SOCIETATEA AUTORILOR
DE ROMANE POLIȚISTE
6
CLASICII ROMANULUI POLIȚIST
afacerea
nebunul
negru
S.S. VAN DINE

Coperta: Dorin Crenganiş

ISBN: 973-955561-3-2.

S. S. Van Dine

Afacerea „Nebunul Negru“

Traducere şi adaptare: ANDA BUCŞINESCU

Iaşi, 1991

Pământul e un templu în care se joacă un Mister copilăros şi înspăimântător, rizibil şi teribil.

CONRAD

CAPITOLUL I

Cine l-a ucis pe Cock Robin[1]?

(Sâmbătă, 2 aprilie, prânz).

Eram de câţiva ani prietenul şi consilierul lui Philo Vance şi la el îmi petreceam cea mai mare parte a timpului.

În dimineaţa aceea, sosisem puţin înainte ca el să se fi trezit şi profitam că eram singur ca să verific nişte conturi.

În scurt timp veni şi el.

— Ştii, Van, spuse el apăsat, perspectiva de a-

1 Cock Robin (Piţigoiul) este eroul unui cîntec de leagăn, în care se povesteşte că un piţigoi a fost ucis de o vrabie înarmată cu arc şi cu săgeţi.

mi petrece la New York primăvara şi vara nu-i deloc îmbucurătoare. O să mă plictisesc groaznic. Dar, orice ar fi, tot e mai bine, decât să mă duc în Europa, să mă înghesuie hoardele de turişti americani…

Habar n-avea ce-l aşteaptă. De altfel, mă întreb dacă ar fi consimţit să plece, admiţând că şi-ar fi închipuit că o să găsească la Paris acelaşi farmec dinainte de război. Doar îi plăceau atât de mult situaţiile complicate! Şi astrele care-i veghează destinul îi pregăteau una dintre acele enigme care răscolesc o ţară până-n rărunchi.

Vance abia îşi pusese a doua ceaşcă de cafea, când Currie, majordomul, apăru cu un telefon portativ.

— E domnul Markham, domnule, zise.

Puse telefonul în priză şi-l aşeză apoi pe masă.

— Bine, Currie, şopti Vance, luând receptorul. Orice-i mai bun decât monotonia asta.

Apoi se adresă lui Markham.

— Ei! dragul meu, chiar nu dormi niciodată? Tocmai mănânc o omletă cu condimente. Vrei şi tu? Sau poate ai chef să te laşi fermecat de conversaţia mea?

Deodată, se opri şi trăsăturile lui se încordară ironic. Vance era tipul nordic bine desenat: faţa alungită şi ascuţită, ochii mari, cenuşii, nasul acvilin şi îngust, bărbia dreaptă şi ovală. Dacă era frumos? Nu, nu tocmai; avea toate aparenţele unui gânditor.

Deşi în general îşi stăpânea foarte bine emoţiile, am observat că ceea ce-i spunea Markham îi trezea un viu interes şi când răspunse, tonul lui lăsa să se întrevadă o emoţie neobişnuită.

— O! fără îndoială, zise. N-o să las să-mi scape această afacere! Mă-mbrac şi vin… Noroc!

Punând receptorul în furcă, îl chemă pe Currie.

— Costumul meu gri, ordonă el, cravata închisă şi pălăria neagră.

Apoi, gânditor, continuă să-şi mănânce omleta.

După o clipă, îmi spuse pe un ton glumeţ:

— Te pricepi la tirul cu arcul, Van?

Nu ştiam decât că se folosesc arcuri şi săgeţi, de aceea mi-am mărturisit nepriceperea.

— Nu contează, ne vom apuca să studiem tirul cu arcul. Nici eu nu ştiu mare lucru, câte ceva am învăţat la Oxford. Nu-i prea pasionant.

Continuă să fumeze.

— Van, dă-mi tratatul doctorului Elener despre tirul cu arcul… e acolo… în bibliotecă… mulţumesc.

Îi dădui cartea, pe care o răsfoi vreo jumătate de oră, parcurgând capitolele despre societăţile de tir, turniruri, comparând rezultatele celor mai buni trăgători americani. La sfârşit, se tolăni în fotoliu, cu un aer preocupat.

— E o absurditate, Van, zise el. O tragedie medievală în modernul New York!

Se ridică, înghiţi o gură de cafea şi reluă:

— Nu, nu, e absurd… Încă un serviciu, Van, dă-mi dicţionarul german şi volumul de poezii de Burton E. Stevenson.

Căută un cuvânt în dicţionar.

— Din păcate asta-i… ştiam eu.

După care cercetă în antologia cu cântece pentru copii a lui Stevenson.

— Imposibil, zise el ca pentru sine. Ar fi prea diabolic. O poveste cu zâne, care se termină însângerată… Mai rău decât magia neagră…

Se uită la ceas, apoi se ridică şi se întoarse în

apartamentul lui, lăsându-mă singur. Ce legături puteau fi între dicţionarul german, cântecele de leagăn ale lui Stevenson şi exclamaţiile lui?

Vance îmi întrerupse deîndată speculaţiile. Îşi luase haine de oraş şi aştepta nerăbdător sosirea lui Markham.

— Îmi trebuia o aventură interesantă, nu? O crimă pasionantă! Dar, pe legea mea! nici nu îndrăzneam să sper ceva care să semene cu un coşmar. Dacă nu l-aş cunoaşte pe Markham, aş crede că e o mistificare.

Markham îşi făcu apariţia pe terasă, câteva minute mai târziu, tulburat, iar salutul lui, cordial altădată, se reduse la un semn scurt. Markham şi Vance se cunoşteau bine, de 15 ani, deşi erau naturi diametral opuse.

Se completau reciproc şi prietenia lor avea argumentele durabilităţii.

De un an şi patru luni, Markham ocupa postul de *District attorney*[2] al Comitatului New York şi făcuse de multe ori apel la înţelepciunea lui Vance; şi de fiecare dată Vance îi confirmase încrederea, rezolvând crimele senzaţionale care-au avut loc în cei patru ani de magistratură a lui Markham. Cunoştinţele lui despre natura umană, lecturile numeroase, simţul ascuţit al logicii, pasiunea adevărului, totul îl recomanda pentru cercetări oficiale. Nu era deci de mirare că Markham

2 Attorney înseamnă literal: însărcinat cu procură. Acest titlu se aplică unui magistrat ale cărui funcţii seamănă puţin cu acelea ale procurorilor Republicii de la noi. District attorney, într-un oraş mare ca New York, are în grijă un district sau un arondisment. Superior îi este attorney general, echivalent cu procurorul general.

apelase la Vance de la începutul afacerii „Nebunul”.

— Poate că totul nu-i decât un vis urât, spuse Markham, fără convingere. Dar m-am gândit că ai putea să mă însoţeşti.

— Sigur!

Vance surâse glumeţ.

— Aşază-te şi povesteşte-mi istoria asta. Trebuie să cunoaştem toate faptele… Tot ce mi-ai spus, nu e *deloc* obişnuit…

Markham se aşeză, contemplându-şi ţigara.

— Un moment, Vance!… Crima, dacă e vreo crimă, e destul de clară. Mijloacele ei nu sunt obişnuite, recunosc: dar ele nu sunt mai puţin plauzibile. Tirul cu arcul a devenit o pasiune în ultima vreme, mai ales în America.

— De acord, dar de multă vreme nu mai sunt ucişi oameni cu numele de Robin.

Vance trase câteva fumuri de ţigară.

— Cine l-a ucis pe Cock Robin?… E uimitor cum ţin minte versuleţele acestea din copilărie! A propos, care e primul prenume al lui Robin?

— Joseph, cred.

— Nu e nici edificator, nici sugestiv… Şi al doilea?

— Ei, asta-i bună, Vance!

Şi, iritat, Markham se ridică.

— Ce importanţă are al doilea prenume al victimei?

— Crede-mă că nu sunt beat!…

Îl chemă pe Currie şi-i ceru cartea de telefon. Markham protestă, dar Vance, netulburat, răsfoi cartea.

— Defunctul locuia în cartierul Rive Side?

întrebă el în sfârşit, punând degetul pe numele căutat.

— Aşa cred.

— Bine.

Vance închise cartea şi-l privi surâzând pe *District attorney.*

— Markham, zise el încet, nu e decât un singur Joseph Robin trecut în carte, şi al doilea lui prenume e… Cochrane!

— Ce glumă!

Markham aproape că se supără.

— Şi totuşi, e chiar Cochrane?

Vance dădu din umeri.

— Constat doar. Pentru moment, un anumit domn Joseph Cochrane Robin, Cock Robin, adică… a fost ucis cu un arc şi-o săgeată… Nu ţi se pare ciudat, cu spiritul tău juridic?

— Deloc! Mortul avea un nume destul de comun; şi e de mirare că n-au mai fost până acum accidente cauzate de tirul cu arcul.

— Şi totuşi!

Şi Vance făcu un gest de dezaprobare.

— Şi chiar dac-ar fi aşa, situaţia n-ar fi mai clară. Nu, ar fi şi mai ciudată. Exact Robin, din mii de oameni care practică acest sport, să fie ucis, accidental, de o săgeată! Afacerea e mult mai complicată. Mi-ai spus la telefon că ultima persoană care-a fost văzută cu Robin, înainte de a fi ucis, se numeşte Sperling. Ştii ce înseamnă Sperling în germană? întrebă Vance, cu blândeţe.

— Am studiat germana în liceu, răspunse Markham.

Vance îi întinse dicţionarul german.

Markham căută febril, găsi, apoi făcu o mişcare

de alungare a unui gând neplăcut.

Sperling înseamnă *vrabie.* Şi ce?

— Oh, nimic.

Vance îşi aprinse, calm, altă ţigară.

— Şi toţi şcolarii ştiu cântecul acela de leagăn, de demult, care se cheamă *Moartea lui Cock Robin,* nu-i aşa? Fiindcă spui că nu te prea pricepi la clasici, dă-mi voie să-ţi recit prima strofă.

Un frison, asemănător celor pe care le simţi când aştepţi o fantomă, ne scutura, în timp ce Vance repeta cuvintele cunoscute:

„Cine l-a ucis pe Cock Robin?
Eu, răspunse vrăbiuţa,
Cu arcul şi cu săgetuţa,
Eu l-am ucis pe Cock Robin.”

CAPITOLUL II

Pe terenul de tir

(Sâmbătă, 2 aprilie, ora 12,30)

Privirea lui Markham coborî încet spre Vance.

— E o idioţenie, spuse el, pe tonul unui om pus în faţa unei situaţii inexplicabile şi groaznice totodată.

— Ei! Ei! făcu Vance dând din mâini. Mă îngâni, dragul meu. Eu am făcut primul remarca asta.

Ca să-şi ascundă mai bine jena, îşi luă un aer detaşat.

— Şi acum, ar trebui să executăm o *inamorata,* ca să-l plângem pe defunct. Precis n-ai uitat continuarea:

„Cine dricu-l va conduce?

Eu, răspunse porumbiţa.

Dragostea pierdut-oi plânge,

Da, eu dricul l-oi conduce.”

Markham dădea din cap şi bătea darabana pe masă,

— Doamne, Vance, chiar e o femeie în afacerea asta! De unde poţi să ştii că gelozia nu e implicată şi ea?

— Ei hai! Mă tem să nu asistăm la o regizare teribilă… Acum ar trebui să descoperim musca.

— Care muscă?

— *Musca domestica,* pre limba ălor de la Academie… Ascultă:

„Cine l-a văzut murind?

Eu, răspunse musca.

Cu ochişorul meu pândind,

Da, eu l-am văzut murind.”

— Da’, întoarce-te pe pământ! zise Markham cu acreală. Nu-i decât un joc de copii, pe când treaba noastră e foarte serioasă.

Vance fu de-acord, dar adăugă:

— Un joc de copii e uneori un lucru foarte grav pentru existenţă.

Trase adânc în piept fumul ţigării şi continuă:

— Dă-mi câteva detalii ca să vedem ce ştim despre lumea asta extravagantă.

Se aşeză iar.

— N-am multe detalii. Ţi-am spus la telefon cam tot ce ştiu. Profesorul Dillard abia-mi povestise

întâmplarea…

— Dillard? O fi vorba, din întâmplare, de profesorul Bertrand Dillard?

— Chiar el. Drama s-a întâmplat la el acasă. Îl ştii?

— Nu personal. Ştiu doar că e foarte cunoscut în lumea ştiinţifică şi că trece drept unul din cei_mai mari matematicieni ai timpului nostru. Cum de ţi s-a adresat tocmai ţie?

— Îl ştiu de mai bine de douăzeci de ani. Am urmat cursurile lui de matematică la Columbia şi i-am făcut de curând nişte lucrări juridice. Când s-a descoperit trupul lui Robin, mi-a şi telefonat. Era vreo 11,30. L-am chemat pe sergentul Heath, de la biroul de Omucideri, căruia i-am încredinţat afacerea, avertizându-l însă că mă voi interesa personal de ea. Chiar atunci ţi-am telefonat. Sergentul şi oamenii lui mă aşteaptă acum la Dillard.

— Vorbeşte-mi despre oamenii din casă.

— Profesorul, după cum ştii, desigur, şi-a abandonat catedra acum vreo zece ani şi a venit să locuiască în Strada nr. 75, aproape de Drive. Cu el locuieşte fiica fratelui său, în vârstă de 25 de ani. Protejatul lui, Sigurd Arnesson, fostul meu coleg de colegiu, locuieşte la el. Profesorul l-a adoptat când acesta era foarte tânăr. Ţara lui de origine e Norvegia, pe care a părăsit-o împreună cu părinţii săi de la vârsta de 3 ani, şi nu avea decât cinci, când a rămas orfan. În matematică e un adevărat geniu.

— Am auzit, spuse Vance. Şi cele trei persoane, Dillard, Arnesson şi fata, trăiesc singure?

— Sunt şi doi servitori. Dillard pare să se bucure de un venit considerabil. Casa a devenit sanctuarul

matematicienilor care au constituit acolo un cerc. Mai mult, fata, sportivă emerită, şi-a organizat şi un mic clan. De mai multe ori am fost primit la ei şi de fiecare dată am găsit o companie foarte numeroasă de studenţi care profită de biblioteca profesorului, sau de oameni de lume adunaţi în salon.

— Şi Robin?

— Făcea parte din clanul lui Belle Dillard. Avea un aer puţin bătrâncios, dar câştigase multe premii la concursurile de tir cu arcul...

— Ştiu. I-am văzut numele în anuarele sportive. Un domn J.C. Robin, cred c-a câştigat ultimele campionate. Am observat şi că un domn Sperling s-a remarcat în mai multe întreceri de arcaşi. Miss Dillard e şi ea pasionată de arc?

— Da, e o entuziastă. Ea a organizat clubul Arcaşilor de pe River Side. Terenul ei permanent de tir se află la Sperling acasă, la Scarsdale, dar terenul de antrenament este în curtea laterală a casei profesorului de pe strada 75. Acolo a fost ucis Robin.

— Aha! Şi spui că ultima persoană care-a fost văzută cu el a fost Sperling? Unde e „Vrăbiuţa” în clipa asta?

— Nu ştiu. Când a fost descoperit cadavrul, Sperling dispăruse. Sper că Heath o să poată să ne dea veşti despre el.

— Şi unde începe acum gelozia care ar fi putut fi mobilul crimei?

Vance privea în jos, semn evident al interesului pe care-l dădea conversaţiei.

— Profesorul Dillard mi-a vorbit despre o anumită afecţiune care există între Robin şi nepoata lui, şi mi-a mărturisit că Sperling era şi el interesat de

fată.

— Şi iată de ce „Vrăbiuţa” l-ar fi ucis pe Cock Robin! Nu, spuse Vance, nu cred. Există un motiv mai ascuns şi mai oribil. Şi cine a descoperit cadavrul?

— Chiar Dillard. L-a zărit de sus, din balconul lui, care dă spre curte, zăcând cu o săgeată în inimă. Deşi are gută, a coborât repede şi, descoperind mortul, mi-a telefonat urgent. Altceva nu ştiu.

— Nu e foarte clar, zise Vance ridicându-se, dar e ceva. Dragă Markham, pregăteşte-te pentru nişte surprize şi să lăsăm accidentele şi coincidenţele. Fără a nega faptul că săgeţile de antrenament pot străpunge pieptul chiar prin haine, trebuie să admitem că un om cu numele „Vrăbiuţa” a ucis un alt om ce se numea Cock Robin, cu un arc şi o săgeată. E în toate acestea un sens subtil şi diavolesc.

Vance înaintă spre uşă.

— Să mergem să căutăm o explicaţie!

Markham ne luă cu maşina lui.

Casa Dillard e în Strada 75, nr. 391, West End Avenue, la capătul unui bloc, spre râu. O construcţie uriaşă, de 15 etaje, îi închide vederea spre Drive. Între cele două construcţii, se întinde o curte lungă şi largă, izolată de stradă printr-un zid înalt în care se deschide o poartă mare de fier. Poarta de la intrarea clădirii, la care se ajunge urcând o scară de piatră, este împodobită cu 4 stâlpi corintieni. La etajul al II-lea, ferestre cu vitralii luminează biblioteca.

Maşinile poliţiei se înşiruiseră în faţa porţii şi la sosirea noastră se aflau acolo curioşii.

Un majordom bătrân ne anunţă şi ne conduse. La intrarea în salon ne întâmpină sergentul Ernest Heath, împreună cu doi agenţi de la Biroul de

Omucideri.

— Mă bucur să vă văd, domnule Markham. Vă aşteptam. Istoria e destul de misterioasă, nu-i dăm de capăt.

Şi observând prezenţa lui Vance, îl salută surâzând.

— Ce mai faceţi, domnule Vance? Mi-am închipuit că veţi fi solicitat…

— Ce să fac, sergent, am fost foarte ocupat, răscolind gloria pierdută a unui atenian pe nume Menandru, rivalul poetului tragic Filemon…”

Heath surâse îngăduitor.

— Dacă vă pricepeţi la fel de bine la jocul ăsta, aşa cum ştiţi să puneţi mâna pe criminali, sigur vă veţi descurca…

Markham îl întrerupse:

— Ce greutăţi aveţi?

— N-aş spune că avem greutăţi, domnule, cred că am prins pasărea, dar ceva neînţeles mă sâcâie…

— Înclinaţi să-l credeţi vinovat pe Sperling?

— Fără îndoială. Dar nu despre asta-i vorba… Mărturisesc că nu-mi place numele tipului care-a fost doborât cu o… săgeată…

Şi, după un moment de ezitare:

— Nu vă miră, domnule?

Perplex, Markham răspunse:

— Observ că n-aţi uitat cântecele de leagăn…

Şi se îndepărtă.

Vance îl privea pe Heath cu un aer distrat.

— Lui Sperling i-aţi spus „pasăre”, sergent? Nimic mai adevărat că Sperling înseamnă „vrăbiuţă” în germană, şi o vrăbiuţă, ţi-aminteşti, l-a ucis pe Cock Robin cu o săgeată… Interesant, nu?

Sergentul rămase o clipă surprins...

— Am spus eu c-o s-avem ce pescui în afacerea asta.

— Nu e vorba de peşti, observă Vance, ci de păsări.

Heath se întrebă dacă-şi băteau joc de el. Dar Markham se aşează strategic, între ei.

— Spune-mi ce ştii, sergent, îmi închipui că i-ai interogat pe cei din casă.

— Doar superficial, răspunse Heath, punându-şi un picior pe masă. V-am aşteptat. Ştiam că-l cunoaşteţi pe bătrânul domn şi n-am vrut să merg mai departe cu investigaţiile...

— Unde-i arcul cu care s-a tras? întrebă Vance.

— Era dovada cea mai bună, dar Dillard l-a dus în casă, cred că a şters de pe el toate amprentele.

— Ce măsură aţi luat cu Sperling? făcu Markham.

— Am adresa lui, locuieşte la ţară, pe drumul spre Westchester. Am trimis doi oameni acolo care-l vor aduce dacă-l vor găsi. Am vorbit şi cu doi servitori. Niciunul din ei nu ştie nimic sau nu vrea să vorbească. Am vrut s-o interoghez pe fată.

Sergentul dădu din mână a neputinţă.

— ... Izbucnea în plâns. V-am rezervat plăcerea s-o interogaţi. Cei doi detectivi ai mei, Snitkin şi Burke au cercetat curtea, dar n-au găsit nimic.

— Cred, conchise Heath, că atunci când îl vom avea pe Sperling la mână şi vom fi terminat interogatoriul, vom afla repede noutăţi...

— Mă îndoiesc, sergent, replică Vance.

Markham dădu din cap cu un aer contrariat.

— Hai să studiem locurile, zise el, îl voi vedea

mai târziu pe profesor şi voi inspecta restul casei. Dar, sergent, nu mi-ai vorbit deloc despre Arnesson. Unde-i?

— La Universitate. Trebuie să sosească din moment în moment.

Atunci auzirăm zgomot dinspre capul scării şi o voce tremurată:

— Dumneavoastră sunteţi, domnule Markham? Unchiul meu v-a recunoscut vocea, vă aşteaptă în bibliotecă.

— Imediat, miss Dillard, răspunse Markham, pe un ton părintesc. Fiţi bună şi aşteptaţi-mă şi dumneavoastră, căci vreau să vă vorbesc.

Fata dispăru.

Ne îndreptarăm spre o uşă care dădea într-un hol strâmt, terminându-se cu o scară de lemn, pe care se cobora în subsol. Ajunserăm deîndată într-o cameră, cu plafon jos, care dădea în curte. Un agent stătea în faţa uşii întredeschise.

Podeaua camerei era acoperită cu linoleum. Pe pereţi erau reprezentaţi arcaşi din toate timpurile. Un pian, un fonograf, scaune de bambus, un divan multicolor şi o masă mare, acoperită cu ziare şi reviste. Pe o etajeră, câteva cărţi despre tirul cu arcul, într-un colţ erau aşezate ţinte. Aproape de uşă, agăţate pe perete, arcuri de diferite mărimi. Pe o a doua etajeră, colecţia de săgeţi.

— Săgeţi de vânătoare şi de război, remarcă Vance. A! o panoplie pare să fi dispărut. Cineva s-a grăbit s-o ia, cârligul în care a fost fixată e îndoit.

Pe jos, zăceau tolbe cu săgeţi. Se aplecă, luă una şi o întinse lui Markham.

— Săgeata asta subţire nu cred că poate să

pătrundă într-un piept omenesc, dar săgeţile pentru ţinte, dimpotrivă. Ar trebui să ştim de ce lipseşte o săgeată de vânătoare din panoplie.

Markham îşi muşcă buzele şi înţelesei că se agăţase până acum de ideea unui accident. Aruncă săgeata pe un scaun şi se îndreptă spre uşă.

— Hai să examinăm corpul şi să explorăm locurile, zise preocupat.

În curte se putea pătrunde printr-o uşă şi o scară practicate în zid. Doar câteva ferestre dădeau spre interiorul ei, precum şi o fereastră a casei din Strada 76, a cărei curte interioară o continua pe a domnului Dillard.

Această casă aparţinea unei anume doamne Drukker. Eram uluit de insistenţa cu care Vance examina acea fereastră rotundă.

Terenul de tir se întindea de la zidul care mărgineşte Strada 75 până la proprietatea Drukker, unde fusese înălţată o movilă de baloturi de fân, aşezate pe un pat de nisip. Distanţa dintre cele două extremităţi era suficientă pentru exerciţii.

Corpul lui Robin era aproape perfect întins în faţa uşii camerei în care se păstrau arcurile. Era culcat pe spate, cu braţele întinse, cu picioarele uşor îndoite şi cu capul în direcţia străzii 76, situată la extremitatea terenului de tir. Robin putea să aibă circa 35 de ani, era de talie mijlocie, puţin grăsuţ. Purta o haină sport de culoare gri, o cămaşă de mătase albastră-deschis, pantofi galbeni cu talpă de cauciuc. Pălăria, de culoare gri-perle, îi căzuse la picioare.

Lângă corpul lui, o baltă de sânge. Furăm surprinşi constatând fragilitatea săgeţii care ieşea vertical din partea stângă a trupului.

— Ciudată de tot, săgeata asta, spuse Vance. Lovitura e bine aplicată. Între coaste, fără cea mai mică deviaţie. Cel care a ucis n-a tras la întâmplare...

Se aplecă peste corp:

— Ah! Foarte bine! Capătul săgeţii e rupt şi mă îndoiesc c-a putut fi aşezată în coada arcului.

Apoi, întorcându-se spre Heath:

— Sergent, în ce loc s-a găsit arcul profesorului Dillard? Cred că nu departe de fereastra asta, nu?

Heath făcu o mişcare bruscă:

— Exact în faţa ferestrei, domnule Vance. Acum e pe pian, aşteptând să i se ia amprentele.

— Mă tem că n-o să găsim decât urma degetelor profesorului.

Vance îşi aprinse o ţigară.

— Sunt tentat să cred că săgeata n-are urme...

Heath îl privea pe Vance şi încerca să înţeleagă.

— De ce credeţi că arcul era aproape de fereastră, domnule Vance?

— Mi se pare logic, având în vedere poziţia corpului.

— Vreţi să spuneţi că s-a tras de aproape?

Vance dădu din cap.

— Nu, sergent. Uite! Picioarele sunt îndreptate spre uşă, îndoite, iar braţele întinse.

Heath medita.

— Aveţi dreptate. Dacă n-ar fi căzut pe spate, picioarele i-ar fi fost întinse şi braţele îndoite.

— Priveşte-i pălăria. N-ar trebui să fie la cap? Or, e la picioare.

— Vance! zise Markham, ce-ţi mai trece prin cap?

— Înclin să cred că omul n-a fost ucis cu

săgeata…

— Dumnezeule, dar de ce?

— E o afacere sinistră. De ce a fost nevoie de o asemenea regizare?

În timp ce Vance vorbea, uşa camerei se deschise şi apăru doctorul Doremus, însoţit de detectivul Burke.

— Ei, asta-i bună, sergent! zise el, n-am decât 3 ore din 24 ca să-mi iau prânzul şi alegi exact momentul ăsta ca să examinez cadavrele?

Îngenunchie şi începu să-şi plimbe degetele pe trupul victimei.

Markham îl privi câteva clipe, apoi se întoarse spre Heath.

— Cât doctorul e ocupat, sergent, urc la profesorul Dillard.

Apoi, adresându-se lui Doremus:

— Nu plecaţi până nu vorbim, doctore!

— Fiţi fără grijă.

Doremus tocmai pipăia baza craniului.

CAPITOLUL III

O veche profeţie

(Sâmbătă, 2 aprilie, ora 13,30)

Intrând în hol, îi găsirăm pe căpitanul Dubois şi pe detectivul Bellamy, experţi în identitatea judiciară. Detectivul Snitkin îi conduse imediat în subsol, în timp ce Markham, Vance şi eu urcam la etajul II.

Biblioteca era o cameră mare şi luxoasa.

Profesorul Dillard era la birou, cu un picior întins

pe un mic taburet răsturnat. Nepoata lui, ghemuită într-un şezlong, îi ţinea companie. Bătrânul profesor nu se obosi să se ridice. Prezentările fură repede făcute şi Markham explică prezenţa lui Vance şi a mea.

— Îmi pare rău, Markham, spuse profesorul, că o tragedie e cauza întâlnirii noastre: dar îmi face întotdeauna plăcere să vă văd. Vreţi să ne interogaţi, pe mine şi pe Belle, nu-i aşa?

Dillard trecuse de 60 de ani. Ridurile care-i brăzdau colţurile gurii trădau ani lungi de muncă asiduă.

Markham vorbi cu o deferenţă evidentă:

— Fiţi bun şi spuneţi-mi, domnule, tot ce ştiţi. Apoi vă voi pune eu întrebări, dacă va fi nevoie.

Profesorul îşi luă pipa, şi-o umplu, o aprinse şi se instală confortabil în scaun.

— V-am spus deja, la telefon. Robin şi Sperling au venit s-o vadă pe Belle, azi-dimineaţă, la ora 10, şi fiindcă ea plecase, au aşteptat-o în salonul de jos. Au discutat timp de o jumătate de oră, apoi au coborât în subsol. Am continuat să citesc vreo oră şi, vrând să profit de timpul frumos, am ieşit să iau aer pe balconul care domină terenul de tir. Eram acolo doar de cinci minute când, privind din întâmplare în curte, l-am văzut pe Robin culcat pe spate, cu o săgeată înfiptă în piept. M-am grăbit, dar n-am putut din păcate decât să-i constat moartea. Atunci v-am telefonat. Eram singur acasă cu bătrânul Pyne, majordomul meu. Bucătăreasa era la piaţă, Arnesson la Universitate şi Belle nu se-ntorsese încă de la tenis. Am trimis pe Pyne după Sperling şi m-am întors aici să vă aştept. Belle abia a apărut, cu bucătăreasa. Arnesson nu va fi aici decât peste două ore.

— Şi dumneavoastră n-aţi primit în dimineaţa asta pe nimeni?

Profesorul făcu semn că nu.

— Numai pe Drukker. Cred că deja l-aţi întâlnit. E vecinul meu, urcă mereu să-l vadă pe Arnesson, căci au multe lucruri să-şi spună. Acum studiază pentru o lucrare.

— Cât era ceasul când a plecat Drukker?

— Circa nouă şi jumătate. Nu mai era aici când au sosit Robin şi Sperling.

— Domnul Arnesson are obiceiul să lipsească sâmbăta dimineaţa? întrebă Vance.

După o clipă de ezitare, profesorul răspunse:

— Uneori. Azi-dimineaţă avea de făcut cercetări la bibliotecă Universităţii… Colaborează la viitoarea mea lucrare.

Se făcu un moment de linişte, înainte ca Markham să întrebe:

— Mi-aţi spus dimineaţă că Robin şi Sperling râvneau la mâna domnişoarei Dillard…

Fata se ridică protestând:

— Unchiule…

— Dar ăsta-i adevărul, draga mea.

Vocea lui avea un ton patern şi tandru.

— Bine, să admitem, dar era inutil să vorbeşti despre asta. Eram doar buni prieteni. Aseară le-am declarat că nu mă interesează nimic… Bietul Cock Robin.

Ea se străduia din răsputeri să-şi ascundă emoţia.

Vance o privea, încercând să o ghicească.

— Cock Robin?

— Aşa-i spuneam noi ca să-l enervăm; nu-i

plăcea glumiţa asta.

— Glumiţa asta era chiar la locul ei, zise Vance cu tact. E chiar foarte drăguţă.

— Ştiu. De fapt, toată lumea îl iubea. Era atât de bun!

Markham răspunse:

— Mi-aţi spus, domnule profesor, că i-aţi auzit pe Robin şi Sperling vorbind în salon. Aţi înţeles ce-şi spuneau?

Fata fu cea care rupse tăcerea ce urmă:

— De ce nu spui ce-ai auzit, unchiule? Ce-i rău în asta?

— La tine mă gândeam, Belle... Ascultă, Markham, Robin şi Sperling se certau din cauza nepoatei mele, şi se acuzau reciproc de nesinceritate...

— E adevărat că erau puţin geloşi, dar nu din cauza mea. Ştiţi bine că Raymond, adică domnul Sperling, era mai abil, dar, de câtva timp, Joseph îl întrecea de fiecare dată, astfel că la ultimul concurs el a fost declarat campion.

— Şi probabil asta-l făcea pe Sperling să creadă că-l stimaţi mai puţin.

— E absurd! ripostă Belle.

— Copila mea dragă, să-l lăsăm pe domnul Markham să elucideze povestea asta, zise Dillard.

Markham se întoarse atunci spre fată.

— Îi cunosc de mult, continuă ea. Joseph avea cu opt sau zece ani mai mult decât Raymond. A locuit în Anglia, unde au murit părinţii lui şi apoi s-a stabilit în America. Bucurându-se de o avere consistentă, îşi consacra timpul pescuitului, vânătoarei şi sporturilor. Era un prieten excelent. Din punct de vedere intelectual nu avea nimic ieşit din comun... Sperling e

fiul unui industriaş bogat. Locuieşte cu părinţii la Scarsdale, într-o casă minunată de ţară, unde ne-am instalat terenul de tir. Este subinginer, dar cred că nu munceşte decât ca să facă plăcere familiei. E tipul omului sincer, puţin timid, dar foarte drept.

Markham părea încurcat, dar continuă:

— Domnişoară Dillard, aţi putea să ne daţi câteva lămuriri în legătură cu moartea lui Robin?

— Nu!

— Totuşi, copila mea, spuse profesorul Dillard, omul acesta a fost ucis. De unde rezultă că trebuie să fie în existenţa lui ceva ce noi nu ştim.

— Nu cred că Joseph a avut duşmani, răspunse ea.

— Atunci, întrebă Markham, credeţi că e neverosimil ca Sperling să fie în vreun fel răspunzător de moartea lui?

— Imposibil!

— Doar ştiţi, domnişoară Dillard – Vance vorbea acum – că Sperling înseamnă vrabie?

Fata se îngălbenise de tot. Izbucni în plâns.

— O! Mi-e teamă!

Vance se ridică şi-i cuprinse umerii:

— De ce să vă temeţi?

— Acum câteva zile, zise ea, eram jos, făceam tir. Raymond se pregătea să tragă, când Joseph se repezi pe scări în mijlocul curţii. Nu era niciun pericol pentru el, dar Sigurd, domnul Arnesson, care se afla în balcon şi ne privea, îi strigă în glumă: „La o parte! Habar n-ai prin ce pericol treci, tinere! Eşti un Cock Robin şi arcaşul ăsta e Vrabie. Şi ştii ce i s-a întâmplat omonimului său, când domnul Vrabie îşi arunca săgeţile...” Acum am făcut legătura cu spusele

acestea…

— Hai, Belle, nu te nelinişti, n-a fost decât o glumă proastă de-a lui Sigurd, zise profesorul.

— Sigur că era o glumă, dar acum pare să fi fost o profeţie teribilă. Numai că Raymond nu se pricepe la aşa ceva.

În chiar clipa aceea, în uşa bibliotecii apăru un personaj înalt şi slab.

— Sigurd!

Belle Dillard tresări.

Sigurd Arnesson, protejat şi fiu adoptiv al profesorului Dillard, era unul din acei oameni care fac impresie. N-avea mai mult de 40 de ani. Sclipirea de inteligenţă care-i ilumina ochii, îi dădea un aer serios şi gânditor. Îmi deveni simpatic.

Markham îi rezumă situaţia.

— S-a găsit arcul? întrebă Sigurd.

— Ah! interveni Vance, ca şi cum s-ar fi trezit din vis. O întrebare excelentă, domnule Arnesson. Da, s-a găsit un arc sub fereastra camerei de la subsol, la nici zece paşi de cadavru.

— Asta simplifică lucrurile, spuse Arnesson, cu un strop de dezamăgire. Nu mai rămâne decât să luaţi amprentele.

— Din păcate arcul a fost atins, spuse Markham. Domnul profesor l-a luat şi l-a adus în cameră.

— Dragă Sigurd, mi-am zis că e o piesă necesară elucidării cazului şi l-am pus într-un loc sigur, ca să-l ofer poliţiei…

Burke bătu la uşă.

— Doctorul Doremus vă aşteaptă jos, şefule. A terminat expertiza.

Markham se ridică:

— N-o sa va mai tulbur acum. Vă rog să rămâneţi aici. Voi reveni.

Doremus era nerăbdător.

— Totul e limpede, zise el. A fost ucis cu o săgeată al cărei vârf era foarte ascuţit, şi care a pătruns între a IV-a şi a V-a coastă. Moartea a survenit acum două ore. Era vreo 11 şi jumătate. Nicio urmă de luptă. În mod cert victima nu a prevăzut nimic. Şi-a făcut un cucui mare, la cap, căzând pe ciment. Ar putea fi şi o fractură de craniu căci, în vârful capului s-a format un hematom zdravăn, nările şi urechile sunt pline de sânge, iar pupilele inegal dilatate. Toate indică leziuni ale boltei craniene. Mă voi lămuri la autopsie…

— Doctore, să-mi trimiţi raportul cât mai repede!

— O să-l aveţi în seara asta, răspunse, părăsind locul în grabă.

— N-am avansat defel, interveni Heath. Nu e nicio urmă pe arc sau săgeată. Dubois pretinde că au fost şterse cu mare grijă.

Markham nu reacţionă.

— Lucrurile au fost făcute cu cap şi această tragedie a fost admirabil montată, observă, preocupat, Vance.

CAPITOLUL IV

Un bilet misterios

(Sâmbătă, 2 aprilie, ora 14)

Markham îşi luă un scaun şi se aşeza la masă.

— Sergent! Ce-ar fi să-i interogăm acum pe servitori?

Heath ieşi. Reveni în câteva clipe, însoţind un om vânjos şi cu mersul dezlânat. Avea circa 60 de ani şi aerul viclean.

— Iată-l pe majordom, domnule. Îl cheamă Pyne…

— De cât timp slujeşti în casa Dillard, Pyne?

— Acuş se-mplinesc 10 ani, domnule.

— Ai venit pe vremea când profesorul şi-a abandonat catedra de la Universitate?

— Aşa cred, domnule.

Avea vocea cavernoasă, faţa puhavă şi bolnăvicioasă, sprâncenele groase şi cărunte, mâinile lungi, picioarele mari şi diforme.

— Ce ştii despre tragedia de azi dimineaţă

Pyne nu-şi pierdu deloc calmul.

— Nimic, domnule. Nu am ştiut nimic până în clipa în care profesorul Dillard m-a chemat şi m-a rugat să văd dacă nu-l pot găsi pe domnul Spelling.

— Atunci te-a pus la curent?

— Mi-a zis: „Domnul Robin a fost asasinat! Vezi unde e domnul Sperling!” Asta-i tot, domnule.

— Eşti sigur că a pronunţat cuvântul „asasinat”, Pyne? întrerupse Vance.

Pentru prima oară majordomul ezită, viclenia lui deveni şi mai evidentă:

— Da, domnule, „asasinat”, aşa a spus.

— Şi ai văzut trupul lui Robin? continuă Vance.

— Am deschis uşa de la subsol ca să privesc spre terenul de tir şi atunci l-am văzut pe bietul tânăr…

— L-ai atins cumva din întâmplare?

— Nu… sigur că nu, domnule, de ce s-o fi făcut?

— Dar ai văzut arcul?

— Nu ştiu, domnule, poate da, poate nu, nu-mi amintesc.

Markham îşi reluă interogatoriul:

— Am înţeles, Pyne, că domnul Drukker a venit dimineaţă la nouă şi jumătate. L-ai văzut?

— Da, domnule. Vine mereu pe uşa din subsol şi de fiecare dată când trece prin faţa oficiului îmi spune bună ziua.

— A ieşit tot pe acolo?

— Aşa cred, domnule, eram sus atunci. El locuieşte în casa de alături.

— Ştiu… Tu ai deschis dimineaţă domnilor Robin şi Sperling?

— Da, domnule, era cam ora 10.

— I-ai mai văzut şi auzit discutând când erau în salon?

— Nu, domnule. Am fost ocupat la domnul Arnesson.

— Aha!

Vance îl întrebă:

— La etajul doi, înspre curte, camera cu balcon?

— Da, domnule.

— Interesant… De la balconul acela profesorul Dillard a văzut prima oară corpul lui Robin? Ai spus că n-ai aflat de tragedie decât atunci când te-a chemat profesorul să-ţi ceară să-l cauţi pe Sperling.

Majordomul deveni palid. Văzui că-i tremurau mâinile.

— Poate că am ieşit pentru câteva clipe de la domnul Arnesson, spuse el cu efort, e posibil. Da, îmi amintesc că m-am dus la lenjerie…

— Da! Probabil!

Şi Vance reveni la starea de visare. Markham reluă firul întrerupt:

— A mai venit altcineva azi dimineaţă, Pyne?

— Nimeni, domnule.

— Ce părere ai despre toată povestea asta?

— Domnul Robin era un băiat de treabă. Nu era din ăia care să provoace crime…

— Ce te face să crezi că n-a fost un accident?

— Nu ştiu, domnule (era răspunsul lui invariabil). Dar mă pricep un pic la tirul cu arcul şi am văzut deîndată că domnul Robin a fost ucis cu o săgeată de vânătoare.

— Ai spirit de observaţie, Pyne, zise Vance. Aşa e?”

Era clar că n-o să scoatem nimic de la majordom.

Markham îi ordonă lui Heath s-o aducă pe bucătăreasă.

De îndată ce intră, mă frapă asemănarea izbitoare cu tatăl ei, Pyne. Avea cam 40 de ani, era văduvă, o chema Beedle, în urmă cu 5 ani fusese angajată, la recomandarea tatălui ei, în casa profesorului Dillard.

— La ce oră ai părăsit locuinţa azi dimineaţă, Beedle? întrebă Markham.

— După ora 10,30, domnule.

— Şi la ce oră te-ai întors?

— În jur de 12,30. Omul acesta mi-a deschis (îl privi răutăcioasă pe Heath) şi m-a tratat ca pe o criminală. Veneam de la magazinul Jefferson…

— I-ai văzut pe Robin sau pe domnul Sperling?

— Au coborât în sala de arme din spatele

bucătăriei, cu o clipă înaintea plecării mele.

— Ai surprins vreun cuvânt din conversaţia lor?

— N-ascult niciodată pe la uşi.

Iritat, Markham tocmai voia să continue, când Vance i se adresă femeii:

— *District attorney* credea că, uşa fiind deschisă, ai fi putut să-i auzi în ciuda lăudabilelor tale eforturi de a nu-i asculta.

— Uşa era poate deschisă, dar eu n-am auzit nimic, răspunse ea morocănos.

— Atunci nu ştii dacă era cineva cu ei?

— S-ar putea. Mi se pare că l-am auzit pe domnul Drukker...

— A venit azi dimineaţă devreme să-l vadă pe domnul Arnesson.

— Ah! el era?

Vance nu-şi putu ascunde surpriza:

— Poate l-ai şi văzut?

— L-am văzut intrând, nu şi ieşind. Tot timpul vine să spioneze pe cineva prin casă.

— Să spioneze, spui? Cine ar fi crezut... A propos, pe care uşă ai ieşit ca să mergi la magazin?

— Prin faţă. De când Belle a organizat un club la subsol, ies mereu prin faţă.

— N-ai intrat în sala armelor, azi dimineaţă?

— Nu.

Vance se ridică uşor din scaun..

— Mulţumesc pentru informaţii, Beedle. Poţi pleca.

Când femeia ieşi, spuse:

— Ne pierdem vremea, Markham. N-o să ajungem la nimic interogând. Fiecare are un secret pe care-l va păstra. E descurajant, dar asta e. Nimic nu

concordă cu aceste depoziţii.

— Asta fiindcă n-am găsit încă punctele de legătură, zise Markham şi n-o sa le găsim dacă oprim interogatoriile.

— Eşti prea încrezător. Profesorul însuşi nu ne-a spus tot. De ce a luat arcul? E şmecher şi Arnesson ăsta. Apoi fata cu alură atletică şi glezne puternice! E prinsă în intrigile lui amoroase şi vrea să iasă basma curată cu tot clanul ei. E lăudabil, dar nu ne ajută să descoperim adevărul. Şi Pyne are ideea lui. Şi văduva Beedle. Nu-l prea agrează pe Drukker şi n-a pierdut ocazia să-l amestece în afacerea asta…

Auzirăm paşi pe scară şi în uşa salonului apăru Arnesson:

— Am venit să-mi ofer serviciile pentru nobila cauză a justiţiei (şi se aşează în faţa lui Markham). Ecuaţia mea nu e încă stabilită. Am avut întotdeauna ambiţia s-o fac pe detectivul în mod practic; înţelegeţi că e vorba şi de curiozitatea fizicianului. Ştiinţele matematice s-ar putea aplica foarte util trivialităţilor existenţei. Şi nu văd de ce nu s-ar putea determina identitatea unui criminal tot aşa cum Leverrier a calculat masa şi durata rotaţiei lui Neptun după devierile pe care le observase în orbita lui Uranus.

Arnesson se întrerupse ca să-şi umple pipa.

— Domnule Markham, mi-ar place să am ocazia de a aplica acestui absurd imbroglio metode de analiză analoage. Acceptaţi-mă, deci, în deliberările dumneavoastră şi spuneţi-mi tot ce ştiţi… Sunteţi de acord?

— Asta vreau şi eu, să vă spun tot ce ştim, dar nu promit nimic referitor la ce vom descoperi mai târziu. Ne-ar putea încurca în cercetările noastre.

— Nu văd niciun motiv care ar putea să ne împiedice să-i oferim domnului Arnesson ocazia să trateze această afacere în termeni matematici, adăugă Vance.

— Foarte bine. Ce vreţi să ştiţi acum domnule Arnesson?

— Pentru moment, nimic. Ştiu şi eu tot atât cât şi dumneavoastră. După ce veţi pleca, voi smulge tot ce pot de la Pyne şi Beedle.

Uşa dinspre stradă se deschise. Agentul introduse un străin.

— Domnul acesta cere să-i vorbească profesorului, spuse el pe un ton bănuitor. (Şi arătându-l pe Markham cu un gest al mâinii). Iată-l pe *District attorney*, spuneţi-i, vă rog, de ce aţi venit.

Părea puţin încurcat. Mic la trup, bine îmbrăcat, avea un aer foarte distins. Putea să aibă cincizeci de ani, dar părea mai tânăr. Ochii lui erau ai unui visător dezamăgit de viaţă.

Tocmai voia să se adreseze lui Markham, când îl zări pe Arnesson.

— Bună, Arnesson, zise el cu o voce calmă şi clară. Sper că nu-i nimic serios.

— Nu mai mult decât o crimă, Pardee, răspunse celălalt.

— Ce doriţi, domnule? interveni Markham.

— Nu vă deranjez? spuse omul scuzându-se. Sunt un prieten de familie; casa mea este pe partea cealaltă a străzii şi mi-am dat seama că se-ntâmplă aici ceva neobişnuit…

Arnesson râse înăbuşit.

Vance interveni:

— Poate aţi observat casa aceasta dimineaţă?

— Nu prea bine, domnule, cabinetul meu de lucru dă în Strada 73 şi am stat la fereastră aproape tot timpul. Eram ocupat cu scrisul. După prânz am văzut la poartă o mare vânzoleală şi un agent în uniformă.

Vance îl privea cu coada ochiului:

— Aţi văzut pe cineva?…

— Am observat doar doi tineri, prieteni de-ai domnişoarei Dillard, care au venit la ora 10. Am recunoscut-o pe Beedle care mergea după târguieli. Dar altceva nu-mi amintesc.

— Aţi văzut pe vreunul din tineri plecând?

— Nu-mi amintesc. Pardee se gândea.

— Şi totuşi, mi se pare că unul dintre ei a ieşit pe uşa dinspre terenul de tir, dar e numai o impresie vagă.

— Ce oră era?

— Nu aş putea spune. Poate o oră sau două după ce sosise. Am văzut-o pe domnişoara Dillard care venea de la tenis pe la 12,30, în momentul în care eu mă duceam să iau masa. Ea m-a salutat cu racheta.

— Altcineva?

— Nu cred.

În tonul lui era o undă de regret.

— Unul din cei doi tineri pe care i-aţi văzut intrând a fost ucis, îi spuse Vance.

— Domnul Robin… *alias* Cock Robin, adăugă Arnesson cu o grimasă sarcastică.

— Doamne, ce nenorocire! Pardee era sub imperiul unei emoţii puternice. Robin nu era campion la clubul lui Belle?

— Ba da!

— Biata Belle… Sper ca nenorocirea asta să n-o

afecteze prea mult.

— A făcut o întreagă dramă din asta, bineînţeles, răspunse Arnesson, şi la fel şi poliţia. Şi n-au de ce.

Pardee surâse forţat.

— Pot să-i văd pe domnişoara şi pe unchiul ei?

— Fără-ndoială, i se răspunse. Îi găsiţi în bibliotecă.

— Ce om ciudat, observă Arnesson. Putred de bogat; n-are nicio ocupaţie. Singura lui pasiune e să rezolve probleme de şah…

— De şah? Vance păru foarte interesat. Nu e John Pardee, inventatorul faimosului gambit al lui Pardee?

Arnesson râse sarcastic:

— Şi-a petrecut douăzeci de ani pentru asta. A scris şi o carte pe tema asta. Dar Lasker, Capablanca şi Rubinstein l-au bătut. A fost o lovitură teribilă pentru el. E un om sfârşit.

— Ştiu povestea, murmură Vance. Şi eu i-am folosit metoda.

Reapăru agentul în uniformă şi-i făcu semn lui Heath. Sergentul îl urmă în hol. Când se întoarse, avea în mână o foaie de hârtie.

— Iată ceva neobişnuit, domnule, spuse el, dând-o lui Markham. Agentul care e de gardă la uşă a zărit o bucăţică de hârtie care ieşea printr-o gaură a cutiei de scrisori şi a luat-o. Ce ziceţi?

Markham o citi surprins şi i-o înmână lui Vance. Mă ridicai şi privii peste umărul lui. Era o foaie de hârtie pentru maşina de scris, îndoită astfel ca să poată fi introdusă în cutie. Erau câteva rânduri bătute la maşină.

Primul rând spunea: „Joseph Cochrane Robin e mort.”

Al doilea: „Cine l-a ucis pe Cock Robin?”

Şi dedesubt se citea.: „Sperling înseamnă Vrăbioi.”

În colţul din dreapta jos, în loc de semnătură se afla cuvântul următor, cu litere majuscule: NEBUNUL.

CAPITOLUL V

Strigăte de femeie

(Sâmbătă, 2 aprilie, ora 14,30)

După ce a citit acest ciudat mesaj, Vance şi-a luat monoclul, l-a studiat, apoi l-a oferit, surâzând ironic, lui Arnesson:

— Iată, pentru ecuaţia dumneavoastră, un element foarte important.

Arnesson luă hârtiuţa dispreţuitor:

— Nebunia nu are nimic matematic şi nu cred să-l pot pune pe nebun în ecuaţie.

— Atunci, domnule Arnesson, îi spuse Vance, mă tem că ecuaţia se va prăbuşi. Această scrisoare e pentru mine plină de sens. Şi, dacă-mi permiteţi o părere de profan, e lucrul cel mai matematic pe care l-am găsit până acum. Nu ne mai conduce întâmplarea, ci forţa gravitaţională care vă va guverna ecuaţiile.

— Vreun şocat o fi scris asta, domnule Vance, spuse sergentul cu dispreţ.

— Sigur că un şocat, Heath. Dar nu pierde din vedere că şocatul ăsta trebuie să ştie multe lucruri interesante: mai întâi, că al doilea prenume al lui Robin era Cochrane, că acest domn a fost ucis de o săgeată şi că domnul Sperling era foarte aproape de locul unde a murit Robin. Mai mult, acest şocat atât de bine informat trebuie să fi prevăzut crima, căci nota a fost în mod evident scrisă şi plasată în cutie înainte ca dumneata şi oamenii dumitale să fi sosit.

— Numai să nu fi fost, continuă încăpăţânatul Heath, vreun vagabond care, aflând de eveniment, a introdus hârtia asta în cutie în timp ce agentul era cu spatele.

— Şi apoi s-a dus acasă să bată la maşină, nu? Dacă vreţi, d-le Markham, să mergem să petrecem câteva clipe cu acest domn Drukker, pe care Beedle îl detestă.

— Drukker! strigă Arnesson, foarte surprins. Ce amestec are el în toată treaba asta?

Markham explică:

— Domnul Drukker a venit aici azi dimineaţă, să vă vadă, şi s-ar putea să-i fi întâlnit pe Robin şi Sperling înainte de a se întoarce acasă. Vreţi să ne însoţiţi?

— Nu mulţumesc. Arnesson îşi scutură pipa şi se ridică. Am un munte de lucrări de corectat. Mai bine aţi lua-o pe Belle cu dumneavoastră. Lady Mae e o fiinţă deosebită…

— Lady Mae?

— Ah! Pardon! Uitasem că n-o cunoaşteţi. E un titlu de curtoazie pe care i l-am acordat. E o femeie de demult. (Şi lovindu-se peste frunte:) Un pic şocată. Are o idee fixă. E convinsă că Drukker este centrul

universului. Îl răsfaţă ca pe un copil. Trist… Da, luaţi-o pe Belle, Lady Mae o iubeşte mult.

— Excelentă idee, domnule Arnesson, spuse Vance. Fiţi bun şi întrebaţi-o pe domnişoara Dillard dacă vrea să ne însoţească.

— Mă duc.

Şi zâmbindu-ne complice şi ironic, Arnesson urcă iar.

Domnişoara Belle veni repede.

— Sigurd mi-a spus că vreţi să-l vedeţi pe Adolphe. Cred că lui îi e indiferent, dar pe biata Lady Mae orice nimic o răscoleşte.

— Voi face tot posibilul să n-o sperii, spuse Vance pe un ton liniştitor. Dar domnul Drukker era aici dimineaţă şi bucătăreasa crede că l-a auzit discutând cu Robin şi cu domnul Sperling în sala armelor. Poate va putea să ne ofere detalii.

— O va face cu plăcere, răspunse fata. Dar fiţi prudenţi cu Lady Mae, vă rog.

Vance o privi curios.

— Înaintea întrevederii noastre, vorbiţi-ne de domnul Drukker sau de Lady Mae…

— Viaţa ei n-a fost decât un şir de nenorociri. Altădată era celebră ca interpretă. S-a căsătorit la Viena cu un critic eminent, Otto Drukker, căruia i-a dăruit un fiu, după patru ani de la căsătorie. Într-o zi, în Prater, l-a scăpat din braţe pe copil, care n-avea atunci decât doi ani. Din ziua aceea existenţa ei s-a schimbat total. Adolphe avea o leziune la coloana vertebrală şi a rămas infirm. Lady Mae era disperată şi, fiindcă se învinovăţea de ce se întâmplase, îşi abandonă cariera ca să se consacre în întregime fiului ei. După moartea soţului ei, survenită un an mai târziu, a venit să se

stabilească în America şi şi-a cumpărat casa unde locuieşte acum. Adolphe a rămas cocoşat. Ea i-a sacrificat totul şi îl îngrijeşte de parcă ar fi copil... Belle se întristase. În vremea din urmă, a căpătat o înfăţişare ciudată. Am surprins-o uneori cântând vechi cântece de leagăn, nemţeşti, cu braţele încrucişate pe piept, ca şi cum ar ţine un copil. Săptămâna trecută i l-am dus pe domnul Sperling... O vizitam, uneori fără s-o anunţăm. Când l-a văzut, s-a înfuriat şi i-a spus: „De ce nu sunteţi şi dumneavoastră infirm?..."

Fata se opri şi ne privi.

— Înţelegeţi acum de ce v-am cerut să fiţi prudenţi? Lady Mae ar putea crede că vreţi să-i faceţi rău lui Adolphe.

— Nu-i vom mai accentua necazurile, articulă Vance.

Apoi, când ne îndreptam spre hol îi puse o întrebare care-mi aduse în memorie curiozitatea lui insistentă.

— Unde e camera doamnei Drukker?

Belle, fără să înţeleagă, îi răspunse:

— În partea de apus a casei, fereastra ei rotundă domină terenul de tir.

— Ah! Vance îşi scoase o ţigară. Stă des acolo?

— Foarte des. Lady-ei Mae îi plac exerciţiile noastre. De ce? Nu ştiu. Sunt sigură că regretă că Adolphe nu poate să participe cu noi. A încercat de mai multe ori, dar e prea slab pentru asta.

— Poate că, zise Vance când ieşeam din subsol, ar fi mai bine să vorbim întâi cu doamna Drukker, fără să ştie fiul ei.

Belle păru încântată de idee.

Doamna Drukker era aşezată aproape de

fereastră într-un şezlong mare. Belle o sărută pe frunte.

— Lady Mae, azi-dimineaţă s-a întâmplat un lucru groaznic, spuse ea, de asta au venit aceşti domni. Eu i-am însoţit.

Faţa palidă şi tristă a bătrânei se contractă de spaimă.

Era o femeie de vreo 60 de ani, înaltă şi foarte slabă. Figura, crispată, păstra încă urme ale frumuseţii de odinioară.

Ne privi un timp, fără să vorbească.

— Ce doriţi? spuse ea în sfârşit.

— Doamnă Drukker, spuse Vance, Miss Dillard v-a vorbit despre tragedia care s-a petrecut azi-dimineaţă în casa ei, şi fiindcă fereastra dumneavoastră dă chiar spre terenul de tir cu arcul, ne-am gândit că aţi putea să ne ajutaţi în cercetările noastre.

Doamna nu păru să audă, apoi răspunse după un timp:

— Şi ce s-a întâmplat?

— Un anume domn Robin a fost ucis... Poate îl cunoaşteţi?

— Campionul de la clubul lui Belle? Da, îl cunoşteam... Era un copil puternic şi sănătos, care mânuia arcul fără încetare...

Vance o privea derutat.

— A fost ucis pe câmpul de exerciţii, spuse el, exact în faţa ferestrei dumneavoastră, şi ne gândeam că aţi putea să ne daţi nişte informaţii...

— Sunteţi siguri că a fost ucis pe terenul de tir?

— Cel puţin acolo l-am găsit, spuse Vance.

— Dar ce să fac eu?

Şi se întoarse în scaunul ei.

— Aţi văzut ceva azi-dimineaţă pe teren?

— Nu! Răspunsul era categoric. Pe nimeni. Nici măcar nu m-am uitat într-acolo toată dimineaţa.

Ochii lui Vance şi cei ai doamnei se încrucişară.

— Păcat! murmură el. Dacă v-aţi fi uitat, sigur aţi fi văzut ce s-a întâmplat. Domnul Robin zăcea cu o săgeată în piept…

— Normal. E perfect normal, nu?… O săgeată în inima lui Robin.

Vorbea detaşat, dar ochii îi scânteiau.

O linişte penibilă urmă şi Vance se apropie de fereastră.

— Daţi-mi voie să privesc.

— De ce? spuse ea aprins. Nu se vede mare lucru, abia zăresc copacii de pe Strada 76, spre nord, şi o parte din terenul lui Dillard, la sud, dar zidul ăsta imens de cărămidă, din faţă, mi-a blocat vederea.

Vance privi un moment terenul de tir.

— Tocmai asta e, făcu el. Dacă aţi fi fost la fereastră, azi dimineaţă, aţi fi văzut ce s-a întâmplat. E simplu de aici…

Se uită la ceas:

— Fiul dumneavoastră s-a întors, doamnă Drukker?

— Fiul meu! Copilul meu! Ce vreţi să-i faceţi?

Vocea ei stârnea mila; ochii i se fixaseră, plini de ură, asupra lui Vance.

— Nimic rău. Dar poate a văzut pe cineva, spuse el încercând s-o calmeze.

— N-a văzut pe nimeni! E imposibil, fiindcă nu era aici. A plecat azi dimineaţă devreme şi încă nu s-a întors.

Vance o privea compătimitor.

— Ştiţi unde s-a dus?

— Ştiu mereu unde se duce, răspunse doamna Drukker, orgolioasă.

— Şi v-a spus unde s-a dus azi-dimineaţă? insistă Vance, amabil.

Ea bătea darabana pe braţele scaunului şi ochii i se mişcau continuu.

— Nu-mi amintesc. Dar o să-l întreb când vine.

— Totuşi, Lady Mae, Adolphe era la noi, azi-dimineaţă. A venit să-l vadă pe Sigurd…

Doamna se ridică.

— Nu-i adevărat! strigă ea privind-o pe fată, furioasă. Nu era la voi, ştiu asta.

Uşa camerei se deschise brusc şi doamna întinse braţele.

— Vino aici, dragul meu!

Dar omul rămase în prag, nemişcat şi clipind. Era cocoşat, avea picioare lungi, cap enorm. Faţa respira inteligenţă. Profesorul Dillard îl considera un matematician de viitor.

— Ce înseamnă asta? întrebă el cu o voce ascuţită şi tremurată, privind-o pe Miss Belle. Domnii sunt prietenii tăi?

Fata se pregătea să răspundă, când Vance îl opri cu un singur gest:

— Iată ce ne aduce aici, domnule Drukker, spuse el. Azi dimineaţă s-a petrecut o nenorocire. Vi-l prezint pe domnul Markham, *District attorney,* şi pe sergentul Heath, de la poliţie. La rugămintea noastră, Miss Dillard ne-a condus aici ca s-o întrebăm pe mama dumneavoastră dacă n-a observat nimic neobişnuit pe

terenul de tir. Tragedia a avut loc chiar în faţa uşii de la subsol a casei Dillard.

Faţa lui Drukker deveni prelungă.

— O tragedie? Ce s-a întâmplat?

— Un anume domn Robin a, fost ucis cu o săgeată.

— Robin ucis? ucis?… La ce oră?

— Între unsprezece şi doisprezece, probabil.

— Între unsprezece şi doisprezece?

Drukker se uită la maică-sa. Era agitat şi-i tremurau degetele.

— Ce ai, fiul meu?

Răspunsul veni cu un suspin îngrozit.

— Vreau să spun că în intervalul ăsta am auzit ţipete în cameră…

— Ba nu, n-ai auzit nimic! Bătrâna se sufoca. Te înşeli, n-am strigat azi dimineaţă.

— Atunci altcineva.

Era o ezitare în vorbele lui. După o clipă adăugă:

— E adevărat că am urcat după ce am auzit strigătele acelea şi am ascultat la uşă. Dar tu te plimbai prin cameră şi fredonai *Eia Popeia.* Atunci m-am retras.

Doamna Drukker îşi ascunse faţa în batistă.

— Lucrai între unsprezece şi doisprezece, doar te-am chemat de mai multe ori…

— Te-am auzit şi n-am răspuns fiindcă eram prea ocupat.

— Ah! De asta!

Ea se întoarse încet spre fereastră.

— Credeam că ai ieşit. Nu mi-ai spus…

— Ţi-am spus că mă duc la Dillard. Dar fiindcă

Sigurd nu se întorsese, am revenit înainte de unsprezece.

— Nu te-am văzut. Şi cum nu răspundeai la apelurile mele, am crezut că eşti plecat.

— Am părăsit casa Dillard pe uşa dinspre stradă şi m-am dus să fac un tur în parc. Drukker părea iritat. Apoi m-am întors pe uşa din faţă.

— Şi spui că m-ai auzit strigând? De ce să fi strigat, fiul meu? Nu sufeream azi-dimineaţă.

Drukker ridică din sprâncene.

— Am auzit pe cineva strigând… era o femeie… aici. În camera asta, repetă el cu violenţă. Era cam unsprezece şi jumătate. Apoi se aşeză, cu un aer terminat.

Acest tulburător dialog dintre mamă şi fiu ne tăiase respiraţia. Deşi Vance păruse că nu e interesat decât de tablourile care decorau pereţii camerei, ştiam că nu pierdea niciun cuvânt din ce se spunea. Brusc se apropie de doamna Drukker.

— Suntem dezolaţi, doamnă, că v-am creat necazuri. Vă rugăm să ne scuzaţi.

Se înclină şi-i spuse lui Miss Dillard:

— Ne conduceţi sau găsim drumul singuri?

— Vin cu dumneavoastră, răspunse şi îndreptându-se spre bătrână o sărută:

— Ce rău îmi pare, Lady Mae…

În hol, Vance se opri şi-i spuse lui Drukker:

— Aţi face bine să veniţi cu noi, domnule. Îl cunoaşteţi pe Robin şi aţi putea să ne ajutaţi…

— Nu te du cu ei, fiul meu! strigă doamna Drukker. Nu! Ei ne sunt duşmani, or să ne facă rău.

— De ce nu? răspunse el. Vreau să ştiu ce să cred despre afacerea asta! Şi cu un gest de nerăbdare,

ni se alătură.

CAPITOLUL VI

Eu, zise Vrăbioiul

(Sâmbătă, 2 aprilie, ora 15)

Când ne-am regăsit în salonul familiei Dillard şi după ce Belle a plecat, Vance s-a pus deîndată pe treabă.

— N-aş fi vrut să o neliniştim pe mama dumneavoastră, spuse el, dar fiindcă eraţi aici azi-dimineaţă, puţin înainte de moartea lui Robin, suntem obligaţi, pentru formalităţile procedurii, să culegem toate informaţiile pe care sunteţi în măsură să mi le daţi.

Drukker se aşezase lângă şemineu.

— Aţi venit aici spre ora nouă şi jumătate, cred, ca să-l vedeţi pe domnul Arnesson…

— Da.

— Aţi trecut prin terenul de tir şi aţi intrat pe uşa de la subsol?

— Întotdeauna procedez astfel. De ce să fac înconjurul casei?

— Dar domnul Arnesson era plecat…

— La Universitate.

— Şi văzând că domnul Arnesson e plecat, aţi discutat o clipă cu profesorul Dillard în bibliotecă despre expediţia astronomică în America de Sud. Cât

timp aţi rămas în bibliotecă?

— Mai puţin de o jumătate de oră.

— Şi apoi?

— Am coborât în sala armelor, unde am răsfoit câteva reviste. Am găsit o problemă de şah şi m-am aşezat, încercând să o rezolv.

— O clipă, domnule Drukker! în vocea lui Vance se simţea un viu interes.

— Vă pricepeţi la şah?

— Oarecum. De altfel, nu-i consacru prea mult timp: jocul ăsta nu e pur matematic.

— Aţi găsit dificultăţi în acea problemă?

— Mai ales subtilităţi. Drukker îl privea pe Vance cu neîncredere. Când mi-am dat seama că un pion aparent inutil era cheia, soluţia mi s-a părut foarte simplă.

— Cât timp v-a luat?

— Vreo jumătate de oră.

— Cam până la ora zece jumătate, nu?

— Cam aşa.

Drukker se aşează comod pe scaun.

— Eraţi fără îndoială în camera armelor, când Robin şi domnul Sperling au coborât?

Nu răspunse imediat; Vance, care nu părea să fi remarcat această ezitare, adăugă:

— Profesorul Dillard a spus că ei au sosit pe la ora zece şi, după ce au aşteptat puţin în salon, au coborât la subsol.

— Unde o Sperling acum?

— Îl aşteptăm dintr-un moment în altul, răspunse Vance. Sergentul Heath a trimis după el.

Cocoşatul privi cu ochii miraţi.

— Atunci îl aduceţi cu forţa… M-aţi întrebat,

domnule, dacă i-am văzut pe Robin şi Sperling în sala armelor? Da, au sosit chiar când plecam eu.

Vance se răsuci în scaun şi îşi întinse picioarele.

— Când i-aţi văzut, vi s-a părut că ar fi avut loc o dispută între ei?

— Da, adăugă el într-un târziu, îmi amintesc că se simţea o oarecare răceală. Totuşi, nu pot fi sigur. Am plecat imediat.

— Aţi venit pe uşa de la subsol, aţi spus, şi apoi pe cea care dă în Strada 75. Aşa e?

— Chiar aşa. Voiam să mă duc să mă plimb pe malul râului, înainte de a-mi relua lucrul. M-am îndreptat spre Drive, apoi am apucat-o pe aleea Cavalerilor şi am intrat în parc prin Strada 79.

Heath care, prin profesia lui, n-avea încredere în nicio declaraţie făcută poliţiei, întrebă:

— Aţi întâlnit oameni cunoscuţi?

Vance interveni:

— N-are importanţă, sergent. Mai târziu, dacă va fi cazul, vom verifica şi asta. Şi adresându-se lui Drukker: V-aţi terminat plimbarea la ora 11 şi v-aţi întors acasă pe uşa dinspre stradă.

— Exact.

— În timp ce vă aflaţi aici azi dimineaţă n-aţi observat nimic anormal?

— Nimic în afară de ce v-am spus.

— Şi sunteţi absolut sigur că aţi auzit-o pe mama dumneavoastră strigând, pe la 11 şi jumătate?

Drukker se ridică de pe scaun şi-l privi pe Vance cu suspiciune.

— Unde vreţi să ajungeţi? V-am spus: am auzit-o strigând. Nu-mi pasă dacă ea recunoaşte sau nu. În fond, ce vă priveşte?

Vance continua să fumeze, aşteptând ca Drukker să se calmeze. Reluă fără cea mai mică afectare:

— Nu mai avem nimic să vă întrebăm, domnule Drukker. Nu trebuie să vă neliniştiţi. Mi s-a părut că strigătele mamei dumneavoastră ar putea să ne ajute în stabilirea orei exacte a săvârşirii crimei…

— Ce legătură ar putea avea? V-a spus ea c-ar fi văzut ceva?

Epuizat, Drukker îşi aşeză coatele pe masă.

Atunci apăru profesorul Dillard, urmat de Arnesson.

— Dar ce s-a mai întâmplat? întrebă profesorul. Am auzit zgomot şi am venit. Îl privi rece pe Drukker. Oare Belle n-a fost destul de tulburată până acum ca s-o speriaţi în halul ăsta?

Vance se ridicase, în timp ce Arnesson îi strângea mâna lui Drukker.

— Ar trebui să înveţi să fii calm, Adolphe. Iei viaţa prea în serios. Lucrările tale despre spaţiile interstelare ar fi trebuit să-ţi dea măsura proporţiilor…

Drukker abia respira.

— Mizerabilii ăşti… începu el.

— Vai! Dragă Adolphe! îi tăie vorba Arnesson. Omenirea întreagă e aşa. Hai, vino, te conduc. Şi luându-l de braţ, îl conduse până jos.

— Na pare rău că vă deranjăm, domnule profesor, se scuză Markham. Omul s-a supărat fără motiv.

— Bine, Markham. Grăbiţi-vă. Şi, mai ales, menajaţi-o pe Belle… Când plecaţi, să veniţi să-mi spuneţi.

După retragerea profesorului, Markham a

început să se plimbe prin cameră, încruntat şi cu mâinile la spate.

— Ce crezi despre domnul Drukker? zise el, oprindu-se în faţa lui Vance.

— În mod sigur nu e o persoană comodă. E infirm fizic şi intelectual. E un mincinos înveterat, dar prudent, foarte prudent. Are un creier anormal, de felul celor pe care îl au adesea infirmii ca el. Totuşi, mica noastră discuţie n-a fost inutilă…

— Totuşi! Nu cred că am înaintat prea mult, zise Markham.

— Fără-ndoială, făcu Vance, n-am făcut niciun pas. Astronomul ăsta interesant ne-a oferit câteva subiecte de meditaţie şi nu va întârzia să spună şi mai multe. Dacă am şti cât mama şi fiul la un loc, nu ne-ar fi greu să găsim cheia enigmei.

De vreo oră, Heath nu-şi ascundea, indirect, dispreţul faţă de tot ce se întâmpla în jurul lui. Interveni.

— Pierdem timpul degeaba, domnule Markham. La ce bun toată vorbăria asta? Omul care ne trebuie e Sperling. El îi făcea curte domnişoarei Dillard, era gelos pe Robin, nu numai din cauza ei, dar şi pentru că mânuia arcul mai bine ca el. S-au certat în camera asta, i-a auzit profesorul. Sperling a coborât cu Robin, după spusele martorilor, la câteva clipe înainte de crimă…

— Şi, adăugă Vance ironic, numele lui înseamnă „Vrăbioi”… Nu, sergent, ar fi prea simplu.

— Sperling se înfurie, insistă Heath, pune mâna pe un arc, îşi fixează săgeata, îl urmăreşte pe Robin, îi ţinteşte inima, trage şi-l ucide.

Vance oftă.

— Nu, nu aşa a fost ucis Robin. Capătul săgeţii e astfel rupt încât nu se potriveşte cu coarda. Pe urmă, Robin era întors cu faţa spre săgeată, în timp ce era ochit, deci ar fi avut timp să se ferească. Sergent, când un om e lovit în inimă, sângele ţâşneşte imediat, mai ales dacă vârful armei e mai mare decât extremitatea ei. E foarte posibil să găsim pete de sânge pe jos, în sala de arme... undeva, aproape de uşă.

Heath ezită o clipă. Din experienţă, ştia că părerile lui Vance erau preţioase. De aceea se grăbi să dispară după casă.

— Vance, cred că încep să înţeleg ce vrei să spui, remarcă Markham. Sângele e important! Dar dacă moartea lui Robin, datorată în aparenţă unei săgeţi, n-a fost decât o înscenare macabră?

— E opera unui „nebun”, declară Vance sec.

Markham era pierdut în propriile reflecţii.

— Aş vrea ca Heath să nu găsească nimic, spuse la un moment dat.

— Da’ de ce? întrebă Vance. Dacă n-avem dovada materială că Robin a fost lovit în sala de arme, problema va fi şi mai dificilă.

Dar această dovadă materială exista. Sergentul se întoarse foarte tulburat.

— Cu-adevărat, domnule Vance, strigă el, aţi ghicit!

Privirea lui era admirativă.

— Nu e chiar sânge pe jos, dar am constatat că pe ciment e o pată neagră, curăţată cu o cârpă udă azi dimineaţă. Nu s-a uscat încă şi locul e, aşa cum aţi spus, aproape de uşă. Şi, lucru şi mai suspect, unul din covoare a fost scos. Dar asta nu-l absolvă pe Sperling, adăugă el, combativ. L-ar fi putut ucide pe Robin în

sala de arme.

— Şi atunci el a spălat sângele, a şters arcul şi teaca săgeţii, a aşezat corpul şi arcul pe terenul de tir, înainte de-a ieşi din casă. De ce?... Tirul cu arcul nu e un sport de interior, sergent. Sperling, arcaş încercat, ştia asta. De altfel, o lovitură ca asta, care i-a curmat cariera lui Robin, ar fi putut fi o pură întâmplare.

Terminând ce avea de spus, Pardee traversă holul. Era deja aproape de uşă, când Vance se ridică şi se îndreptă spre el.

— Domnule Pardee, o clipă, vă rog!

Acesta se opri.

— Vreau să vă mai întreb ceva. Aţi spus că Sperling şi Beedle au părăsit casa pe poarta din zidul de incintă. Sunteţi sigur că n-aţi văzut şi alte persoane ieşind pe poarta aceea?

— Nu-mi amintesc să fi văzut pe altcineva.

— Mă gândeam în special la domnul Drukker.

— Drukker? Pardee dădu din cap. Nu, nu-mi amintesc. Dar trebuie să fiţi de acord că ar fi putut intra şi ieşi şi alte persoane, fără ca eu să le văd.

— Desigur, şopti Vance. À propos, domnule Drukker e un bun jucător de şah?

Pardee fu surprins de întrebare.

— Nu chiar. E un excelent analist, care înţelege de minune regulile jocului. Dar l-a practicat foarte puţin.

După plecarea lui Pardee, Heath îi aruncă lui Vance o privire triumfătoare.

— Observ, domnule, spuse el cu încântare, că nu numai eu încerc să spulber alibiul cocoşatului.

Uşa dinspre stradă se deschise chiar atunci; se auziră paşi apăsaţi pe hol şi trei oameni îşi făcură

apariţia. Doi dintre ei erau fără doar şi poate detectivi şi încadrau pe un tânăr înalt, elegant, de vreo treizeci de ani.

— L-am prins sergent, zise unul dintre detectivi, plin de încântare. Tocmai îşi făcea bagajele.

Sperling cercetă camera, curios. Heath se aşeză în faţa lui şi îl privi satisfăcut:

— Ei bine, tinere, credeai că scapi, nu? N-ai nimic de spus?

— Să răspund la ce? făcu el. Mă pregăteam să plec la ţară, când zbirii ăştia au năvălit în camera mea. Am fost adus aici fără explicaţii şi fără să fiu lăsat să-mi anunţ familia.

— La ce oră aţi plecat de aici, azi dimineaţă, domnule Sperling?

Vance vorbea pe un ton liniştitor.

— Pe la 11,15. Mai aveam timp doar să prind trenul de 11,44 spre Scarsdale.

— Şi domnul Robin?

— Nu ştiu la ce oră a plecat. Mi-a spus că o aşteaptă pe Belle... domnişoara Dillard. L-am lăsat în sala armelor.,

— L-aţi văzut pe domnul Drukker?

— Doar o clipă. Era în sala armelor, când am coborât. Dar a plecat imediat după aceea.

— A ieşit pe poarta din zid? sau prin terenul de tir?

— Nu-mi amintesc. Nu l-am observat... Dar, spuneţi-mi, ce-i cu asta?

— Domnul Robin a fost ucis azi dimineaţă, spuse Vance, pe la ora 11.

— Robin ucis? Doamne! cine... cine l-a ucis?

— Nu ştim încă, răspunse Vance. O săgeată în

inimă…

Sperling era îngrozit. Îşi căută maşinal o ţigară în buzunar. Heath se aşeză aproape de el, cu bărbia ameninţătoare.

— Aţi putea să ne daţi câteva informaţii?

— Credeţi că eu?…

— Exact, spuse sergentul. Eraţi gelos pe Robin, nu? V-aţi certat cu el din cauza fetei, aici, în această cameră, nu? Şi sunteţi un bun trăgător cu arcul, nu?

El închise ochii şi scrâşni din dinţi.

— Hai! Vorbiţi, mărturisiţi! V-aţi bătut cu el din cauza fetei…

— Cu ce fel de arc s-a comis crima? întrebă el.

Vance, care-l privea atent, interveni:

— Înţelegeţi întrebarea, sergent, nu? Era un arc mai degrabă uşor, de femeie, domnule Sperling.

Sperling suspină adânc:

— Da, l-am ucis.

Heath scoase un mormăit de satisfacţie.

— Sunteţi mai rezonabil decât credeam, spuse el, pe un ton aproape patern.

Făcu semn celor doi detectivi.

— Luaţi-l!

Ca şi cum nu l-ar fi auzit, Sperling rămase o clipă nehotărât. Ochii lui, fixaţi pe Vance, păreau că imploră.

— N-aş putea…? începu el.

Vance dădu din cap.

— Nu, domnule Sperling. Mai bine să n-o vedeţi pe domnişoara Dillard. Să n-o tulburăm acum. Curaj!…

Omul făcu stânga-mprejur, fără să adauge un cuvânt şi ieşi încadrat de gardieni.

CAPITOLUL VII

Vance ajunge la o concluzie

(Sâmbătă, 2 aprilie, ora 15,30)

Când am rămas singuri, Vance se ridică şi, întinzându-se, se duse spre fereastră. Eram încă zăpăciţi de scena care tocmai se consumase.

— S-ar zice, făcu el cu glas tare, că ne-am întors la bătrânul nostru cântec de leagăn.

„Eu, spuse Vrăbioiul/ Cu arcul şi săgeata/ L-am ucis pe Robin Cock.”

— Se complică treaba, Markham, nu?

Se-ntoarse încet la masă, strivi, concentrat, mucul de ţigară şi-l privi cu coada ochiului pe Heath.

— Ai rămas, pe gânduri, sergent? Ar trebui să arăţi mai vesel. Asasinul bănuit de d-ta şi-a mărturisit fapta.

— Domnule Vance, răspunse el, scărpinându-se la ureche, nu-s mulţumit. Prea repede a venit mărturisirea.

— În orice caz, interveni Markham, confesiunea va tempera un timp curiozitatea presei.

Raţionamentul băiatului ăstuia e foarte simplu, zise Vance. El ştia că Robin o aştepta pe domnişoara Dillard şi că în seara din ajun ea îi respinsese cererea. Aflând că el a fost ucis de cineva care a folosit un arc scurt şi uşor, nobilul şi cavalerul nostru „vrăbioi” şi-a asumat, generos, faptele…

— Nu contează, mormăi Heath, n-am chef să-i dau drumul.

Markham se duse spre hol.

— Vreau să le explic situaţia, profesorului şi domnişoarei, înainte de a pleca, spuse el. Ce vrei să faci, sergent?

— Am intenţia să caut cârpa cu care s-a şters pata din sala armelor şi apoi să răscolesc prin încăpere. O să-i înghesui şi pe bucătăreasă şi pe majordom, apoi voi urma procedura obişnuită: anchete la vecini şi celelalte…

— Să-mi spui rezultatele în seara asta şi mâine după masă mă găseşti la Club.

— Ştii, îi spuse Vance, nu neglija scrisoarea. Am sentimentul că aici e cheia problemei. Întreabă pe profesor şi nepoată dacă au motive să se teamă de acest „Nebun”? Semnătura trebuie să aibă vreo semnificaţie.

— Nu sunt de părerea ta, replică Markham. Pentru mine, nota nu are nicio legătură cu ei. Dar îţi voi urma sfatul.

În adevăr, semnătura „Nebunul” nu i-a sugerat nimic profesorului, nici fetei.

— Ţin să vă informez, zise Markham, asupra faptului că domnul Sperling, aflând de moartea lui Robin, a mărturisit că el e autorul…

— Raymond a mărturisit! strigă domnişoara Dillard.

Markham o privi pe fată cu simpatie.

— Aş zice chiar că nu l-am crezut. După mine, el a cedat unui sentiment cavaleresc.

— Un sentiment cavaleresc? Ce vreţi să spuneţi?

Răspunse Vance.

— Arcul crimei era un arc pentru femei.

— Oh!

Fata îşi ascunse faţa în mâini şi izbucni în plâns.

— Ce glumă! Orice arcaş poate mânui un arc pentru femei! spuse, furios, profesorul.

— À propos, zise Vance, oprindu-se la uşă, s-o fi amuzat vreo rudă scriind biletul acela? E vreo maşină de scris în casă?

Profesorul nu se putu opri să pară ofensat. Totuşi, răspunse politicos.

— Nu… şi nici n-a fost vreodată. În caz de nevoie, mă adresez unei Agenţii de dactilografie.

— Şi domnul Arnesson?

— Nu foloseşte niciodată.

Ne întâlnirăm cu Arnesson pe scară. Venea de la Drukker.

— Am reuşit să-l calmez pe Leibniz al nostru, ne spuse el, exagerând cu un oftat de uşurare. Bietul Adolphe! S-a crăpat cerul. Nu-i liniştit decât scăldându-se în hiperspaţii şi relativitate.

— Veţi fi desigur bucuros să aflaţi că Sperling şi-a recunoscut vinovăţia, îi spuse Vance cu aerul său neutru.

— Ah! făcu Arnesson, înăbuşindu-şi râsul. Chiar aşa, „eu”, spuse Vrăbioiul. Totuşi, nu văd cum s-ar potrivi asta cu matematica.

— Şi fiindcă am convenit să vă ţinem la curent cu evenimentele, continuă Vance, o să vă spun, ca să vă fie calculele mai uşoare, că avem toate motivele să credem că Robin a fost ucis în sala armelor şi cadavrul lui a fost transportat pe terenul de tir.

Arnesson deveni deodată serios.

— Asta poate să schimbe datele problemei.

Vance se oprise să-şi aprindă o ţigară, dar înţelegeam că era pe punctul de a lua o decizie.

— Ştiţi cumva, îl întrebă el, dacă domnul Drukker sau domnul Pardee au maşină de scris?

Întrebarea păru să-l surprindă pe Arnesson, care clipi din ochi.

— Ah! scrisoarea „Nebunului”?... Da, au şi unul şi altul. Drukker o foloseşte în mod curent... Cât despre Pardee, corespondenţa la care-l obligă şahul este la fel de voluminoasă ca a unui star de cinema. Dactilografiază singur.

— Dacă nu vă deranjează, spuse Vance, aţi putea să ne faceţi rost de o mostră a caracterelor maşinilor şi a tipului de hârtie pe care-l folosesc?

— Cu plăcere.

Arnesson părea încântat de comision.

Markham se întoarse la biroul lui.

În aceeaşi seară, la ora şapte, ne întâlnirăm la Stuyvesant Club, pentru cină, şi la ora 8 şi jumătate ne beam toţi trei cafeaua în fumoar.

Ziarele de seară povesteau pe scurt moartea lui Robin, ceea ce demonstra că Heath reuşise să-i satisfacă pe reporteri şi să devieze cursul imaginaţiei lor.

— Nu e decât o acalmie, zise Vance. Începând din clipa în care vom cunoaşte combinaţia Săgeată-Vrabie-Robin, redactorii şefi de la „Cité” vor fi nebuni de bucurie şi fiecare pagină întâi a fiţuicii lor va fi asemeni unei palisade acoperite cu afişe de la *Mama Gâscă.*

— Ajunge, Vance! spuse Markham nervos, destul cu poveştile voastre de adormit copiii.

Şi adăugă:

— E doar o coincidenţă, vă asigur, nimic altceva.

Vance oftă.

— Ba, să fiţi convinşi de contrariu.

Scoase din buzunar o foaie de hârtie.

— Dând la o parte copilăriile, iată o cronologie edificatoare, pe care am scris-o înainte de masă… Edificatoare? Poate, dacă ştim să o interpretăm.

Markham studie hârtia cu atenţie. Iată ce scrisese Vance:

„Ora nouă dimineaţă: Arnesson se duce la Biblioteca Universităţii.

Ora 9,15: Belle Dillard se duce la tenis.

Ora 9,30: Drukker vine să-l vadă pe Arnesson.

Ora 9,50: Drukker coboară în sala armelor.

Ora 10: Robin şi Sperling ajung la Dillard şi rămân în salon o jumătate de oră.

Ora 10,30: Robin şi Sperling coboară în sala armelor.

Ora 10,32: Drukker spune că se duce să se plimbe şi iese pe poarta din zid.

Ora 10,35: Beedle pleacă la piaţă.

Ora 10,55: Drukker se-ntoarce acasă.

Ora 11,15: Sperling iese pe poarta din zid.

Ora 11,30: Drukker spune că a auzit-o pe maică-sa strigând.

Ora 11,35: Dillard trece pe sub balconul camerei lui Arnesson.

Ora 11,40: Dillard zăreşte corpul lui Robin pe terenul de tir.

Ora 11,45: Dillard telefonează lui *District attorney.*

Ora 12,25: Belle Dillard se-ntoarce de la tenis.

Ora 12,30: Poliţia soseşte la Dillard.

Ora 12,35: Beedle vine de la piaţă.

Ora 14: Arnesson se-ntoarce de la Universitate.

Deci: Robin a fost ucis între 11,15 (când Sperling a plecat) şi 11,40 (când profesorul a descoperit trupul).

Singurele persoane despre care avem cunoştinţă că au fost în casă în acest timp sunt Pyne şi profesorul Dillard.

Iată unde se aflau celelalte persoane care au mai mult sau mai puţin de-a face cu crima.

1. Arnesson – la bibliotecă, între 9 dimineaţa şi 2 după-masă.

2. Belle – la tenis între 9,15 dimineaţa şi 12,25 după-masă.

3. Drukker – se plimba prin parc între 10,32 şi 10,55 dimineaţa şi se afla în cabinetul său de lucru, după aceea.

4. Pardee – n-a părăsit casa toată dimineaţa.

5. Doamna Drukker – a rămas în camera ei în tot acest timp.

6. Beedle – la piaţă, între 10,35 dimineaţa şi 12,31 după-masă.

7. Sperling – se îndrepta spre staţia de la Grand Central între 11,15 şi 11,40 dimineaţa şi lua trenul spre Scarsdale.

Concluzie. Dacă unul dintre aceste 7 alibi-uri va fi distrus, toate bănuielile vor cădea asupra lui Pyne sau a profesorului Dillard.”

Markham a făcut un gest de exasperare.

— Acuzaţiile voastre sunt ridicule şi concluzia e fără sens. Cronologia indică exact ora morţii lui Robin,

dar presupunerile că una dintre persoanele pe care le-am văzut azi ar fi neapărat vinovate este un non sens. Respingeţi complet posibilitatea ca un străin să fi comis crima. Sunt trei căi de acces spre terenul de tir şi spre sala armelor, fără trecere prin casă: poarta din zid din strada 75, cealaltă poartă spre Strada 76 şi aleea care separă cele două mari imobile şi care duce spre Drive.

— Oh! e foarte probabil ca una din aceste trei treceri să fi fost utilizată, răspunse Vance. Dar nu uitaţi că aleea, cea mai disimulată din toate, are o poartă închisă cu cheie, pe care o posedă o singură persoană din familia Dillard. Cât despre pătrunderea prin una sau alta din porţile terenului de tir, ai risca prea mult să fii văzut.

Şi Vance, aplecându-se spre Markham, continuă:

— Markham, în definitiv, am alte motive să-i exclud pe străini. Persoana care l-a expediat pe Robin *ad patres,* trebuie să cunoască exact rudele lui Dillard şi orarul familiei între 11,15 şi 12 fără douăzeci. Ştia că Pyne şi profesorul erau singuri; că Belle lipsea, că Beedle era ocupată cu piaţa. Ştia că Robin era acolo şi Sperling plecat. Mai mult, cunoştea locurile, plasarea sălii armelor, căci e foarte sigur că acolo a fost Robin ucis. Nimeni, afară de cei cunoscuţi, n-ar fi organizat regia crimei.

— Ce ziceţi de strigătele doamnei Drukker?

— Ei, asta-i! Fereastra doamnei Drukker este un element pe care asasinul l-a neglijat. Şi ştim noi dacă într-adevăr a strigat? Ea neagă, fiul o contrazice. Fiecare din ei ascunde ceva... Şi acea scrisoare! Ucigaşul cunoştea al doilea prenume al lui Robin.

— Admiţând că el a scris-o, spuse Markham.

Apăru, precipitat, Heath. Îi înmână o foaie scrisă la maşină.

— A fost primită la *World,* de ultimul curier de după-masă. *Time* şi *Herald* au primit şi ele. Plicurile poartă ştampila poştei dintre orele 11 şi 12 şi au fost puse la cutie în vecinătatea casei Dillard, căci au trecut pe la biroul de poştă din Strada 69.

Markham luă textul. Reacţionă foarte surprins. Era duplicatul celei pe care-o primisem noi.

Îşi aruncă şi Vance o privire peste ea.

— Se potriveşte perfect, nu vedeţi? „Nebunul" se temea ca publicul să nu fie pus la curent cu gluma lui, de asta a trimis-o şi la presă.

— Ziceţi că-i o glumă, domnule Vance, spuse Heath, cu amărăciune. N-am mai văzut niciodată aşa ceva...

Un mesager în uniformă se apropie de *District attorney* şi-i vorbi la ureche.

Şi adresându-ni-se:

— Domnul Arnesson. Cred că are mostrele de hârtie.

Era gânditor şi privi din nou scrisoarea.

— Vance, zise el încet, încep să cred că aveţi dreptate. Mă întreb dacă şi caracterele de dactilografie vor fi aceleaşi.

Dar când, împreună cu Arnesson, comparară_ scrisorile, recunoscură că erau diferite şi cerneala şi caracterele.

CAPITOLUL VIII

Actul II

(Luni, 11 aprilie, ora 11,30)

Toată săptămâna care urmă descoperirii asasinării lui Robin, detectivii de la Biroul de Omucideri şi cei ataşaţi cabinetului lui *District attorney* nu slăbiră nicio clipă investigaţiile. Scrisorile trimise de „Nebun” la diverse cotidiene, zdruncinară convingerea lui Heath referitoare la vinovăţia lui Sperling.

Ajutat de oamenii lui, el răscolise, chiar în seara crimei, sala armelor şi subsolul casei, dar fără rezultat. Numai linoleumul fusese pus recent pe ciment, ca să acopere partea spălată.

Autopsia stabilea în concluziile ei că Robin fusese ucis în sala armelor şi transportat după aceea pe terenul de tir, că lovitura care afecta partea posterioară a capului fusese aplicată cu o extremă violenţă, cu ajutorul unui instrument rotund şi destul de greu ca să desprindă cutia cranianã.

Interogatoriile repetate la care Heath îi supusese pe Beedle şi Pyne n-au dat niciun rezultat.

Vecinii chestionaţi nu văzuseră nici intrând nici ieşind pe nimeni pe porţile din zid; Pardee era aparent singurul care ar fi zărit ceva. Astfel că după mai multe zile de căutări fervente, sergentul îşi dădu seama că trebuie să schimbe tactica.

Alibiurile invocate de persoanele ale căror nume

figurau pe tabelul făcut de Vance, fură discutate.

Era o sarcină dificilă, căci nu trebuia să trezească bănuieli. Aflarăm în special că:

1. Arnesson fusese văzut în bibliotecă de către doi studenţi.

2. Belle participase la jocuri de tenis, dar lipsise din timp în timp.

3. Drukker părăsise sala armelor la ora indicată de Sperling, dar nimeni nu-l văzuse după aceea. Se jucase, spunea el, în parc, cu copii necunoscuţi.

4. Pardee era singur în cabinetul său de lucru şi nu a apărut decât la ora prânzului.

5. Nu se putu controla mărturia doamnei Drukker, care rămăsese închisă toată dimineaţa în cameră.

6. Alibiul lui Beedle fu recunoscut ca exact.

7. Era tot exact că Sperling luase trenul de la ora 11,40 şi, în consecinţă, a părăsit casa Dillard la ora 11,15.

Sergentul se văzu constrâns să-şi extindă câmpul de investigaţie.

După o săptămână de eforturi, ancheta nu făcuse niciun pas. Sperling era tot închis. Mărturisirea lui ridiculă se opunea eliberării lui.

Markham chestionase pe oamenii din casa fam. Dillard şi ascultase, sub jurământ, pe domnul Pardee. Doamna Drukker fusese interogată din nou. Doar Drukker revenise asupra afirmaţiei lui, susţinând acum că probabil a confundat strigăte de pe stradă cu presupusele strigăte ale mamei sale.

Singura speranţă care-i rămânea lui Markham era să-şi concentreze atenţia asupra casei Dillard. Arnesson nu adusese nicio lămurire; totuşi, Vance avea

încredere că într-o zi sau alta colaborarea lor oficioasă va da rezultate.

— Bineînţeles că teoria lui crimino-matematică nu rezistă, spunea Vance. Într-o afacere ca asta, psihologia este superioară. Dar ne trebuie fapte şi Arnesson cunoaşte interiorul casei Dillard mai bine ca noi. El îi cunoaşte pe Drukker şi Pardee. Şi, cine ştie, întâmplarea o să-i folosească, poate, într-o zi.

— Poate c-aveţi dreptate, răspunse Markham, dar felul său de a lua totul în glumă mă scoate din sărite.

— Ai răbdare, insistă Vance. Ce-i de mirare că un om ia în râs micimile existenţei, când el îşi petrece viaţa studiind spaţiile interplanetare, unde nu se socoteşte decât în ani-lumină…

Vance însuşi se devota cu trup şi suflet afacerii. Devenise morocănos, ca atunci când se afla în faţa unei probleme copleşitoare. În fiecare seară, după cină, se ducea în bibliotecă şi-şi petrecea acolo ceasuri întregi, puricând rapoartele poliţiei. De două ori se duse la domnul Dillard şi o vizită pe doamna Drukker, împreună cu Belle Dillard. El studie chiar, spre a înţelege mai bine caracterul autorului ei, lucrarea publicată de Drukker asupra *Duratei multidimensionale a sistemului universului!*

Şi, într-o duminică, opt zile după uciderea lui Robin, el îmi spuse:

— Van! problema asta este incredibil de subtilă. O anchetă făcută cu mijloace obişnuite nu va ajunge la nimic. Adevărul se află într-un creier ciudat, ceea ce face lucrul şi mai tulburător şi mai groaznic. Şi criminalul nu se va opri aici. Moartea lui Cock Robin nu are un scop precis. Imaginaţia pervertită care a

realizat această crimă este nesătulă…

Această profeţie fu confirmată chiar a doua zi. Ne duserăm la biroul lui Markham, spre ora 11, ca să ascultăm raportul lui Heath şi să luăm noi măsuri. *District attorney* era singur şi părea descurajat. Şi, când, după câteva momente, Heath intră, constatarăm că şi el se afla în aceeaşi stare de spirit.

— Oriunde ne-am întoarce, domnule, spuse el, ne lovim de-un zid. Nu e niciun motiv, şi în afară de Sperling nu văd alt suspect… Nu înţeleg nimic din tot ce se întâmplă în oraş de câtva timp. Chiar azi dimineaţă, un anume Sprigg a fost ucis în Riverside Park, aproape de Strada 84. N-a fost jefuit şi nu i se cunosc duşmani. Ieşise să-şi facă obişnuita plimbare şi, o jumătate de oră mai târziu, un zidar îl găsise mort.

Sergentul îşi muşca furios ţigara.

— Altă afacere pe care o s-o primim plocon! Şi dacă n-o sfârşim repede, las’ pe ziare!

— Sergent, spuse Vance, consolator, numai de n-am găsi datele esenţiale în cântecele de leagăn! Ai spus că-l cheamă Sprigg?

— Da, domnule!

— Asta-i bună, dar…

Se citea o mare emoţie în vocea lui Vance.

— Care-i e primul prenume?”

Heath îl privi cu uimire, apoi răsfoi paginile carneţelului.

— John Sprigg, răspunse el. John E. Sprigg.

— A fost ucis cu un 0,32?

— Cum? Da, un 0,32…

— Şi a fost lovit în vârful capului?

— Dar cum naiba, domnule…

Cu un gest, Vance îl făcu să tacă. Apoi se

îndreptă spre fereastra din spatele mesei lui Markham. Contemplând zidurile cenuşii ale închisorii Tombs!

— Nu înţeleg nimic, murmură el. E prea macabru… dar asta nu înseamnă că nu-i chiar aşa…

Apoi accentuă:

— Ce mormăi acolo, Vance? De ce misterul ăsta? De unde ştiai că Sprigg a primit un glonte, în vârful capului cu un 0,32? Şi ce poate să însemne asta?

— Nu-nţelegi? E al doilea act al acestei diabolice parodii… Ai uitat de Mama *Gâscă?*

Şi cu voce scăzută şi pe un ton care ne înfioră, el recită:

„Era un omuleţ
Ce-avea o puşculiţă
Cu gloanţe mici de plumb, plumb, plumb.

A tras în Johnny Sprigg
Chiar în vârful perucii
Care i-a sărit din cap, cap, cap.”

CAPITOLUL IX

Unde e vorba de o formulă

Ca halucinat, Markham îl privea pe Vance. Heath, cu gura căscată, părea înlemnit.

Markham vorbi primul.

— Încă o extravaganţă de-a ta!

El lupta disperat împotriva obsedantei sugestii a

lui Vance.

— Sunt de acord că această nouă crimă ascunde elemente inexplicabile. Dar dacă presupunem că există un maniac dornic să pună în practică vechi cântece de leagăn, nu văd unde o să ajungem. Ar fi sfârşitul tuturor metodelor noastre de investigaţie.

— Tot ce ne rămâne de făcut e să căutăm acul în carul cu fân, interveni, sarcastic, sergentul Heath.

— Avem date sigure asupra locului unde se afla…

Markham sări ca ars:

— Ce vrei să spui?

— Pur şi simplu că această a doua crimă este urmarea primeia, nu numai din punct de vedere psihologic, dar şi geografic. Diavolul nostru destructor şi-a arătat slăbiciunea pentru districtul unde se află casa Dillard. Elementele celor două crime exclud posibilitatea ca ucigaşul să fi venit de departe ca să-şi exercite spiritul maladiv într-un district străin. Aşa cum v-am explicat atât de savant, Robin a fost trimis pe lumea cealaltă de cineva care cunoştea situaţia casei Dillard la ora când tragedia s-a consumat şi e evident că această a doua crimă n-ar fi avut loc dacă asasinul n-ar fi cunoscut obiceiurile ambulatorii ale lui Sprigg.

Liniştea care urmă fu întreruptă de Heath.

— Dacă aveţi dreptate, domnule Vance, Sperling este nevinovat.

Sergentul spuse aceasta cu vădită neplăcere. Se întoarse disperat spre *District attorney:*

— Ce trebuie să fac, domnule?

— Cine se ocupă de afacerea ăsta? interogă Markham.

— Căpitanul Pitts, cu doi oameni de-ai lui.

Markham îl sună pe Swacker, tânărul lui secretar.

— Pune-mă în legătură cu inspectorul Moran, îi spuse el.

La telefon, vorbi câteva minute şi, punând receptorul în furcă, îi surâse lui Heath cu înţeles.

— O să vă ocupaţi de afacerea Sprigg, sergent. Căpitanul Pitts va veni şi vom vedea atunci ce vom avea de făcut... Mai rămâne să mă convingi, Vance, că afacerile Robin şi Sprigg trebuie puse în aceeaşi oală.

Pitts, scund şi gros, purtând o mustaţă tunsa scurt, apăru după vreo 10 minute. Era unul dintre cei mai buni detectivi de poliţie. Îi strânse mina lui Markham, îi surâse prietenos lui Heath şi ne privi, pe mine şi pe Vance, după prezentări, cu amicalitate.

— Domnul Vance ne ajută cu înţelepciunea lui în afacerea Robin, căpitane, explică Markham. Şi fiindcă Sprigg a fost ucis în acelaşi cartier, ne-am gândit că ar fi util să cunoaştem raportul dumneavoastră preliminar.

— Inspectorul m-a informat. Ce vreţi să ştiţi, domnilor?

— Tot ce aţi aflat, spuse Markham.

— Eram de serviciu azi dimineaţă, când spre ora opt ne-a fost semnalată povestea cu pricina. M-am dus la locul faptei, cu doi agenţi. Poliţia locală ne-o luase înainte şi medicul legist ajunsese aproape odată cu noi.

— Cunoaşteţi raportul lui? întrebă Vance.

— Da. Sprigg a primit un glonte în vârful capului, cu un revolver de calibru 32. Niciun semn de luptă, nimic altceva.

— Corpul era culcat pe spate, când a fost găsit?

— Da.

— Şi craniul nu s-a fracturat căzând pe asfalt?

Pitts scoase ţigara din gură.

— Înţeleg că aţi primit deja nişte informaţii... Da, avea craniul zdrobit, desigur, în cădere.

— Şi această împuşcătură de revolver nu vi s-a părut bizară?

— Totul, domnule Vance, e deconcertant.

— Într-adevăr, căpitane, şi înţeleg că focul, a fost tras foarte de aproape.

— De la câţiva centimetri. În jurul rănii, părul era ars. Cred că victima, văzându-se ameninţată, a aplecat capul şi i-a căzut pălăria. Asta ar explica poziţia rănii.

— Desigur, numai că în cazul acesta ea n-ar fi căzut în spate, ci în faţă. Continuaţi, vă rog, căpitane.

— Mai întâi am întors pe dos buzunarele mortului, şi i-am luat ceasul şi 15 dolari în bancnote şi monede. Deci n-au vrut să-l jefuiască. Dacă nu cumva asasinul s-a speriat şi a fugit, ceea ce nu e verosimil, căci locul era perfect ascuns vederii... Atunci, lăsând agenţii să-l păzească, m-am dus la Sprigg, în Strada 93. Îi ştim numele din actele pe care le-am găsit asupra lui. Era un student din Columbia, care locuia la părinţii lui şi care avea obiceiul să facă o plimbare prin Parc înainte de masă. Azi dimineaţă a plecat de acasă la 7,30.

— Ah! Avea obiceiul să se plimbe în Parc în fiecare dimineaţă? şopti Vance. E important de ştiut.

— Nu vă ajută la nimic, replică Pitts. Mulţi oameni fac la fel. La Universitate am vorbit cu profesorii lui şi cu câţiva colegi. Sprigg era un băiat liniştit, foarte iubit, student excelent. Nu căuta

companie şi nu i se cunoştea nicio legătură. A fost victima unui accident sau a unei erori.

— Şi la ce oră a fost găsit?

— Pe la 8 şi un sfert. L-a observat un zidar. A anunţat imediat poliţia.

— Dar Sprigg plecase de acasă, din Strada 95, la 7,30! Ca urmare, a avut timp suficient să ajungă în locul unde a fost ucis. Asasinul îi cunoştea sigur obiceiurile... Ce zici, Markham?

În loc de răspuns, acesta i se adresă lui Pitts.

— Nu s-a găsit nimic care să ne pună pe urmele cuiva? întrebă el.

— Nu, domnule. Oamenii mei au răscolit peste tot.

— Şi prin buzunare, prin acte?

— Nimic. Tot ce s-a găsit s-a depus la Birou...

Se opri, gânditor. Şi, scoţându-şi carnetul din buzunar:

— Totuşi, era asta, zise el, şi-i arătă lui Markham o bucăţică de hârtie triunghiulară. Era sub cadavru. Asta nu înseamnă nimic, dar am luat-o din obişnuinţă.

Hârtia părea să fie ruptă dintr-o foaie mai mare şi de formă obişnuită. Avea începutul unei formule matematice.

Vance abia o luă în seamă, dar Markham o examină îndelung. Voia să spună ceva, când surprinse privirea lui Vance şi, fără să spună nimic puse documentul pe masă, ridicând din umeri.

— Asta-i tot?

— Da, domnule.

Markham se ridică.

— Mulţumesc, căpitane. Nu ştiu ce-o să

hotărâm, dar mă ocup eu de asta.

Arătă pachetul de ţigări:

— Pune-ţi câteva în buzunar.

— Mulţumesc, domnule.

Pitts luă două şi ne întinse mâna.

După ce plecă, Vance se ridică precipitat şi aplecându-se peste document:

— Pe legea mea! spuse.

Îşi luă monoclul şi câteva momente îşi concentră atenţia asupra formulei scrisă pe hârtie.

— Extraordinar!... Unde-am mai văzut formula asta? Ah! E formula Riemann-Christoffel, drace! Drukker o foloseşte ca să determine curbura spaţiului sferic...

Se uită în zare la hârtie:

— E aceeaşi ca şi în scrisorile „Nebunului”... Uită-te la caractere, sunt aceleaşi!

Heath se apropiase şi privea şi el.

— E chiar la fel!

Era uluit.

— Sigur asta e veriga de legătură între cele două crime.

— Ah, verigă, zise Vance, dar prezenţa acestei formule sub trupul lui Sprigg mi se pare la fel de iraţională ca şi crima însăşi...

Markham nu mai avea stare.

— Zici că e o formulă folosită de Drukker?

— Da. Dar asta nu dovedeşte că e el. E folosită de matematicieni în probleme de relativitate. Nu cred că are legătură directă cu moartea lui Sprigg.

Se aşeză.

— Găselniţa asta o să-l bucure pe Arnesson.

— Nu văd de ce e nevoie, zise Markham, să-l

punem pe Arnesson la curent cu această nouă istorie.

— „Nebunul” n-o să te lase, mi-e teamă, răspunse Vance.

Markham scrâşni din dinţi.

— Doamne, strigă el, ce înspăimântător! Mi se pare că o să mă trezesc dintr-un coşmar.

Apoi, adresându-se lui Vance:

— Mi se pare că ai o idee despre treaba asta, ce zici?

— Bătrâne Markham, nu se poate trage decât o concluzie. Aceste crime au fost zămislite de aceeaşi ţeastă; şi fiindcă prima a fost regizată de cineva familiar casei Dillard, rezultă că trebuie să căutăm persoana care e la curent cu obiceiurile lui Johnny Sprigg. Apoi vom verifica momentul, locul, ocazia şi motivele plauzibile. Mai întâi să ştim dacă familiile Sprigg şi Dillard se cunosc. Vom începe deci chiar cu casa Dillard.

— Hai să mâncăm acum, propuse Markham, mergem după aceea la Dillard.

CAPITOLUL X

Domnul Dillard se dezice

(Luni, 11 aprilie, ora 14)

Era puţin după ora 14, când ne prezentarăm la uşa domnului Dillard. Pyne veni să ne deschidă şi, deşi surprins, reuşi să se prefacă. De altfel, în privirea pe

care i-o adresă lui Heath, citi nelinişte, dar vocea îi era perfect calmă.

— Domnul Arnesson nu s-a întors încă de la Universitate, ne spuse el.

— Nu ştii să citeşti gândurile oamenilor, Pyne, zise Vance. Noi pe tine te căutăm şi pe profesorul Dillard.

Omul se tulbură, dar n-avu timp să răspundă, căci Miss Dillard apăru în uşa salonului.

— Mi s-a părut că vă cunosc vocea, domnule Vance. Poftiţi, vă rog... Lady Mae abia a venit. Vom face o plimbare cu maşina, după masă.

Doamna Drukker stătea în picioare, în faţa mesei care ocupa mijlocul camerei. După ochii ei rătăciţi, înţelesei că Lady-ei Mae îi era frică. Aştepta, în linişte, ca un acuzat căruia i se va citi în curând condamnarea.

Vocea graţioasă a fetei risipi tensiunea cauzată de prezenţa noastră.

— Mă duc să-i spun unchiului că aţi venit.

Nici nu ieşi bine din cameră că doamna Drukker, aplecându-se peste masă, îi spuse lui Markham, cu o voce care părea să vină din adâncuri sepulcrale:

— Ştiu de ce aţi venit! Pentru tânărul găsit azi dimineaţă în Parc.

Confidenţa era atât de surprinzătoare, încât Markham rămase blocat. Vance salvă momentul:

— Deci aţi auzit vorbindu-se de crima asta, doamnă? Cum v-a ajuns vestea?

Doamna Drukker ne privi cu un aer mefient.

— Toată lumea vorbeşte prin vecini, răspunse ea evaziv.

— Chiar? E surprinzător. Dar ce vă face să credeţi că de asta am venit?

— Nu-l chema John Sprigg?

Un surâs enigmatic însoţi întrebarea.

— Într-adevăr: John E. Sprigg. Dar asta nu înseamnă că a avut legături cu casa Dillard...

— Dimpotrivă!... E un joc... Un joc de copii. Mai întâi Cock Robin, apoi John Sprigg... Toţi copiii sănătoşi îl joacă.

O pânză de tristeţe îi acoperi privirea.

— E un joc mai curând diabolic. Ce ziceţi, doamnă Drukker?

— De ce nu? Viaţa nu e diabolică?

— Pentru unii, da.

— Spuneţi-mi, continuă Vance, fără să-şi poată ascunde emoţia, îl cunoaşteţi pe „Nebun”?

— Pe „Nebun”? Nu, nu îl cunosc... E tot un joc de copii?

— Cam aşa, cred. În orice caz, pe „Nebun” îl interesează Cock Robin şi John Sprigg. Cred că el se dedă la jocurile acestea fantastice. Suntem în căutarea lui, doamnă Drukker, sperăm să-l găsim.

Doamna făcu un gest vag.

— Nu-l cunosc, dar la ce-ar folosi să ştiţi cine l-a ucis pe Cock Robin şi a tras în Johnny Sprigg „prin perucă”? N-o să ştiţi niciodată, niciodată...

Şi începu să tremure.

În momentul acela, Belle Dillard apăru, înaintând spre bătrână.

— Haideţi, spuse ea, încercând să o calmeze. O să facem o plimbare lungă, la aer curat, Lady Mae.

Şi cu un vădit reproş, i se adresă lui Vance:

— Unchiul meu vă aşteptă în bibliotecă! Şi o

conduse pe doamna Drukker spre hol.

Profesorul ne primi fără entuziasm. Era evident că-l deranjăm.

— Cărui fapt datorez această vizită neaşteptată, Markham? Aţi cules informaţii despre moartea lui Robin? Sunt foarte ocupat în dimineaţa asta…

— Regretele mele, răspunse Markham. N-am aflat nimic despre moartea lui Robin. Dar a mai fost o crimă azi dimineaţă, prin apropiere, şi avem toate motivele să credem că este o legătură între cele două crime. Ceea ce doresc, e să ştiu dacă aţi auzit de John E. Sprigg?

— E numele omului care a fost ucis?

— Da. Ucis cu un foc de revolver în Riverside Park, azi dimineaţă, puţin după ora 7,30.

Profesorul căzu pe gânduri.

— Da, zise el în sfârşit. Eu… noi… cunoaştem un tânăr cu numele ăsta, deşi poate nu-i acelaşi.

— Cine e?

Hotărât, Markham insista.

O nouă ezitare a profesorului.

— Băiatul la care mă gândesc este elev, student de-al lui Arnesson şi e un matematician de viitor.

— Cum l-aţi cunoscut, domnule profesor?

— Arnesson mi l-a adus de mai multe ori, mândru de el. Mărturisesc că tânărul era capabil.

Deci, toată casa îl cunoştea?

— Da. Şi Belle l-a întâlnit…

Vance, la rându-i, întrebă;

— Ştiţi, profesore Dillard, dacă familia Drukker îl cunoştea?

— Probabil, căci Arnesson şi Drukker se văd des. Şi, dacă-mi amintesc bine, Drukker a fost aici într-

o seară cu Sprigg…

— Şi Pardee?

— Nu pot afirma nimic. Vă ajută la ceva răspunsurile mele?

— Recunosc că până acum nu putem să ne bazăm cercetările pe ceva solid, articulă Markham, dar inutilitatea acestor două crime şi absenţa totală de motiv, par să le dea o curioasă unitate de aspect.

Atitudinea profesorului era vizibil dispreţuitoare:

— N-aţi fost niciodată un bun matematician, Markham, dar ar trebui măcar să ştiţi că nu se pot construi ipoteze pe date atât de sărace.

— Aceste două nume, interveni Vance, Cock Robin şi Johnny Sprigg, sunt subiecte de cântece foarte cunoscute de copii.

Profesorul îl privi fără să-şi ascundă surprinderea şi, puţin câte puţin, îl cuprinse furia.

— Gluma dumneavoastră nu e la locul ei, domnule!

— Dar nu e o glumă, din păcate! E o farsă a „Nebunului”!

— A „Nebunului”?

Dillard făcu un efort spre a-şi stăpâni enervarea.

— Hai, Markham, nu vreau să fiu luat în râs…

— S-a găsit sub cadavrul lui Sprigg o bucată de hârtie care conţine formula matematică dactilografiată cu aceeaşi maşină de scris şi cu aceeaşi cerneală pe care le-a folosit „Nebunul”…

— Ce? aceeaşi maşină?… Şi o formulă matematică? Ce formulă?

Markham arătă documentul.

Profesorul îl examină îndelung. Părea îmbătrânit

brusc şi privirea i se înceţoşase.

— Nu înţeleg nimic. La urma urmei, probabil că aveţi dreptate să acţionaţi astfel!

Markham se mira de această schimbare de atitudine.

— Am venit să aflăm dacă Sprigg avea vreo legătură cu unul dintre oamenii din casa dumneavoastră, dar nu văd cum această relaţie poate să-mi fie de ajutor. Totuşi, permiteţi-mi să-i interoghez pe Pyne şi Beedle.

— Cum vreţi, Markham. Să nu-mi reproşaţi vreodată că v-am oprit de la ceva. V-aş ruga să mă avertizaţi asupra oricărei măsuri pe care o veţi lua ulterior.

— Vă promit, domnule profesor, dar mă tem că mult timp nu vom putea lua o decizie.

Îi întinse mâna şi văzui, după gestul lui, că ghicise anxietatea care-l chinuia pe profesor.

Dillard ne însoţi până la uşă.

— Dacă pot face ceva… murmură el.

— Puteţi, domnule, zise Vance, oprit în faţa uşii. În dimineaţa morţii lui Robin, am văzut-o pe doamna Drukker…

— Ah!

— Şi deşi ea nega că ar fi zărit pe cineva pe terenul de tir, de la fereastra ei, e totuşi posibil să fi fost altfel.

— Aţi avut impresia asta?

— Da, dar foarte vagă. Or, domnul Drukker afirmă şi el că a auzit-o pe mama lui strigând şi tocmai negaţiile doamnei m-au făcut să cred că avea un secret pe care-l păstra cu gelozie. Sunt deci convins că dacă aţi putea vorbi cu ea…

— Nu! răspunse profesorul. Sunt lucruri pe care nu trebuie să le cereţi. Dacă doamna a văzut ceva, numai dumneavoastră trebuie să aflaţi. Nu vreau s-o torturez şi doresc ca şi dumneavoastră s-o lăsaţi în pace...

— Deci vom acţiona singuri, răspunse hotărât Markham.

— V-aţi gândit că adevărul pe care-l căutaţi e poate mai groaznic decât crimele înseşi?

— Îmi asum riscul.

— Markham, dacă aţi avea experienţa mea, aţi aprecia lucrurile la adevărata lor valoare şi v-aţi convinge că ceea ce vine de la oameni n-are nicio importanţă.

— E de datoria noastră să-i facem pe oameni să respecte instituţiile şi nu pot, în ciuda simpatiilor mele personale, să refuz să merg pe drumul care duce la adevăr.

— Cine ştie dacă n-aveţi dreptate? zise profesorul suspinând. În orice caz, fiţi bun, asiguraţi-vă că vinovatul e responsabil, înainte de a-l trimite pe scaunul electric. Sunt minţi bolnave, ca şi trupurile. Şi de multe ori, bolnave sunt şi minţile şi trupurile, deopotrivă.

În salon, Vance îşi aprinse o ţigară.

— Profesorul, spuse el, nu pare liniştit în privinţa lui Sprigg şi, deşi nu vrea s-o recunoască, formula Riemann l-a convins că cele două crime aparţin aceleaşi ecuaţii. Mai mult, a ezitat să admită că Sprigg a fost acasă la el. Nu spun că bănuieşte ceva, dar îi e teamă... Nu vrea să intervină pe lângă familia Drukker... Să mergem să-i interogăm pe Pyne şi Beedle.

Nu-l văzusem pe Markham niciodată atât de abătut.

— Ce aştepţi de la ei? zise el. Sergent, cheamă-l pe Pyne!

Când Heath ieşi, Vance spuse:

— Nu ofta, Markham. Te consolează Terenţiu: *Nil tam difficile est, quin quaerendo investigari possit*."

Auzirăm paşi prin casă şi Heath intră, urmat de bătrânul majordom.

CAPITOLUL XI

Revolverul furat

(Luni, 11 aprilie, ora 15)

— Aşază-te, Pyne, zise Vance, binevoitor, dar ferm. Profesorul Dillard ne-a autorizat să te interogăm.

— Desigur, domnule. N-am nimic de ascuns.

Foarte bine, zise Vance, relaxându-se în scaunul său.

— La ce oră aţi servit masa azi dimineaţă?

— La 8,30, ca de obicei!

— Toată lumea era prezentă?

— Da, domnule.

— Cine invită membrii familiei la masă şi la ce oră?

— Eu. La 7,30. Bat la uşile lor.

— Şi aştepţi răspunsul?

— Întotdeauna, domnule.

— Toţi au răspuns azi dimineaţă?

— Da, domnule.

— Şi nimeni nu întârzie la masă?

— Nimeni.

Vance îşi aruncă mucul de ţigară în şemineu.

— Ai văzut pe cineva ieşind din casă sau întorcându-se înainte de masă?

Uşor surprins, Pyne răspunse:

— Nu, domnule.

— Chiar dacă n-ai văzut pe nimeni, un membru al familiei ar putea să iasă şi să intre fără să ştii?

Pyne ezită, apoi răspunse:

— Ar fi putut să iasă pe uşa dinspre stradă fără să ştiu. Şi chiar prin sala de arme.

— Avea cineva din casă vreun revolver?

— Nu ştiu, domnule.

Ai auzit vreodată vorbindu-se de „Nebun”, Pyne?

— Niciodată, domnule! Vorbiţi de cel care scrie scrisorile prin ziare?

Pălise.

— Vorbesc pur şi simplu de „Nebun”. Ei! spune-mi, ştii că un om a fost ucis azi dimineaţă în Riverside Park?

— Da, domnule, mi-a spus-o portărelul de la casa vecină.

— Îl ştiai pe domnul Sprigg, nu?

— L-am văzut aici o dată sau de două ori.

— De mult?

— Săptămâna trecută. Cred că era joi.

— Cu cine s-a întâlnit?

— Cu domnul Drukker... şi cu domnul Pardee... Au rămas până foarte târziu să discute la domnul

Arnesson.

— Domnul Arnesson are obiceiul să primească în camera lui?

— Nu, dar profesorul lucra şi Miss Dillard era în salon cu doamna Drukker.

Vance se opri o clipă.

— Asta-i tot, zise el în sfârşit lui Pyne. Trimite-o, te rog, pe Beedle.

Femeia sosi şi se proţăpi în faţa noastră, cu un aer agresiv. A răspuns la aceleaşi întrebări şi la urmă Vance o întrebă dacă din întâmplare nu privise pe fereastră, de la bucătărie, înainte de masă.

— O dată sau de două ori. De ce?

— Ai văzut pe cineva pe terenul de tir sau în curtea din spate?

— Pe nimeni, în afară de profesor şi de doamna Drukker.

— Niciun străin?

Vance încerca să-i dea impresia că prezenţa profesorului şi a doamnei Drukker n-avea nicio importanţă.

— Nu, răspunse femeia, nerăbdătoare.

— La ce oră i-ai văzut pe profesor şi pe doamna Drukker?

— Spre ora opt.

— Vorbeau, nu?

— Da, în orice caz, se plimbau.

— E obiceiul lor?

— Doamna Drukker iese adesea devreme şi face turul straturilor. Şi profesorul n-are voie să iasă când vrea?

— Nu contest dreptul lui, Beedle…

— În orice caz, asta făcea azi dimineaţă.

Vance o lăsă să plece şi se apropie de fereastră.

Era tulburat şi rămase mult timp privind spre râu.

„Bine, bine, murmură el. La ora opt, ciocârlia ieşise din cuib şi cine ştie?... Dar, pe legea mea!... Ceva nu merge!”

Perplexitatea lui Vance nu-i scăpă lui Markham.

— Ce crezi despre toate astea? Nu prea pun temei pe informaţiile furnizate de Beedle...

— Sunt de altă părere; fără îndoială, până acum, ce-a spus Beedle e fără importanţă, dar am aflat că doi dintre actorii melodramei noastre erau afară, câteva clipe după moartea lui Sprigg. Acest rendez-vous matinal nu explică atitudinea sentimentală a profesorului faţă de doamna Drukker?

Şi aplecându-se pe fereastră:

— Ah! uite-l pe Arnesson!

Câteva clipe mai târziu auzirăm un zgomot de cheie în broască. Intră Arnesson. Văzându-ne, exclamă:

— Ce-am aflat? Sprigg a fost ucis? De asta sunteţi aici? (Şi, aruncându-şi geanta pe masă, se aşează pe scaun). Bietul băiat, nu se gândea decât la studii...

Vance îl observa:

— Johnny Sprigg a fost ucis azi dimineaţă de un glonţ tras în vârful capului.

Buimac, Arnesson îl privi pe Vance şi apoi izbucni într-un râs nervos.

— Încă un cântec? Ca şi pentru Cock Robin!...

Vance îl puse repede la curent.

— Am uitat să menţionez un detaliu, spuse. (Îi ceru lui Markham foaia de hârtie, pe care i-o arătă lui

Arnesson). Iată ce s-a găsit sub cadavrul lui Sprigg.

Arnesson o studie cu atenţie.

— Văd că e vorba tot de „Nebun”. Aceeaşi hârtie... Dar de unde a luat formula Riemann-Christoffel? Am vorbit despre ea cu Sprigg, aseară.

— Pyne ne-a spus că Sprigg venise aici joia trecută.

— Exact. Erau şi Pardee şi Drukker; şi Pardee spunea că vrea să aplice la şah matematicile înalte...

— À propos, jucaţi şah? întrebă Vance.

— Odinioară. Joc superb, dar proşti jucători.

— Aţi încercat vreodată gambitul lui Pardee?

— Bietul Pardee! (Şi Arnesson avu un surâs de milă). Cunoaşte destul de bine matematicile elementare, dar e leneş şi s-a apucat să joace şah. I-am spus că gambitul lui e antiştiinţific. N-a vrut să mă creadă. Viaţa lui e terminată...

— E foarte interesant ce spuneţi. Pardee îl cunoştea bine pe Sprigg?

— Oh, nu. L-a văzut aici de două ori, atâta tot. Dar îl cunoaşte bine pe Drukker. Vrea să revoluţioneze jocul de şah.

— S-a interesat de formula Riemann-Christoffel, când vorbea de ea aseară?

— N-aş putea spune. În orice caz îi depăşeşte competenţa.

— Ce credeţi despre formula găsită sub Sprigg?

— Nimic. Dacă ar fi fost scrisă de Sprigg, aş fi presupus că i-a căzut din buzunar. Dar cine se chinuie să scrie la maşină o formulă matematică?

— „Nebunul”, desigur.

Arnesson se strâmbă.

— Nebunul” = X... Va trebui să-l aflăm.

— Ah! Era să uit să vă întreb, zise Vance, dacă domnul Dillard are revolver!

— Oh! (Arnesson se strâmbă de râs). O luaţi pe o cale greşită, aici nu e treabă de revolver, nici de uşi mascate, nici de scări secrete. Nimic în mâini şi buzunare.

Vance făcu atunci un gest teatral.

— Trist… trist!

Belle Dillard venise pe neauzite până la uşă. Recepţionase întrebarea:

— Sunt două revolvere în casă, Sigurd spuse ea, ai uitat vechiul pistol de tras la ţintă?

— Credeam că aţi scăpat de mult de el.

Se ridică şi trase un scaun.

— Le mai aveţi, Miss Dillard? făcu Vance cu o voce calmă.

— De ce?… Da. N-am dreptul?

Şi-i aruncă o privire fugitivă lui Heath.

— În realitate, nu. Totuşi, nu cred că sergentul vă va deferi justiţiei. Unde sunt acum?

— Jos, în sala de arme, într-un sertar din dulapul cu unelte.

Vance se ridică.

— Sunteţi amabilă să ni le arătaţi?

Fata ezită. Voia să ştie părerea lui Arnesson. Acesta făcu un gest de aprobare. Şi toţi o urmară, coborând în sala de arme.

— Sunt acolo, aproape de fereastră, în dulap, făcu ea.

Dintr-un sertar adânc, plin de tot felul de lucruşoare, scoase un revolver automat, Colt, de calibrul 38.

— Nu e decât unul. Unde-i celălalt? exclamă ea.

— Dar…

— Era şi unul de calibrul 32?

Ea răspunse afirmativ, întorcându-se neliniştită spre Arnesson.

— Ei bine, nu e, Belle. N-avem ce face.

— Unde ar putea fi?

— Încă un mister! Ciudată dispariţia unui revolver vechi, de calibrul 32!

Dându-şi seama de tulburarea fetei, Vance schimbă subiectul.

— Miss Dillard, vreţi să ne duceţi la doamna Drukker? Avem nevoie de câteva lămuriri şi, presupun, văzându-vă aici, că aţi amânat plimbarea la ţară.

Fata părea vizibil plictisită.

— Oh! Nu o mai tracasaţi şi astăzi. E foarte bolnavă. Vizita dumneavoastră a dat-o peste cap. Am pus-o să se-ntindă în pat şi de atunci nu încetează să repete „Johnny Sprigg! Johnny Sprigg!…”

— Bine, zise Vance, o să aşteptăm. Cine-i doctorul ei, Miss Dillard?

— Whithney Barstead. O îngrijeşte de mult.

— E un tip excelent, remarcă Vance, un mare specialist în boli nervoase. Nu vom face nimic fără autorizaţie.

Mulţumindu-i din priviri, Belle Dillard se retrase.

Arnesson, aşezându-se în faţa căminului, îl privi pe Vance cu un are glumeţ.

— Johnny Sprigg… Johnny Sprigg! Ah! Lady Mae numai despre asta vorbeşte. Se poate să fie ţicnită, dar creierul ei funcţionează încă.

Vance păru să nu audă remarca. Se oprise în faţa unui mic bufet chinezesc, ale cărui intarsii le admira. Apoi îi spuse lui Markham:

— Nu mai avem ce face aici. Hai să vorbim cu profesorul... Vreţi să ne aşteptaţi, Arnesson?

Surprins, Arnesson se mulţumi să surâdă.

— Sigur! Şi îşi umplu pipa.

Profesorul păru foarte afectat văzându-ne.

— Tocmai am aflat, zise Markham, că aţi vorbit, azi dimineaţă, înainte de masă, cu doamna Drukker...

— Îl priveşte pe *District attorney* dacă eu vorbesc cu vecinii mei în grădină?

— Deloc, domnule, dar sunt în toiul unor cercetări care interesează serios casa dumneavoastră şi credeam că aţi putea să-mi daţi concursul.

— Bine, zise el brusc. N-am văzut-o decât pe doamna Drukker, dacă asta vreţi să ştiţi.

Vance interveni.

— Nu de asta am venit, domnule profesor, voiam să aflăm dacă doamna Drukker părea să ştie câte ceva despre evenimentul din Riverside Park.

Profesorul se abţinu să răspundă nepoliticos.

— Nu!... Văd foarte bine unde vreţi să ajungeţi, dar n-aveţi cu cine. V-am spus deja că nu vreau deloc să spionez sau să persecut pe această nenorocită femeie.

Se aşeză.

— Scuzaţi-mă, dar sunt foarte ocupat.

Am coborât. Arnesson ne mulţumi printr-un surâs uşor dispreţuitor, în timp ce ne părăsea.

Pe trotuar, Vance se opri să-şi aprindă ţigara.

— Acum hai să trăncănim puţin cu morocănosul domn Pardee. Nu ştiu ce-ar putea să ne spună, dar am chef să-l văd.

Pardee nu era acasă. O să-l găsim sigur, ne-a spus *boy*-ul lui japonez, la Manhattan Chess Club.

— Avem timp mâine, zise Vance. O să-l văd şi pe doctorul Barstead şi o să ne pregătim împreună pentru o vizită la doamna Drukker.

— Să sperăm că mâine vom fi mai în formă, mormăi şi Heath,

— Ştim acum că Sprigg era cunoscut în casa Dillard şi că profesorul se plimba cu doamna Drukker azi dimineaţă la ora opt. Am descoperit şi că revolverul de calibrul 32 a dispărut din sala armelor. Nu e chiar America, dar e totuşi ceva, sergent, nu?

Mergând spre oraş, Markham adăugă:

— Mi-e teamă de urmările afacerii ăsteia. Dacă Presa pune mâna pe cântecul lui Johnny Sprigg şi face legătura cu cel al lui Cock Robin!?

— Mă tem, dragul meu, suspină Vance, că n-o să scapi. Nu sunt profet, dar presimt că „Nebunul” va comunica presei câteva rânduri din cântecele din *Mama Gâscă.*

— O să-i telefonez lui Quinian, propuse Heath, ca să ştiu ce-a aflat.

Dar fu scutit de acest demers. Reporterul de la *World* ne aştepta în biroul lui *District attorney* şi Swacker îl introduse pe dată.

— Cum merge, Markham?”

Quinian era mai degrabă dezinvolt, dar purtarea lui trăda emoţia.

— Trebuie să-i comunic ceva sergentului Heath. Mi s-a spus la Poliţia centrală că e însărcinat cu afacerea Sprigg

Se căută prin buzunare, scoase o foaie de hârtie şi o întinse sergentului.

— Vedeţi că sunt amabil cu dumneavoastră, sergent! De aceea contez într-o bună zi pe

reciprocitate Priviţi puţin documentul. Primul ziar din America l-a primit de curând.

Era o foaie de hârtie obişnuită, pentru maşina de scris şi conţinea textul cu Johnny Sprigg, scris cu bandă albastră. În colţ, dreapta jos, se lăfăia cu majuscule semnătura „Nebunului”.

— Iată şi plicul, sergent.

Ştampila poştală indica ora 9 dimineaţa şi, ca şi în cazul primei misive, fusese pusă la poştă la biroul „N”.

CAPITOLUL XII

Un vizitator nocturn

(Marţi, 12 aprilie, ora 10)

A doua zi, prima pagină a ziarelor metropolitane era consacrată relatării acestor evenimente, cu detalii mai mult sau mai puţin imaginare, care depăşeau în oroare toate temerile lui Markham.

Se vorbea de Sperling cu simpatie. Era considerat drept o victimă ghinionistă a unor circumstanţe. Nu se făceau, în schimb, referiri la casa Dillard şi nici la revolverul de calibru 32.

Markham adună un consiliu la Stuyvesant Club, la care asistau inspectorul Moran şi O’Brien, şeful Biroului de detectivi. Cele două crime fură trecute în revistă şi Vance puse-n evidenţă motivele care-l determinau să susţină că cifrul enigmei se află în casa

Dillard sau că, oricum, e direct legat de ea.

— Suntem în strâns contact cu cele trei persoane care le cunosc pe victime şi aici trebuie să ne concentrăm cercetările.

Inspectorul Moran era de acord cu această perspectivă, „numai că, zicea el, mi-e greu să văd aici mâna unui maniac sângeros.”

— Asasinul nu e un maniac în sensul obişnuit al cuvântului, observă Vance. Precis că e normal din alte puncte de vedere, poate prea isteţ, încât şi-a pierdut orice simţ al proporţiilor, în speculaţii transcendente.

— Dar e posibil ca un supraom pervertit să poată să se dedea la acte atât de hidoase, fără niciun motiv aparent? întrebă inspectorul.

— Există un motiv. E nevoia teribilă şi monstruoasă de crimă… O necesitate care, pentru satisfacerea ei, a luat forma jocului.

În sfârşit, se luă hotărârea să se facă expertiza scrisorilor „Nebunului” şi să fie descoperită maşina de scris, precum şi hârtia. Trebuiau găsiţi martorii eventuali ai agresiunii. În sfârşit, Moran hotărî să se posteze agenţi în apropierea locurilor unde fuseseră comise crimele şi Markham fu însărcinat, împreună cu Heath, să conducă operaţiunile.

— Am chestionat deja membrii familiilor Dillard şi Drukker, în privinţa uciderii lui Robin, am vorbit despre afacerea Sprigg, cu Dillard şi Arnesson, şi mâine îi vom vedea pe Pardee şi Drukker.

A doua zi dimineaţă, Markham, însoţit de Heath, ajunse la Vance puţin înainte de ora 10.

— Lucrurile nu mai pot continua aşa, declară el, după un salut scurt. Trebuie să-i facem să vorbească pe cei pe care i-am interogat deja.

— I-am telefonat lui Barstead şi mi-a răspuns că vom putea s-o vedem pe doamna Drukker în dimineaţa asta. Dar mai întâi trebuie să vorbesc cu el. Îmi trebuie informaţii despre starea psihologică a familiei Drukker.

Cum am ajuns, ne-a şi primit doctorul.

Fără să piardă timp, Vance şi vorbi:

— Avem câteva motive să credem, doctore, că doamna Drukker şi poate şi fiul ei sunt implicaţi direct în recentul asasinat al lui Robin, acasă la Dillard. V-am fi recunoscători dacă ne-aţi spune ce credeţi despre starea sistemului nervos al acestei familii.

— Nu prea vă-nţeleg, domnule.

— Mi s-a spus, continuă Vance, că doamna Drukker se crede vinovată de infirmitatea fiului ei.

— E-adevărat, dar diformitatea fiului ei este de origine pur tuberculoasă.

— Desigur, i-aţi explicat şi doamnei Drukker?

— De multe ori, dar fără succes. E o idee fixă.

— Până la ce punct, după părerea dumneavoastră, această psihoză i-a afectat creierul?

— E greu de spus şi nu mai discut despre asta. Voi spune că ea este într-o stare morbidă care o împiedică să aprecieze lucrurile la justa lor valoare. Sănătatea fiului a devenit o obsesie pentru ea.

— Mulţumesc, doctore. Şi n-ar fi logic să presupunem că tulburarea căreia îi căzuse pradă ieri e rezultatul grijilor pe care i le inspiră sănătatea lui?

— Fără îndoială. Dar e imposibil de afirmat că depresiunea ei temporară e datorată unei frici reale sau închipuite. Ea trăieşte de mult în irealitate.

După o scurtă pauză, Vance, calm, reveni:

— Dar Drukker însuşi, credeţi că e răspunzător de faptele lui?

— Din moment ce-i pacientul meu, răspunse doctorul Barstead rece, şi n-am făcut niciun demers ca să fie internat, consider chestiunea închisă.

Markham interveni:

— N-avem timp de pierdut cu discuţii medicale. Suntem în căutarea făptaşilor unor crime atroce. Domnul Drukker e implicat în ele, fără să pot spune încă în ce măsură. Dar trebuie să aflăm.

— Domnule, n-am niciun motiv să vă ascund din informaţiile pe care vi le-aş putea pune la dispoziţie. Dar a pune la îndoială responsabilitatea domnului Drukker înseamnă, într-un fel, a mă acuza de o neglijenţă capabilă să compromită securitatea publică. (îl privea pe Vance). Desigur că sunt grade diferite de responsabilitate. Spiritul domnului Drukker este supradezvoltat şi absenţa reacţiilor fizice tinde adesea să producă aberaţii. Nu e cazul lui Drukker.

— Cum se distrează?

Doctorul se gândi o clipă.

— Cu jocurile de copii. Neavând o copilărie normală, se ocupă acum cu tot ce iubesc copiii. Distracţiile lui juvenile animă monotonia lui existenţială.

— Ce crede doamna Drukker despre această înclinaţie?

— O încurajează. Se amuză de multe ori privindu-l cum se joacă în Riverside Park. Ea prezidează reuniunile şi petrecerile cu copii pe care el le dă acasă.

Plecarăm câteva minute mai târziu. Din nou în Strada 76, Heath scoase un suspin adânc.

— Aţi auzit ce-a zis despre jocurile de copii, domnule Vance?

Vance părea foarte trist şi intens preocupat.

La uşa lui Drukker am fost primiţi de o servitoare grasă, nemţoaică, care ne informă că stăpânul e prea ocupat ca să ne primească.

— Fiţi bună şi spuneţi-i că îl caută *District attorney,* insistă Vance.

Cuvintele avură un efect magic. Ea urcă scările în fugă şi reveni imediat, invitându-ne s-o urmăm.

— La ce oră s-a sculat domnul Drukker, ieri dimineaţă? întrebă Vance.

— La nouă, ca de obicei.

Drukker ne primi în picioare. Se înclină ceremonios şi ne invită să luăm loc.

— Domnule Drukker, începu Vance, n-am fi vrut să vă deranjăm, dar am aflat că-l cunoşteaţi pe John Sprigg; ştiţi că a fost ucis... Aveţi vreo idee despre mobilurile crimei?

— Îl cunoşteam puţin; nu vă pot spune nimic despre moartea lui.

— Am găsit o bucată de hârtie pe care era scrisă formula Riemann-Christoffel, pe care aţi folosit-o în lucrarea despre limitarea spaţiului.

În timp ce vorbea, Vance examina folie dactilografiate care acopereau masa.

Drukker păru că n-a înţeles dar, intervenţia ultimă a lui Vance, îi atrase atenţia.

— Nu înţeleg. Arătaţi-mi hârtia!

Markham i-o înmână.

— Aţi vorbit cu Arnesson? A discutat cu Sprigg, săptămâna trecută, despre această formulă.

— Oh, da! răspunse Vance cu un aer distrat Domnul Arnesson ne-a amintit această circumstanţă şi credeam că aţi putea completa informaţiile lui.

— Nu, îmi pare rău. Oricine poate folosi formula. O foloseşte adesea Einstein. Nu e numai a mea…

— Nu numai această formulă ne aduce aici, răspunse Vance. Avem şi motive să credem că moartea lui Sprigg e legată de a lui Robin…

Vocea lui Drukker urcă ascuţit:

— E o absurditate!… N-aveţi nicio dovadă! Ce prostie stupidă! Doamne, a-nnebunit lumea?

— Îl cunoaşteţi pe „Nebun”, domnule Drukker? accentuă Vance.

Omul încetă, cu gura încleştată, să mai arunce, brutal, toate hârtiile de pe masă în mijlocul camerei.

— Aţi înnebunit! Există vreun „Nebun”? Dumneavoastră, bărbaţi în toată firea, veniţi şi încercaţi să mă speriaţi, pe mine, un matematician, cu poveşti de adormit copiii!

Un râs de dement îl zgudui profund.

Vance îl luă de braţ şi-l determină să se aşeze. Puţin câte puţin, se calmă.

— E o mare nenorocire că Robin şi Sprigg au fost ucişi. Dar numai copiii contează… Sper să descoperiţi asasinul…

Era sfârşit şi-l lăsarăm în pace.

— Se teme, Markham…, zise Vance în hol.

Ne îndreptarăm spre camera doamnei Drukker.

— Acest fel de a face o vizită unei doamne nu-i deloc politicos. În mod sigur, nu-s făcut să fiu agent de poliţie, Markham.

O voce abia auzită răspunse apelului nostru. Doamna Drukker, mai palidă ca de obicei, era întinsă în şezlong, lângă fereastră.

Înainte ca noi să fi putut spune vreo vorbă, ea ne interpelă:

— Ştiam că o să veniţi şi că n-aţi terminat cu torturile.

— N-avem deloc intenţia aceasta, doamnă Drukker, răspunse amabil Vance. Avem nevoie doar de concursul dumneavoastră.

Tonul lui Vance păru să liniştească iritarea doamnei.

— Aţi putea să ne spuneţi ce aţi văzut de la fereastra dumneavoastră, în ziua morţii lui Robin?

— Nu... Nu! (Ochii i se bulbucară cumplit). N-am văzut nimic, nu eram la fereastră în dimineaţa aceea. Chiar de-o să mă ucideţi, tot nu, nu... nu aş spune!"

Vance nu insistă.

— Beedle ne-a zis, continuă el, că de multe ori vă sculaţi devreme ca să vă plimbaţi prin grădină.

— Oh, da. Nu pot să dorm dimineaţa. Mă trezesc durerile...

— Beedle v-a văzut ieri dimineaţă...

Doamna dădu din cap.

— V-a văzut cu profesorul Dillard.

Îl privea pe Vance cu ochi inchizitoriali.

— Vine uneori la mine. Mă simpatizează mult şi îl admiră pe Adolphe. Ar fi un mare om, la fel ca Dillard, dacă n-ar fi infirm. Din vina mea...

— Despre ce-aţi vorbit cu profesorul, ieri dimineaţă?

— Mai ales despre Adolphe, răspunse ea prefăcându-se indiferentă.

— Aţi văzut pe cineva în curte sau pe terenul de tir?

— Nu! (Din nou am simţit teamă în vocea ei). Dacă era cineva? Cineva care nu voia să fie văzut? Da! Da, cineva era acolo... Şi credea că îl văd... dar nu...

Oh! doamne, nu... Dacă l-aş fi văzut!... Dacă l-aş cunoaşte! Dar nu era Adolphe... Dormea, slavă Domnului, băieţelul meu dormea.

Vance se apropie de ea.

— De ce-i mulţumiţi lui Dumnezeu că nu era fiul dumneavoastră?

Ea îl privi uimită.

— De ce? Nu vă amintiţi? Un omuleţ l-a ucis pe Johnny Sprigg cu o „puşculiţă”, ieri dimineaţă... Tot cel care l-a ucis pe Cock Robin cu un arc şi o săgeată. E un joc groaznic... Şi mi-e teamă. Dar nu pot spune nimic... Nu pot... Omuleţul ar putea face lucruri groaznice. Poate i-ar da prin cap gândul nebun că eu sunt *bătrâna care rămâne-ntr-un papuc!...*

— Calmaţi-vă, calmaţi-vă, doamnă Drukker! îi spuse Vance cu un zâmbet stângaci. Ce spuneţi dumneavoastră nu e rezonabil. Dar sunt convins că ne puteţi ajuta.

— Nu... Nu!... Nu pot. Nu trebuie. Nu înţeleg nici eu. Ştiu doar că se petrec lucruri îngrozitoare şi că un blestem a lovit casa asta...

— De unde ştiţi?

Doamna începu să tremure vizibil.

— Fiindcă... (abia o auzeam), fiindcă omuleţul a venit aici azi-noapte!

La aceste cuvinte mă înfiorai şi-l auzii chiar pe imperturbabilul sergent respirând sincopat. Dar Vance continua:

— De unde ştiţi c-a fost aici, doamnă Drukker? L-aţi văzut?

— Nu, dar a încercat să intre în camera mea pe uşa... aceasta!

Şi ne arătă cu degetul uşa pe care venisem noi.

Nu puteam să ne îndoim de sinceritatea ei. Se-n-tâmplase ceva care o înspăimântase.

— Eram culcată, nu dormeam. Pendula tocmai sunase miezul nopţii, când am auzit în hol un fel de foşnet de stofă. Şi întorcând capul spre uşă... la lumina slabă a lămpii care mă veghează noaptea, am văzut clanţa uşii mişcându-se încet, fără zgomot... ca şi cum cineva s-ar fi temut să nu mă trezească...

— O clipă, doamnă, o întrerupse Vance, uşa este întotdeauna încuiată noaptea?

— O încui de puţin timp, de la moartea lui Robin. Nu m-am mai simţit în siguranţă aici, nu pot să spun de ce...

— Înţeleg, continuaţi, vă rog.

— Da, da, clanţa se mişca fără zgomot. Eram îngheţată de groază, dar după un moment am început să strig, clanţa s-a oprit, am auzit paşi îndepărtându-se pe hol... Atunci m-am putut ridica. M-am apropiat de uşă, să ascult. Mi-era teamă, teamă pentru Adolphe. Şi auzeam paşii care coborau scara...

— Ce scară?

— Cea de la bucătărie... Atunci, poarta de la curte s-a închis şi totul a reintrat în linişte. Am apăsat pe clanţă. Uşa s-a deschis şi un mic obiect, care fusese pus pe clanţă, prin exterior, a căzut. Holul era luminat. Nu voiam să mă uit... nu voiam... La picioarele mele... Doamne!... Era...

A trebuit să se oprească. Oroarea părea să-i fi paralizat vorbirea. Cu greu, se ridică şi, străduindu-se să-şi regăsească echilibrul, se îndreptă spre masa de toaletă. Deschise un sertăraş, căută printre obiecte şi întinse spre noi o piesă de şah... Era „Nebunul”!

CAPITOLUL XIII

Umbra „Nebunului”

(Marţi, 12 aprilie, ora 11)

Vance luă piesa şi o puse în buzunar.

— Ar fi periculos, doamnă, spuse el solemn, să se afle ce s-a petrecut aici azi-noapte. Cel care s-a jucat în felul acesta ar încerca sigur să vă sperie dacă aţi vorbi cu poliţia.

— Nici lui Adolphe să nu-i spun?

— Nimănui! Păstraţi tăcerea.

Ce importanţă avea această mărturisire? Aveam să aflu neîntârziat.

Markham vorbi primui:

— Crezi, Vance, că persoana care a adus piesa de şah e aceeaşi cu cea care i-a ucis pe Robin şi pe Sprigg?

— Fără nicio îndoială. Scopul vizitei lui nocturne este clar şi se potriveşte perfect cu tot ce ştim.

— Eu cred, dimpotrivă, că n-a fost decât o glumă proastă

Vance dădu din cap.

— E singura manifestare a adevărului întâlnit până acum, singura certitudine.

Heath, mereu în căutare de fapte şi nu de speculaţii, întrebă:

— Şi care e această certitudine?

— Mai întâi, amatorul nostru de şah cunoaşte perfect planul casei; aşezarea camerei doamnei Drukker. Ştia ora la care Adolphe se întorsese, altfel nu

s-ar fi hazardat.

— Asta nu ne ajută cu nimic, observă Heath. Într-adevăr, noi am presupus mereu că asasinul cunoştea cele două case.

— Aşa e. Dar poţi cunoaşte perfect o casă şi să nu ştii la ce oră s-au întors locuitorii ei. Trebuie să observi, sergent, că doamna Drukker ne-a mărturisit că în ultima vreme obişnuia să-şi încuie uşa. Asasinul nu luase asta în calcul. Altfel, de ce mişca, precaut, clanţa? S-ar fi mulţumit să bată la uşă... Nu, avea o intenţie sinistră. Dar, văzându-se demascat şi auzind strigătele doamnei, a pus „Nebunul" şi a fugit.

— În orice caz, domnule, oricine ar fi putut să-şi închipuie că ea îşi lăsa uşa deschisă, noaptea.

— Dar, sergent, cine are cheile de la poarta din curte? Şi cine ar putea să le folosească la miezul nopţii?

— Poarta putea să nu fie încuiată, replică sergentul şi, verificând alibiurile, am descoperi firul.

Vance oftă.

— Nu avem de-a face cu imbecili, sergent...

Şi, cuprins de un elan subit, porni şi ne făcu semn să-l urmăm. Se duse ţintă la bucătărie, unde nemţoaica pregătea *lunch*-ul. Văzându-ne, se ridică, speriată.

— Ah! strigă el, examinând conţinutul farfuriilor: Vinete à la turque, ehe, excelent! În locul dumneavoastră, aş tăia carnea de oaie în bucăţi mai mici. (Ridică ochii surâzând). À propos, cum vă cheamă?

— Menzel, răspunse ea, Grete Menzel.

— De când sunteţi la familia Drukker?

— De aproape 25 de ani.

— Mult. De ce v-aţi speriat aşa când ne-aţi văzut prima oară?

— Nu, nu m-am speriat, doar că domnul Drukker era tare ocupat…

— Aţi crezut că am venit să-l arestăm, nu?

Grete se holbă la noi.

— La ce oră s-a trezit domnul Drukker azi dimineaţă?

— V-am spus, la ora 9, ca de obicei.

— La ce oră s-a sculat domnul Drukker?

Insistenţa lui Vance ne mira.

— V-am spus…

— *Die Warheit, Frau Menzel! Um wieviel Uhr ist er aufgestanden*?

Efectul propoziţiei în germană surveni imediat.

— Nu ştiu, gemu ea. L-am chemat la 8,30, dar fără să obţin răspuns, şi am încercat să deschid uşa… Nu era închisă. Doamne… el nu era acolo!

— La ce oră l-aţi văzut iar? întreabă Vance fără grabă.

— La nouă. Am urcat iar să-i spun că masa e servită. Era în cabinetul de lucru, părea foarte agitat.

— A coborât la masă?

— Da, da… Peste o jumătate de oră.

Servitoarea se rezemase de zid şi Vance îi dădu un scaun.

— Luaţi loc, doamnă Menzel. De ce mi-aţi spus că Domnul Drukker s-a sculat la ora 9?

— Aşa mi s-a spus… (Nu mai avea putere să mintă şi respira greu). Când doamna Drukker s-a întors de la Miss Dillard, ieri după-masă, mi-a spus că dacă mă întreabă cineva despre domnul Drukker să spun că la ora 9 s-a trezit şi m-a pus să jur.

Foarte intrigat, Vance tăcu un timp, apoi continuă:

— Din tot ce aţi spus, nimic nu vă poate face rău. E destul de obişnuit ca o femeie bolnavă ca doamna Drukker să adopte asemenea mijloace pentru a-şi proteja fiul. Aveţi şi alte motive să credeţi că domnul Drukker e amestecat în crima asta?

— Nu, nu.

Femeia dădea din cap îngrozită.

Vance, cufundat în cugetările sale, merse spre fereastră. Reîncepu dialogul, sever şi implacabil:

— Unde eraţi, doamnă Menzel, când domnul Robin a fost ucis?

O schimbare extraordinară se petrecu în această femeie. Deveni palidă, buzele îi tremurau şi-şi împreună mâinile. Privirea lui Vance o fascina.

— Unde eraţi, doamnă Menzel? repetă el.

— Eram... aici...

Şi, oprindu-se brusc, întoarse capul spre Heath, care o privea fix.

— Eraţi la bucătărie?

Ea răspunse printr-un semn, fără să poată articula vreo vorbă.

— Şi l-aţi văzut pe domnul Drukker întorcându-se de la familia Dillard?

Din nou un semn cu capul, ca răspuns.

— Asta-i! strigă Vance. A trecut prin spate şi a urcat... Nu-şi închipuia că îl vedeţi de la uşa bucătăriei... Şi, mai târziu, v-a chestionat ca să ştie unde eraţi în clipa aceea, şi când i-aţi spus că eraţi în bucătărie, v-a ordonat să păstraţi liniştea... Şi atunci aţi aflat despre moartea lui Robin, survenită cu câteva clipe înainte de întoarcerea lui... Şi ieri, când doamna

Drukker v-a poruncit să spuneţi că el nu s-a sculat decât la ora 9, şi când aţi auzit vorbindu-se despre acest asasinat petrecut în apropiere, aţi avut bănuieli şi v-a fost teamă… Aşa-i, doamnă Menzel?

Femeia se mulţumea să suspine.

Heath îşi scoase ţigara din gură şi o privea cu ochi feroci.

— Iată, deci, ştiu acum ce-mi ascundeaţi! M-aţi minţit când v-am întrebat, aţi minţit în faţa justiţiei.

Îl privea pe Vance implorându-l.

— Sergent, spuse acesta, doamna Menzel nu voia… Şi acum, că ea a spus adevărul, putem, cred eu, să uităm acest incident.

Şi înainte ca Heath să aibă timp să răspundă, o întrebă;

— În fiecare seară încuiaţi poarta?

— Da… în fiecare seară.

— Aţi închis-o şi aseară, sunteţi sigură?

— La 9,30… înainte să merg la culcare.

Vance făcu câţiva paşi spre uşă.

— Cine are cheia de la uşa asta?

— Am şi eu una şi doamna Drukker.

— Dar altcineva?

— Nimeni, în afară de Miss Dillard…

— Miss Dillard?…

Şi, foarte mirat:

— De ce are cheia asta?

— O are de ani de zile. E considerată un membru al familiei.

— Vine aici de două-trei ori pe zi. Când eu lipsesc, încui uşa şi, fiindcă are cheie, o scuteşte pe doamna Drukker de oboseala de-a coborî şi de a-i deschide.

— E destul de normal, murmură Vance. N-o să vă mai plictisim prea mult, doamnă Menzel.

Când uşa s-a închis în urma noastră, Vance ne-a spus că poarta se deschide spre curte.

— Vedeţi că gratia de fier a fost forţată, pentru a se putea băga mâna şi ridica zăvorul. Cheia doamnei Drukker sau mai curând a lui Miss Dillard a folosit pentru deschiderea uşii de la casă.

Heath recunoscu acest fapt. Dar Markham nu se sinchisea prea mult. Rămăsese în urmă şi avea intenţia să se întoarcă, când Vance îl apucă de mână şi-l opri.

— Nu... nu... Markham. Ar fi o greşeală tactică. Stăpâneşte-ţi furia. Eşti prea impulsiv.

— Dar, pe toţi dracii, Vance! (Şi desprinzându-se) Drukker ne-a minţit spunând că plecase deja de la Dillard înainte de moartea lui Robin...

— Evident, dar e inutil să-l abordezi acum, va spune că s-a înşelat bucătăreasa.

— Vreau să ştiu unde era la 8,30, când l-a chemat femeia. Şi de ce doamna Drukker vrea să ne facă să credem că dormea?

— Şi ea îl căutase şi nu-l găsise. Şi atunci, când a aflat de moartea lui Sprigg, a-nceput să-i ţească un alibi... Nu ne putem permite să riscăm. Dacă e adevărat ce crezi şi dacă o să dezvălui informaţii pe care abia le-am aflat, omuleţul ar putea să revină şi poate că de data asta nu s-ar mulţumi numai cu un suvenir lăsat pe clanţă...

— Crezi că aş compromite securitatea bucătăresei dacă i-aş da în vileag mărturisirea?

— Ceea ce e groaznic în afacerea asta e că suntem toţi expuşi, la fiecare pas, atât timp cât nu vom fi descoperit adevărul. (Simţii că Vance era

descurajat). Nu trebuie să riscăm să compromitem pe nimeni.

Uşa se deschise şi Drukker apăru în prag. Îl zări pe Markham şi gura i se schimonosi într-un rictus răutăcios.

— Sper că nu vă deranjez, dar aflu că bucătăreasa v-a spus că m-a văzut intrând pe uşa din spate, în dimineaţa morţii lui Robin.

— Oh! murmură Vance, totul s-a sfârşit.

Drukker îi aruncă o privire suverană şi se redresă într-o mişcare energică şi cinică.

— Şi ce-i cu asta, domnule Drukker? întrebă Markham.

— Vreau doar să te asigur că bucătăreasa s-a înşelat... în dimineaţa cu pricina, cum v-am mai spus, am părăsit terenul de tir prin poarta din Strada 75 şi, după o mică plimbare, m-am întors pe poarta de la stradă. De fapt, am convins-o pe Grete de eroarea ei...

Vance îl ascultase cu cea mai mare atenţie.

— Aţi convins-o cu vreo piesă de şah?

Drukker se sufoca. Timp de câteva clipe, am crezut că va izbucni, dar, făcând un efort supraomenesc, reuşi să-şi recapete sângele rece.

— Nu vă înţeleg, domnule, ce-i cu piesa de şah?

— Piesele de şah au mai multe nume, remarcă Vance.

— Vorbiţi despre jocul de şah? Da, au mai multe nume. Printre altele, e şi „Nebunul”...

Îşi sprijini capul de uşorul uşii şi începu să vorbească incoerent:

— Ah! Ia te uită! Asta voiaţi să spuneţi! „Nebunul”... Sunteţi o adunătură de imbecili.

— Avem motive întemeiate, zise Vance, cu un

calm impresionant, să credem că altcineva, nu eu, joacă şah cu „Nebunul” drept piesă favorabilă.

Drukker se calmase.

— Nu vă luaţi orbeşte după spusele mamei mele. Imaginaţia ei o cam ia razna.

— De ce vorbiţi de mama dumneavoastră?

— Dumneavoastră aţi vorbit cu ea, nu-i aşa? şi ceea ce spuneţi arată că v-aţi înşelat ascultându-i halucinaţiile nevinovate.

— Pe de altă parte, zise Vance, mama dumneavoastră s-ar putea să aibă motive serioase ca să-şi întemeieze presupunerile.

— Absurditate, clamă Drukker.

— Bine, oftă Vance, să nu discutăm. Ne-aţi face un mare serviciu, domnule Drukker, dacă ne-aţi spune unde eraţi ieri dimineaţă între 8 şi 9.

El vru să răspundă, dar se abţinu, reflectând. În sfârşit, spuse:

— Am lucrat de la 6 până la 9,30.

Se opri, dar simţind că se impune o explicaţie, continuă:

— De câteva luni lucrez la o modificare a teoriei spaţiului, care rezolvă anumite cazuri pe care teoria cuantică e-n imposibilitate de-a le explica.

— Şi acolo eraţi? Nu e foarte important. Regret că v-am deranjat azi.

Îi făcu semn lui Markham şi se îndreptă spre poartă. Intrând pe terenul de tir, se întoarse şi-i spuse:

— Doamna Menzel e sub protecţia noastră, am fi foarte contrariaţi dacă i s-ar întâmpla ceva supărător.

De îndată ce nu ne mai putea auzi nimeni, Vance spuse lui Heath:

— Sergent, s-ar putea ca această nemţoaică nevinovată să-şi fi băgat gâtul în ştreang şi, zău, mă tem pentru ea. Păziţi casa Drukker, să fie un om sigur, tot timpul, şi aşezaţi-l sub copacii ăştia. Daţi-i consemn să intre, dacă aude ţipete.

CAPITOLUL XIV

Şahul

(Marţi, 12 aprilie, ora 11,30)

Ne îndreptarăm încet spre casa familiei Dillard, după ce am luat hotărârea de a începe imediat investigaţiile referitoare la toate drumurile celor care, noaptea anterioară, ar fi putut avea mai mult sau mai puţin legătură cu macabra tragedie.

— Să fim prudenţi şi să păstrăm pentru noi ceea ce s-a întâmplat la doamna Drukker acasă, zise Vance. „Nebunul” voia să nu se ştie nimic despre vizita noastră. El credea că femeia va fi prea speriată ca să vorbească.

— Cred, observă Markham, că exagerezi importanţa acestui incident.

— Oh! dragul meu! (Şi Vance îi puse mâinile pe umeri). Eşti obosit, se vede. Îţi spun eu că acest „Nebun”, abandonat la uşa doamnei Drukker, este un avertisment.

— Crezi că ea ştie ceva?

— Cred că a văzut cum trupul lui Robin a fost transportat pe terenul de tir. Şi chiar ceva mai mult... ceva ce ar fi vrut cu orice preţ să nu vadă.

Continuarăm să mergem în linişte. Când am ajuns în faţa sălii armelor, uşa de la subsol se deschise şi apăru Belle, cu un aer temător.

— V-am văzut venind, domnule Markham. E mai bine de jumătate de oră de când încerc să comunic cu dumneavoastră la telefon... S-a întâmplat ceva ciudat. Închipuiţi-vă că micul revolver şi-a reluat locul în dulap. (Vorbea cu o voce sacadată). Domnule Markham, cineva l-a adus azi-noapte înapoi.

Această revelaţie avu asupra lui Heath efectul unui adevărat şoc electric.

— L-aţi atins? întrebă el.

— Nu... De ce?...

Sergentul se repezi spre dulap. Cele două revolvere erau acolo. Heath îl luă cu grijă pe cel de calibrul 32 şi-i examină încărcătorul.

— Un lăcaş e gol! exclamă el cu satisfacţie. Şi n-a fost folosit de mult... Asta o să ne ajute. (Înveli revolverul în batistă şi îl puse în buzunar). Dubois va lua amprentele şi-l voi ruga pe căpitanul Hagedorn să compare gloanţele.

— Sergent, zise Vance, crezi că omul pe care-l căutăm şi care a şters cu grijă arcul şi săgeata şi-ar fi lăsat urmele degetelor pe revolver?

— Eu n-am imaginaţia dumneavoastră, domnule Vance. De aceea voi încerca să verific totul.

— Ai dreptate.

Vance începu să râdă şi se întoarse spre Miss Dillard.

— Am venit aici să vorbim cu profesorul şi cu domnul Arnesson. Dar mai e ceva despre care vrem să discutăm. Am înţeles că aveţi cheia de la poarta curţii doamnei Drukker.

Intrigată, ea răspunse:

— Da, de mulţi ani. Intru şi ies fără să o deranjez pe Lady Mae…

— Vrem să ştim dacă o folosiţi numai dumneavoastră!

— Da, bineînţeles. N-am dat-o nimănui, niciodată. Se află mereu în geanta mea.

— Se ştie că aveţi cheia de la casa familiei Drukker?

— Aşa cred… Nu am făcut un secret din asta. Cred că se ştie.

— Acum aveţi cheia?

Surprinsă, ea îl privi pe Vance şi, fără să spună nimic, îşi luă geanta, care era pe masa de răchită, o deschise şi căută în toate compartimentele.

— Iat-o, zise ea cu un suspin de uşurare.

— Ar fi putut cineva s-o ia noaptea trecută?

— Nimeni, răspunse ea perplexă. Am fost la teatru la ora 8 şi am purtat tot timpul geanta cu mine.

— Când aţi folosit cheia ultima oară?

— Ieri seara, după cină. M-am dus s-o văd pe Lady Mae şi să-i spun noapte bună.

Vance era preocupat. Înţelegeam că această informaţie nu concorda cu ce crezuse el.

— După masă, nu? Aţi ţinut-o în geantă tot restul serii, fără s-o pierdeţi din vedere, aşa-i Miss Dillard?

— Da. Şi chiar am ţinut-o pe genunchi în timpul reprezentaţiei.

Tot gânditor, Vance privea geanta.

— Bine! Iată deci romanul cheii. Şi acum ne ducem să-l necăjim pe unchiul dumneavoastră.

— Nu e acasă. Cred că se plimbă pe Drive.

— Dar domnul Arnesson…

— Va sosi în curând pentru *lunch.*

— În acest timp vom sta de vorbă cu Beedle şi cu Pyne cel grozav. Pe dumneavoastră vă rog să mergeţi s-o vedeţi pe doamna Drukker. O să-i facă plăcere.

Fără să-şi dea prea bine seama de motivele acestei invitaţii, fata ne părăsi ieşind pe uşa de la subsol.

Heath se duse să-i caute pe Beedle şi Pyne. Îi aduse în salon, unde Vance îi interogă despre ce au făcut noaptea anterioară. Au susţinut că s-au culcat devreme, pe la ora 10, că n-au auzit-o pe domnişoara Belle când s-a întors de la teatru.

După plecarea lor, câteva minute mai târziu, îl văzurăm pe profesor care, în ciuda aşteptărilor noastre, fu încântător.

— Markham, în sfârşit ţi-ai ales bine momentul; sunt şi eu absolut liber. Hai în bibliotecă, e mai bine ca aici.

Îl urmarăm. Ne oferi câte un pahar de porto.

— Îmi pare rău că nu-i şi Drukker. Îi place mult băutura asta, deşi bea rar. E un băiat remarcabil, Markham. Dacă ar avea o forţă fizică în stare s-o egaleze pe cea a minţii, ar fi cel mai mare fizician din univers!

— Mi-a spus (şi Vance glumea) că îl tachinaţi în privinţa încetinelii cu care completează teoria cuantică.

Dillard izbucni în râs.

— Da. Ştiu că puţină critică nu face decât să-i exalte voinţa. În realitate, Drukker e pe drumul cel bun, a descoperit deja teoreme foarte interesante… Dar, în mod sigur, nu aţi venit pentru asta aici. Cu ce-ţi

pot fi de folos, Markham?

— Situaţia s-a modificat puţin, de ieri, zise Vance. Ne-ar fi de ajutor dacă am cunoaşte programul exact al membrilor familiei dumneavoastră din noaptea trecută.

Profesorul îşi ridică privirea, dar nu răspunse. Se mulţumi să spună:

— Îmi va fi uşor să vă dau această informaţie. Cine vă interesează?

— Nimeni în mod special, se grăbi să răspundă Vance.

— Păi... (Profesorul îşi umplu pipa). Belle şi Sigurd au cinat la ora 6. La 7,30 a venit Drukker, urmat, la câteva minute, de Pardee. La ore 8, Sigurd şi Belle au plecat la teatru şi la ora 10,30 Drukker şi Pardee au plecat. La 11 m-am culcat, după ce am închis porţile... le-am spus lui Pyne şi lui Beedle să se culce devreme. E tot ce vă pot spune.

— Miss Dillard şi domnul Arnesson s-au întors împreună de la teatru?

— Da, Sigurd nu e pasionat de teatru, dar se duce mereu cu Belle. Îi plac mai ales piesele lui Ibsen şi urmăreşte cu regularitate piesele norvegiene.

— S-a jucat Ibsen aseară?

— *Rosmersholn*, cred.

Vance făcu un semn din cap.

— I-aţi văzut când s-au întors?

— Nu, era foarte târziu, cred. Belle mi-a spus, azi dimineaţă, că au luat masa la Plaza, după reprezentaţie. Dar o să vină Sigurd şi o să vă ofere mai multe detalii.

Deşi tonul profesorului era răbdător, vedeam prea bine că era foarte enervat de ciudăţenia

întrebărilor.

— Fiţi bun, domnule, zise Vance, spuneţi-ne care a fost scopul vizitei domnului Drukker şi a domnului Pardee?

— Vin des aici. Drukker voia să discute cu mine anumite puncte din lucrarea lui, dar orice discuţie încetează la sosirea lui Pardee.

— Domnul Drukker şi domnul Pardee au văzut-o pe Miss Dillard înainte de plecare?

Profesorul îşi scoase lent pipa din gură, expresia feţei lui deveni mai severă.

— Da, au văzut-o. Eram toţi adunaţi aici, cu o jumătate de oră înainte de spectacol. Lipsea, totuşi, Pardee. Am vorbit despre Ibsen, pe care Drukker, spre marea indignare a lui Sigurd, îl crede inferior lui Hauptmann.

— Dacă înţeleg eu bine, la ora 8 domnul Arnesson şi Miss Dillard v-au lăsat singur cu domnul Pardee şi cu domnul Drukker?

— Perfect adevărat.

Iar la ora 10,30, domnii Drukker şi Pardee v-au părăsit, nu-i aşa? Au plecat împreună?

— Au coborât împreună. Cred că Drukker s-a dus acasă, iar Pardee avea o întâlnire la Manhattan Chess Club.

— Era cam devreme, mi se pare, ca domnul Drukker să se ducă acasă.

— Sănătatea lui lasă mult de dorit. (Profesorul se străduia să rămână calm). V-am mai spus, oboseşte repede. În special aseară, mi-a mărturisit că, din cauza stării lui, se duce să se culce.

— Mda... asta era, murmură Vance. Nu de mult ne-a spus că la ora şase dimineaţa lucrează deja.

— Nu mă mir. Când porneşte la lucru, nu abandonează. De multe ori, mă tem pentru echilibrul lui mintal.

Vance schimbă subiectul.

— Aţi vorbit despre o întâlnire a domnului Pardee la Manhattan Chess Club. Ştiţi care era scopul?

Profesorul zâmbi:

— Ne-a vorbit despre asta vreo oră. Se pare că un anume Rubinstein, geniu în şah, care este acum în America, l-a rugat să joace cu el trei partide. Ultima a avut loc aseară. A început la ora două, s-a încheiat remiză şi s-a reluat la ora 8. Dar Rubinstein fiind invitat la masă în oraş, partida a reînceput abia la 11. Pardee nu mai avea răbdare, căci pierduse prima manşă, a doua se terminase egal, astfel că, dacă ar fi putut s-o câştige pe a treia, Rubinstein ar fi fost înfrânt. Credea că are şanse serioase, după poziţia jocului de la ora şase, deşi Drukker nu era de aceeaşi părere… Probabil că s-a dus direct la Club, căci a plecat la 10,30.

— Rubinstein e foarte bun, observă Vance. E unul dintre marii maeştri ai şahului. L-a învins pe Capablanca, la Saint-Sébastien, în 1911. Da, ar fi fost o mare victorie pentru Pardee, dacă ar fi câştigat, dar e deja o onoare că a fost ales de Rubinstein ca partener. Cunoaşteţi rezultatul partidei?

Profesorul surâse binevoitor:

— Nu, nu prea mi-a păsat; dar cred că Pardee a pierdut. De fapt Drukker, care nu avansează nicio idee fără să aibă motive serioase s-o facă, i-a prezis-o.

Mirat, Vance îşi ridică privirea.

— Înţeleg că Pardee a discutat cu Drukker despre un joc neterminat şi i-a prevăzut rezultatul. Ar fi un caz de descalificare.

— Nu prea mă pricep la şah, răspunse, acru, Dillard, dar sunt sigur că Pardee nu ar comite o indelicateţe. Mi-amintesc că a montat pe masă o tablă de şah şi i-a recomandat lui Drukker să se abţină de la orice comentarii.

Vance se înclină uşor, spre a-şi stinge ţigara. Apoi se apropie de tabla de şah şi o examină îndelung...

— Spuneaţi că Pardee analiza poziţia pieselor, când Drukker s-a apropiat de el?

— Da, exact. Începuse să facă nişte observaţii, dar Pardee l-a rugat să nu-l deranjeze. Şi abia când a strâns piesele, Drukker i-a prezis că va pierde.

Vance luase piesele şi părea să se distreze.

— Vă amintiţi ce spunea Drukker, domnule profesor?

— N-am fost atent, nu mă interesa subiectul în mod special. (Răspunsul era ironic). Dar, atât cât mi-amintesc, Drukker susţinea că Pardee ar putea câştiga într-o partidă rapidă dar că, dată fiind lentoarea jocului lui Rubinstein, acesta n-ar putea să nu observe punctul slab al adversarului.

— Pardee a părut contrariat?

— Oh! da, foarte tare. Drukker nu ştie să critice cu amabilitate, iar Pardee e susceptibil în legătură cu tot ceea ce ţine de şah.

Markham interveni, încurcându-se în scuze. Era furios pe Vance. Când ajunserăm în salon, îşi exprimă nemulţumirea:

— Nu înţeleg de ce l-ai persecutat pe profesor în legătură cu Drukker şi Pardee!

— Am urmărit ceva, dragul meu, am trăncănit şi am aflat.

— Ce-ai aflat?...

După ce se asigură că nu ne-aude nimeni, Vance spuse cu glas scăzut:

— Am aflat, dragul meu Lycurg, că un „Nebun" negru lipseşte din piese şi că piesa care a rămas este corespondentul celei care era la uşa doamnei Drukker.

CAPITOLUL XV

Interviul lui Pardee

(Marţi, 12 aprilie, 12,30)

Această descoperire l-a impresionat grozav pe Markham. Se ridică şi se plimbă, preocupat, prin cameră. La fel de preocupat, Heath trăgea de zor din ţigară.

Abia întoarsă de la doamna Drukker, Belle apăru agitată, nervoasă:

— Ce i-aţi spus lui Adolphe azi dimineaţă? E complet întors pe dos. Cercetează toate broaştele de la uşi, zăvoarele de la geamuri, ca şi cum i-ar fi teamă de hoţi. A speriat-o şi pe Grete, sfătuind-o să se încuie

în camera ei.

— Ah! făcu Vance. A prevenit-o pe doamna Menzel? Foarte interesant.

Fata continuă:

— Şi ceea ce e mai teribil în atitudinea lui e că refuză să-şi vadă mama.

— Să aşteptăm, domnişoară, poate aflăm noutăţi la noapte. În orice caz, n-aveţi de ce vă teme. În ce stare aţi găsit-o pe doamna Drukker?

— Era mult mai bine. Totuşi, e încă foarte preocupată. Cred că din cauza lui Adolphe. Vorbeşte tot timpul de el.

— E normal, răspunse Vance. Încercaţi s-o faceţi să uite... Trecând la altceva: aţi rămas o jumătate de oră în bibliotecă, aseară, înainte de a merge la teatru. Spuneţi-mi, Miss Dillard, unde vă era geanta în acest timp?

— O pusesem pe măsuţa de lângă uşă.

— Cheia era în poşeta din piele de şarpe?

— Da, lui Sigurd nu-i place să se îmbrace în frac şi, când ies cu el, îşi ia mereu costumul de oraş.

— Dar azi dimineaţă?

— Am făcut o plimbare înainte de prânz şi aveam geanta cu mine. Mai târziu, am pus-o la cuier, în hol. O fi rămas acolo vreo jumătate de oră, dar, când m-am dus la 10 la Lady Mae, am luat-o iar. Atunci am văzut micul revolver şi am renunţat la vizită. Geanta a rămas în sala armelor până la sosirea dumneavoastră.

Vance îi mulţumi grăbit.

— Să uităm chestiunea poşetei, spuse el. Ea voia să întrebe ceva, dar el i-o luă înainte:

— La ce oră v-aţi întors de la teatru?

— Când sunt cu Sigurd, nu mă-ntorc niciodată

prea târziu. Ne-am întors pe la 12 noaptea.

Vance se ridică şi-i surâse cu graţie.

— Vă mulţumesc pentru răbdare. Acum mergem la domnul Pardee. Sper că va putea să ne dea câteva lămuriri.

Eram pe punctul de a ieşi, când Vance se opri.

— Oh! spuneţi-mi, Miss Dillard, era să uit... Când v-aţi întors aseară cu domnul Arnesson, de unde aţi ştiut că era ora 12 ? Văd că n-aveţi ceas!

— Sigurd mi-a spus. S-a uitat la ceas şi mi-a spus că-i 12.

În clipa aceea uşa de la stradă se deschise şi intră Arnesson. Văzându-ne, se opri, prefăcându-se surprins.

— Bună ziua, Belle! Iată-te în mâinile jandarmilor!

Ne privi cu un aer amuzant.

— Ce-i cu conclavul ăsta? Tot pe asasinul lui Sprigg îl căutaţi?

— Domnii au fost foarte drăguţi, spuse fata. Tocmai le-am spus ce sălbatic eşti... Să mă obligi să mă-ntorc la 12:30!

După care urcă în fugă scările.

Arnesson ridică din umeri, apoi îl abordă pe Markham pe un ton glumeţ.

— Care sunt ultimele victime? (Ne duse în salon). Ştiţi, Sprigg îmi lipseşte... Ce nenorocire că-l chema Johnny Sprigg!...

— Nimic nou, îngăimă Markham.

— Faceţi o vizită de curtoazie, cred. Rămâneţi pentru *lunch?*

— Ne rezervăm dreptul să facem cercetări de fiecare dată când credem de cuviinţă, replică, rece,

Markham. Şi nu vă datorăm nicio explicaţie.

— Drace! De ce vă înfuriaţi? Credeam că m-aţi acceptat ca secund.

Oftă cu ostentaţie.

Vance, care era cufundat în gânduri, fuma lângă uşă. Înaintă spre noi.

— Domnul Arnesson are dreptate. Am convenit să-l ţinem la curent şi, ca să ne poată da lămuriri, trebuie să-i comunicăm rezultatul cercetărilor noastre.

— Tu ai spus că e periculos ca evenimentul de azi noapte să se afle.

— Aşa-i, uitasem. Dar sunt sigur că putem conta pe discreţia dumnealui.

Vance, rezumă aventura doamnei Drukker.

Arnesson ascultă foarte atent. Rămase pentru un timp gânditor, apoi spuse:

— „Nebunul” pare să locuiască pe aici, pe undeva. Dar de ce s-o agreseze tocmai pe doamna Drukker?

— Se spune că ea a strigat în momentul morţii lui Robin.

— Aha!

Arnesson se îndreptă în scaun.

— Înţeleg ce vreţi să spuneţi. Ea l-a văzut pe „Nebun” de la fereastră, când Robin a fost transportat.

— Aşa o fi... Poate aveţi acum suficiente integrale spre a folosi formula dumneavoastră!

— Aş vrea să văd acest „Nebun” negru. Unde e?

— Iată-l, zise Vance.

Arnesson îl studie pedant.

— S-ar zice că-l recunoaşteţi, zise Vance. Nu e din cutia de şah care se află în bibliotecă?

Arnesson făcu un gest afirmativ.

— Aşa cred.

Se-ntoarse brusc spre Markham:

— De asta nu voiaţi să vorbiţi? Mă bănuiţi? Umbra lui Pitagora! Ce pedeapsă m-ar ocoli, dacă eu aş fi distribuit piese de şah pe la vecini?

Markham se ridică şi se duse în hol.

— Nu, Arnesson, nu vă bănuiam, zise el, fără să-ncerce să-şi ascundă proasta dispoziţie. Exact la 12 noaptea a fost pusă această piesă la uşa doamnei Drukker.

— Şi eu am întârziat cu jumătate de oră! Regretele mele pentru decepţia pe care v-o pricinuiesc.

— Ne ducem să-l vizităm pe domnul Pardee, zise Vance în clipa în care ieşeam.

Arnesson rămase în prag şi aşteptă să traversăm strada.

Pardee ne primi curtenitor, ca de obicei, cu aerul constant tragic şi dezamăgit.

— Am venit să vă vedem, domnule Pardee, îi spuse Vance, ca să culegem cât mai multe informaţii posibile despre asasinarea lui Sprigg, survenită ieri dimineaţa în Riverside Park. Credeam că sunteţi omul cel mai potrivit pentru asta.

Pardee făcu un gest de resemnare.

— Întrebaţi-mă ce vreţi, sunt la dispoziţia dumneavoastră.

— Spuneţi-mi mai întâi unde eraţi ieri dimineaţa între 7 şi 8.

Pardee roşi uşor.

— Dormeam. Abia la 9 mă scol.

— N-aveţi obiceiul să faceţi o mică plimbare în Park înainte de prânz?

— Ba da, dar ieri n-am ieşit. Lucrasem până târziu, în ajun.

— Când aţi aflat de moartea lui Sprigg?

— În timp ce eram la masă. Bucătăreasa a venit să-mi spună ce se vorbeşte prin cartier; şi am citit şi nişte reportaje într-un ziar de seară.

— Şi precis aţi văzut şi reproducerea scrisorii „Nebunului”! Ce credeţi despre asta, domnule Pardee?

— Nu cred nimic. (Pentru prima oară, ochii lui se însufleţiră puţin). E o situaţie incredibilă. Matematicile ar fi incapabile să o explice.

— Cred, făcu Vance. Şi à propos de matematici, cunoaşteţi formula Riemann-Christoffel?

— Da. Drukker o foloseşte în lucrarea lui. Matematicile mele n-au legătură cu fizica. Dacă nu m-aş fi dedicat şahului (şi surâse trist), aş fi devenit astronom.

Vance discută cu Pardee despre descoperirea pe care a făcut-o Pickering – planeta neptuniană O – spre uluiala lui Markham şi spre plictiseala sergentului.

— Cred că eraţi la Dillard joia trecută, când domnul Arnesson discuta despre formulă cu Drukker şi Sprigg!

— Da, mi-amintesc.

— Îl cunoşteaţi bine pe Sprigg?

— Întâmplător. Nu l-am întâlnit decât o dată sau de două ori, cu Arnesson.

— Sprigg avea şi el obiceiul de-a se plimba în Riverside Park, înainte de masă, remarcă Vance. L-aţi întâlnit vreodată pe-acolo, domnule Pardee?

Acesta clipi din ochi, gânditor.

— Niciodată, spuse el în sfârşit.

Vance păru indiferent la acest răspuns. Se

ridică, se duse spre fereastră şi privi în stradă.

— Credeam că de aici se vede terenul de tir, dar observ că acest colţ de stradă îl ascunde.

— Da, terenul de tir e teren privat… Credeaţi ca s-ar fi putut vedea de aici cum a fost ucis Robin?

— Asta-i altceva…

Vance se-ntoarse să se aşeze:

— Nu faceţi tir cu arcul?

— E prea obositor. Miss Dillard mă antrenase şi pe mine, dar nu mi se potrivea.

După tonul cu care vorbea despre fată, înţelegeam că avea pentru ea un anumit sentiment de afecţiune. Vance, care, în mod sigur, fusese şi el frapat, ca şi mine, îi spuse:

— Înţelegeţi, nu-i aşa, că nu avem nici cea mai mică intenţie să ne amestecăm în problemele dumneavoastră personale. Dar cercetările noastre asupra celor două crime, sunt încă împotmolite şi putem presupune că mobilurile lor îşi aveau sursa în vreo rivalitate între cavaleri. Dumneavoastră, care sunteţi un prieten al familiei, trebuie să cunoaşteţi preferinţele lui Miss Dillard, şi ne-ar face plăcere să ne spuneţi ce credeţi.

Pardee privea distrat pe fereastră şi scoase un oftat uşor.

— Mereu am bănuit că, mai devreme sau mai târziu, va avea loc un mariaj între Miss Dillard şi Arnesson. Dar nu e decât o presupunere. Chiar ea mi-a spus că nu se va gândi serios la căsătorie decât spre 30 de ani.

— Credeţi că nu avea nicio înclinaţie spre domnul Sperling?

— Nu.

— Miss Dillard mi-a spus că veniseţi s-o vedeţi în dimineaţa aceea.

— Mă duc de obicei o dată pe zi la familia Dillard.

— O cunoaşteţi bine pe doamna Drukker?

— Nu prea. Sigur, am întâlnit-o de mai multe ori.

— V-aţi dus la ea?

— De multe ori, dar de fiecare dată l-am căutat pe domnul Drukker, care e şi el interesat de aplicarea matematicilor la şah...

— À propos de şah, i-o tăie Vance, cum s-a terminat partida dumneavoastră cu Rubinstein, aseară?

— Am abandonat-o la mutarea 44. (Această amintire părea să-l dispere). Rubinstein a văzut în atacul meu un punct vulnerabil.

— Profesorul Dillard ne-a povestit că Drukker prevăzuse acest rezultat.

Nu înţelegeam unde bătea Vance cu întrebările astea. Markham se nelinişti, iar Pardee se foia pe scaun.

— Drukker era prea vorbăreţ, aseară. Ar fi trebuit să înţeleagă că, într-o partidă încheiată remiză, orice apreciere este superfluă. Totuşi n-am crezut ce spunea.

— Partida a durat mult?

— S-a terminat puţin după ora 1.

— Erau mulţi spectatori?

— Mai numeroşi decât de obicei, având în vedere ora târzie.

În timp ce ne îndreptam spre ieşire, Vance mai spuse:

— Ştiţi că „Nebunul” negru a circulat noaptea trecută?

Efectul fu extraordinar. Pardee deveni palid, buzele îi tremurau şi fu în imposibilitate să răspundă.

Traversarăm Riverside Park în maşina lui *District attorney.*

— Speram, zise Vance, să surprind la Pardee o reacţie care ar fi arătat că ştie despre incident. Mărturisesc că nu mă aşteptam la efectul pe care l-am produs. Nu-nţeleg nimic.

Brusc ordonă şoferului să-l ducă la *Sherman Square Hotel.*

— Am un chef nebun să aflu mai multe despre partida Rubinstein-Pardee. De la 11 la 1 e cam mult pentru o partidă întreruptă la mutarea 44.

Vance dispăru în Manhattan Chess Club. După cinci minute se întoarse cu notiţe.

— Teoria mea s-a prăbuşit în faţa faptelor, spuse el. Am vorbit cu secretarul, de la Club şi mi-a spus că partida a durat două ore şi 19 minute. După diferite faze de succes şi de revers, în care şansele alternau de o parte şi de alta, Rubinstein avu o strălucire care i-a făcut praf tactica lui Pardee, aşa cum bine prevăzuse Drukker. E uimitor, acest Drukker…

Vance nu era totuşi prea satisfăcut.

— Am copiat mutările jucătorilor. Voi studia această partidă, când voi avea timp.

CAPITOLUL XVI

Actul III

(Marţi, 12 aprilie, sâmbătă 16 aprilie)

După *lunch*-ul de la Elysée, Markham şi Heath îşi continuară drumul spre oraş, îi aştepta o treabă grea. Pe biroul lui Markham se adunaseră dosare şi Heath, însărcinat cu afacerile Robin şi Sprigg, trebuia să facă faţă unei situaţii duble: să răspundă la nenumăratele întrebări şi să încerce să potolească incendiara curiozitate a armatei de reporteri.

Ne-am reîntâlnit seara, la cină; eu şi Markham.

Conferinţa, care a durat până la miezul nopţii, n-a dus la nimic.

Nici a doua zi nu eram mai avansaţi. Căpitanul Dubois declarase că nu era nicio amprentă pe revolver, iar căpitanul Hagedorn identificase arma ca fiind cea cu care fusese ucis Sprigg. Agentul pus să păzească casa Drukker în timpul nopţii îşi pierduse pur şi simplu timpul. El raportă că domnul Drukker venise în grădină puţin după ora opt şi că la 9,30 plecase de acasă prin faţă.

Trecură două zile. Casa Dillard fu păzită ca şi cea a lui Pardee, dar în ciuda zelului dovedit de sergent, toate căutările trebuiră să înceteze. Markham şi Heath erau grozav de necăjiţi. Presa îi asalta şi inerţia aparentă a poliţiei şi a lui *District attorney* era taxată drept scandaloasă.

Vance merse la profesorul Dillard să discute unele chestiuni. Arnesson nu reuşise nimic cu formulele lui, Pardee rămânea mereu rezervat. Vance nu încercă, în schimb, să comunice cu doamna sau domnul Drukker. Şi când l-am întrebat care era motivul, mi-a răspuns:

— Nu de la ei vom afla adevărul. Le e teamă şi până nu găsim vreo dovadă, o întrevedere prematură nu poate fi decât funestă.

A doua zi chiar aveam să obţinem acea dovadă...

Vineri după-masă, Markham, care era disperat, ne convocă din nou, pe noi şi pe Arnesson şi la ora 4 eram adunaţi, inclusiv inspectorul Moran, în cabinetul particular al lui *District attorney.* Întâmplător, Arnesson tăcea. Se mulţumea să asculte şi nu-i răspundea nici lui Vance.

Nu trecuse niciun ceas de când vorbeam, când sosi Swacker; cu calm, el puse un memoriu pe biroul lui *District attorney.* Markham îşi aruncă ochii peste el şi se încruntă. Apoi semnă două formulare imprimate, pe care le înmână lui Swacker.

— Completează-le şi dă-le lui Ben, zise.

Ne explică această întrerupere.

— Sperling îmi adresează o cerere pentru o comunicare, foarte importantă şi cred că avem tot interesul să-l aşteptăm.

Fu adus deci Sperling. Îl salută pe Markham şi-i surâse lui Vance, dar se înclină rece în faţa lui Arnesson. Vance îi oferi o ţigară.

— Ceea ce am să vă spun, domnule Markham, vă va fi util... M-aţi întrebat, după cum vă amintiţi, despre prezenţa mea în sala de arme, cu Robin. Voiaţi să ştiţi pe unde ieşise domnul Drukker, când ne-a părăsit. Atunci mi-aminteam că ieşise pe uşa de la subsol... Mi-au revenit câteva impresii. Astăzi totul mi-e foarte clar...

Se opri, privi covorul şi apoi continuă:

— Una din impresii îl priveşte pe domnul

Drukker. Azi după-masă mi-am amintit cum vorbeam cu Robin în sala armelor şi, deodată, am avut în faţa ochilor imaginea ferestrei care se deschide spre terenul de tir. Mi-am amintit cum, privind prin fereastra aceea, atunci, dimineaţă, ca să văd dacă va fi timp frumos pentru călătoria mea, l-am văzut pe domnul Drukker aşezat sub scara de flori, care este în spatele casei...

— Ce oră era? întrebă Markham.

— Era cu câteva secunde înainte de plecarea mea la gară.

— Sunteţi sigur că l-aţi văzut?

— Da, domnule, îmi amintesc perfect.

— Aţi jura? întrebă Markham grav.

— Da, aş jura.

Când agentul îl scoase din cameră pe întemniţat, Markham îl privi insistent pe Vance.

— Cred, zise el, că avem împotriva lui Drukker o dovadă de circumstanţă excelentă. El era în curtea lui Dillard cu câteva clipe înainte ca Robin să fie ucis. Ar fi putut să-l vadă pe Sperling plecând şi cum tocmai îl părăsise pe profesor, ştia că ceilalţi membri ai familiei erau plecaţi. Amintiţi-vă spaima doamnei Drukker, când ne-a văzut că-i interogăm fiul. Ea a văzut cum a fost transportat Robin pe terenul de tir; a strigat, aşa cum spunea Drukker şi amândoi au minţit, pretinzând că Drukker era acasă la el în momentul morţii lui Sprigg... Oare nu sub influenţa unui spirit echilibrat o fi adoptat numele de „Nebun” şi el o fi cel care a pus piesa de şah, furată de la Dillard în timpul experienţei lui Pardee, executând o falsă ieşire?

Analiza logică făcută de Markham fu urmată de o prelungită linişte.

Vance se ridică şi rupse vraja.

— S-ar putea să ai dreptate, Markham, totuşi, principala mea obiecţie la concluziile tale este că acuzaţia împotriva lui Drukker decurge din ele prea uşor. Mă gândisem şi eu la el, la început, dar cu cât se potrivea mai bine cu bănuielile, cu atât mă simţeam dator să-l elimin. Creierul care a regizat aceste tragedii este prea abil, prea viclean şi prea demonic ca să se lase cuprins într-o reţea de dovezi de circumstanţă, ca aceea pe care aţi ţesut-o în jurul lui Drukker.

— Legea, răspunse sec Markham, nu poate abandona dovezi pentru simplul motiv că sunt prea convingătoare.

— Pe de altă parte, continuă Vance, fără să ţină cont de remarcă, este evident că Drukker, chiar dacă nu e vinovat, ştie ceva care are legătură directă cu afacerea; şi sunt de părere că de la el trebuie să scoatem informaţiile care ne trebuie. Mărturia lui Sperling ne ajută s-o facem… Dumneavoastră, domnule Arnesson, ce părere aveţi?

— N-am niciuna, răspunse el. Sunt un observator imparţial şi aş fi dezolat să-l văd pe bietul Adolphe în închisoare.

În ciuda reţinerii, înţelegeam că era de aceeaşi părere cu Vance.

Heath credea că trebuiau luate măsuri imediate.

— Dacă are ceva de spus, se va hotărî mai repede, închis fiind…

— Situaţia este delicată, interveni inspectorul Moran, cu voce scăzută. Nu ne putem permite să comitem o eroare. Dacă mărturia lui Drukker ar duce la condamnarea altei persoane, ce-aţi spune?

Vance îl privi pe Markham şi făcu semn că e de acord cu acest mod de a vedea lucrurile. Markham se-ntoarse către Heath

— Mâine dimineaţă să-l aduceţi pe Drukker aici, la ora nouă. Luaţi maşina poliţiei. S-aveţi un mandat de arestare în caz de rezistenţă.

Ne despărţirăm. Era ora cinci.

A doua zi dimineaţă, vremea era închisă şi o ceaţă deasă acoperea oraşul. Currie ne chemă la 7,30, căci Vance voia să fie prezent la interogatoriu. Luarăm masa la vreo 8 şi aglomeraţia străzilor ne făcu să fim cu un sfert de oră în întârziere la biroul lui *District attorney.* Heath şi Drukker nu erau încă veniţi.

— Nu mă simt prea bine dispus în dimineaţa asta, spuse Vance. Dacă Drukker ne spune versiunea lui şi dacă aceasta este cea pe care o bănuiesc eu, atunci vom fi lămuriţi.

Abia termină vorba că Heath intră ca vântul, îşi ridică braţele şi le lăsă să cadă cu un gest de resemnare disperată.

— Domnule, n-o să-l interogăm pe Drukker în dimineaţa asta, nici... niciodată, se bâlbâi el. A căzut de sus, de pe zid, în Riverside Park, noaptea trecută şi şi-a frânt gâtul. L-au găsit abia azi dimineaţă la 7. E la Morgă, acum...

Se lăsă să cadă în fotoliu.

Markham îl privea neîncrezător.

— Sunteţi sigur? întrebă el.

— Eram acolo înainte de a-l fi transportat. Un agent de la un post local mi-a telefonat chiar când plecam. M-am dus imediat la locul faptei.

— Ce-aţi aflat?

Markham lupta împotriva propriei descurajări.

— Nu mare lucru. Copiii care se jucau prin Parc l-au găsit la ora 7 azi dimineaţă şi agentul de serviciu a chemat un doctor care a declarat că Drukker a căzut, probabil, de sus, aseară spre ora 10 şi că a murit, instantaneu. Înălţimea zidului e de 30 de picioare.

— Doamna Drukker a fost informată?

— Nu. Am pus nişte agenţi s-o facă; m-am gândit că e mai bine să vin întâi aici.

Markham era perplex.

— Nu văd ce-am mai putea face.

— Ar fi bine, sugeră Vance, să-l prevenim pe Arnesson... Doamne, Markham! Încep să cred că toate astea nu-s decât un coşmar. Toată speranţa noastră se sprijinea pe Drukker... Brusc sări în picioare şi recită:

„Un cocoşat cade de sus... Un Cocoşat!..."

Îl privirăm speriaţi.

— E o altă melodramă... alt cântec din Mama *Gâscă... Humpty Dumpty*, de data asta!

Liniştea care urmă acestor vorbe fu întreruptă de un hohot de râs al sergentului.

— Uite că merge mai departe, domnule Vance!

— E grotesc! declară Markham.

— Al treilea act al acestei tragedii s-a jucat aproape sub ochii noştri.

Swacker veni şi vorbi cu sergentul.

— Quinian de la *World* e aici. Ar vrea să vă vadă.

Markham se ridică.

— Oh! Doamne... cheamă-l!

Quinian ne salută vesel şi-i dădu o scrisoare sergentului.

— Alt bilet de dragoste... primit azi dimineaţă.

Heath deschise plicul. Recunoscu hârtia şi

caracterele. Citi:

„Humpty Dumpty sus pe zid era,
Humpty Dumpty drept de sus cădea.
Nici caii, nici oamenii regelui nu
Putea-vor să-l facă iar om, de-acu.”

Şi la sfârşit, obişnuita, misterioasa semnătură cu majuscule: „Nebunul”.

CAPITOLUL XVII

Lumina revelatoare

(Sâmbătă, 16 aprilie, 9,30)

Când Heath scăpă de Quinian, copleşindu-l cu promisiuni, în cameră se instală o linişte adâncă. „Nebunul” îşi făcuse din nou datoria lugubră.

Vance făcu turul camerei şi dădu frâu liber discursului:

— Îţi vine să te spânzuri. Markham, e esenţa însăşi a unui rău inexprimabil... Copiii ăştia... plini de iluzii... L-au găsit pe Humpty Dumpty, al lor, cu care s-au jucat... îl puteau atinge, strica, suci dar nu-l mai puteau face om... Nu trebuie să mă-duioşez, că se-nmoaie inteligenţa.

Markham luă telefonul, stabili legătura cu inspectorul Moran şi hotărârâ ca afacerea Drukker să-i revină lui Heath.

Heath părea că aşteaptă.

— Credeam că aţi pus mai mulţi oameni să

supravegheze casele Drukker şi Dillard. I-aţi văzut azi dimineaţă? întrebă Markham.

— Nu, domnule. M-am gândit că a fost un simplu accident.

— Ce-a spus medicul legist?

— Că părea a fi un accident şi că moartea a survenit aseară, la ora 10.

La rândul lui, întrebă şi Vance:

— Aţi spus că era fracturat şi craniul, nu numai gâtul?

— Legistul n-a spus chiar că era fracturat craniul, domnule, ci că Drukker a căzut pe partea din spate a capului. Cred că va descoperi o fractură, ca şi la Robin şi Sprigg.

— În mod cert. Tehnica asasinului nostru pare să fie simplă şi eficace. Îşi loveşte victimele în cap şi apoi le aranjează după rolul care le-a fost hărăzit. Sigur că Drukker s-a aplecat peste zid şi astfel a fost expus atacului. Era ceaţă, noaptea întunecoasă. A primit o lovitură în cap şi s-a prăbuşit fără zgomot, de pe parapet...

— Ceea ce nu înţeleg este că agentul Guilfoyle, zise înfuriat sergentul, pe care l-am pus să supravegheze casa, nu mi-a raportat că Drukker a lipsit toată noaptea. Nu credeţi, domnule, că ar fi bine să-l audiem?

Markham încuviinţă. Heath luă, telefonic, legătura cu el.

După zece minute, Guilfoyle sosi.

— La ce oră a ieşit Drukker aseară? Îl luă în primire sergentul.

— La 8, chiar după ce-a luat masa.

Guilfoyle părea prins cu mâţa-n sac.

— Pe unde a ieşit?

— Pe uşa din spate. A traversat terenul de tir şi a intrat la Dillard, prin sala armelor.

— Se ducea în vizită?

— Aşa s-ar fi zis. A stat mult la Dillard.

— Uf! Şi când s-a întors acasă?

— Nu cred că s-a întors, sergent.

— Aha! Nu s-a întors? Replica lui Heath era ironică. Eu credeam că dimpotrivă, după ce şi-a rupt gâtul s-a-ntors şi şi-a petrecut noaptea cu dumneavoastră.

— Staţi… staţi… ascultaţi-mă! Guilfoyle fierbea.

— Am rămas de pază toată noaptea. Şi pentru că nu l-am văzut pe animalul ăla întorcându-se…

— Bine. Dacă nu l-ai văzut întorcându-se, de ce nu mi-ai telefonat să-mi spui ce se petrece?

— Mă gândeam că s-a întors pe poarta de la stradă. Fiţi rezonabil, domnule sergent. Misiunea mea nu era să-l urmăresc pe Drukker, ci să supraveghez casa… Drukker s-a dus la Dillard la ora 8; am continuat să supraveghez ferestrele. Spre ora 9 bucătăreasa a urcat în cameră şi a aprins lumina. O jumătate de oră mai târziu a stins şi mi-am spus: Se culcă! Dar spre ora 10 s-a făcut lumină în camera lui Drukker…

— Ce spui?

— S-a făcut lumină, spre ora 10, în camera lui Drukker. Am văzut o umbră care se mişca. Acum vă întreb: dumneavoastră n-aţi fi crezut că s-a întors cocoşatul pe poarta de la stradă?

— Poate, zise Heath. Eşti sigur că era ora 10?

— Nu m-am uitat la ceas, dar era aproape de ora 10, cred.

— Şi la ce oră s-a stins lumina?

— Nu s-a stins. A rămas aprinsă toată noaptea…

Vance îl întrerupse:

— Spune-mi, Guilfoyle, la doamna Drukker era lumină?

— Ca de obicei. Bătrâna stă mereu cu lumină.

— Era cineva care păzea în faţa casei? îl întrebă Markham pe Heath.

— După ora şase, nu, domnule. Îl urmăream pe Drukker ziua şi agentul trebuia să se retragă când Guilfoyle îşi prelua serviciul în curte.

Se lăsă un moment de linişte. Apoi Vance se adresă lui Guilfoyle:

— La ce distanţă erai, noaptea trecută, de aleea care trece printre pavilioanele cele mari?

— Aproximativ patruzeci sau cincizeci de picioare.

— Şi între tine şi alee se afla, gardul de fier şi ramurile copacilor.

— Da, domnule. Se vede aşa şi aşa dacă asta vreţi să spuneţi.

— S-ar putea ca, venind de la Dillard, cineva să treacă pe poarta asta fără să fie remarcat?

— Poate, conveni detectivul. Era ceaţă aseară şi maşinile care fac mult zgomot în Drive ar fi putut acoperi foşnetul paşilor.

Când sergentul îl abandonă pe Guilfoyle, Vance continuă:

— E o situaţie foarte complicată. Drukker a venit la Dillard la ora 8, iar la 10 era deja căzut de sus, de pe zid, în parc. Şi cum scrisoarea pe care v-a arătat-o Quinian are ora 11 pe ştampila poştei, putem fi siguri că a fost pusă la poştă înainte de comiterea crimei.

Prin urmare „Nebunul” a premeditat, din nou, totul. În plus, trebuie să mai admitem un lucru: asasinul cunoştea bine obiceiurile lui Drukker.

— Înţeleg, zise Markham. Deci ucigaşul ar fi folosit, şi la dus şi la întors, trecerea situată între cele două pavilioane mari…

— Ceea ce mă zăpăceşte cel mai mult, continuă Vance, e lumina asta, toată noaptea aprinsă, în camera lui Drukker. Şi Guilfoyle, care afirmă că a văzut şi o umbră mişcându-se…

Se opri şi rămase câtva timp pe gânduri.

— Spune-mi, sergent, când a fost găsit Drukker, avea cheile asupra lui?

— Nu ştiu, dar o să aflu. Conţinutul buzunarelor se păstrează până la autopsie.

Heath luă telefonul şi făcu legătura cu postul de Poliţie din Strada 61. Trecură mai multe minute, după care trase o înjurătură şi puse receptorul în furcă,

— Nu sunt chei… de niciun fel.

— Ah!

Vance trase, adânc, fum în piept.

„Încep să cred că „Nebunul” a furat cheia lui Drukker şi a făcut o vizită în camera lui, după asasinat.

— La ce i-a folosit? întrebă, neîncrezător, Markham.

— Nu ştim. Totuşi, sunt convins că atunci când vom şti motivele acestor incredibile crime, vom înţelege şi obiectul vizitei sale… Ştii, Markham, cred că am face bine să ne vedem mai întâi cu doamna Drukker. Poate va vorbi, mai ales că, probabil, încă nu ştie de moartea fiului. Mă tem să nu aibă un atac. Aş fi bucuros să ne însoţească doctorul Barstead. Vrei să-l suni?

Markham consimţi şi Vance îi explică, lapidar, doctorului, situaţia.

Plecarăm spre Barstead şi de acolo spre casa Drukker. Doamna Menzel ne deschise. Văzurăm pe faţa ei că ştie de nenorocire. Vance o luă în salon şi o întrebă cu voce scăzută:

— Doamna Drukker a aflat vestea?

— Nu încă, răspunse ea cu vocea gâfâită. Miss Dillard a venit aici acum o oră, dar i-am spus ca stăpâna mea e plecată. Mi-era teamă s-o las să urce…

Începu să tremure. Vance o apucă uşor de braţ.

— Cred că s-a întâmplat o… Nu ştiu… Nu s-a clintit azi din pat. N-a coborât la prânz…

— Când aţi aflat despre accident?

— Devreme, după ora 8. Mi-a spus Vânzătorul de ziare.

— Nu vă temeţi, doctorul a venit cu noi şi se va ocupa de tot.

Ea ne conduse sus. Vance bătu uşor la uşa doamnei Drukker. Neprimind răspuns, deschise. Camera era goală. Veioza era încă aprinsă şi patul nu era strâns.

Fără o vorbă, Vance coborî în holul spre care duceau cele două uşi. Una era de la cabinetul de lucru al lui Drukker. Fără să ezite, o deschise pe cealaltă. Perdelele erau trase. Lumina pe care Guilfoyle o văzuse noaptea trecută nu era încă stinsă.

Vance se opri în prag şi-l văzu în faţa mea pe Markham făcând un pas înapoi.

Lângă patul strâmt zăcea, îmbrăcată, doamna Drukker. Faţa îi era pământie, ochii larg deschişi, mâinile crispate pe piept.

Barstead se aplecă asupra ei.

— A murit… de aseară, desigur.

Apoi începu un examen mai amănunţit.

— Ştiţi, explică el, suferea de mult de inimă. Un şoc violent i-a cauzat o sincopă… Da, pot să afirm că a murit cam în acelaşi moment cu fiul ei, spre ora 10. Poate că o injecţie cu adrenalină ar fi salvat-o…

— Moarte naturală? întrebă Vance.

— Fără îndoială. A murit din cauza unei dilatări a inimii, cauzată de o emoţie foarte puternică. E foarte clar… Cazurile acestea se prezintă mereu la fel.

CAPITOLUL XVIII

Zidul din Parc

(Sâmbătă, 16 aprilie, ora 11)

— Din punct de vedere ştiinţific, zise Vance, când medicul plecă, se poate vorbi de moarte naturală după un şoc neprevăzut, dar care e cauza acestui şoc, asta trebuie să aflăm repede! Aceste două decese sunt legate unul de altul.

Cedând unui impuls de moment, el intră în salon, unde Menzel rămăsese în aceeaşi stare de spaimă. Vance îi spuse cu blândeţe:

— Stăpâna dumneavoastră a sucombat din cauza unei crize cardiace, azi noapte. Şi cred că e mai bine că nu a supravieţuit fiului ei… A murit aseară, spre ora 10. Dormeaţi atunci, doamnă Menzel?

— N-am închis ochii toată noaptea.

Vocea îi tremura.

— Spuneţi-ne ce aţi auzit?

— Cineva a fost aici aseară!

— Da, cineva a venit spre ora 10, pe poarta de la stradă. L-aţi văzut intrând?

— Nu, dar după ce m-am culcat am auzit voci la domnul Drukker.

— Primea vizite în camera lui la ora 10?

— Dar el nu era acasă! Domnul Drukker avea o voce puternică şi cel care vorbea avea o voce joasă şi gravă. Femeia abia mai putea să vorbească.

— Doamna Drukker îi răspundea… or, ea nu se ducea niciodată în camera fiului ei!

— Ziceaţi că uşa de la camera dumneavoastră era închisă?

— Camera mea e chiar deasupra celei a doamnei Drukker şi eram îngrijorată de tot ce se întâmplă aici, de aceea m-am sculat şi am ascultat din capul scărilor.

— E normal, zise Vance. Ce-şi spuneau?

— Mai întâi, stăpâna mea gemea, apoi a-nceput să râdă şi omul s-a supărat. După aceea a râs şi el, apoi ea a strigat: „Doamne! Doamne...” Şi puţin după aceea mi s-a părut că stăpâna mea recită versuri..

— Le-aţi recunoscut? Le-aţi recunoaşte? Erau acestea? *Humpty Dumpty sus pe zid era, / Humpty Dumpty drept de sus cădea*…

— Doamne, aşa e! Chiar aşa!

O apucă spaima din nou.

— Aţi mai auzit ceva, doamnă Menzel?

Ea făcu „nu”, din cap, cu încetineală.

— Aţi auzit pe cineva ieşind din camera domnului Drukker?

— Câteva minute mai târziu, cineva a deschis uşa şi a închis-o cu grijă. Am înţeles că a coborât în hol; scările scârţâiau... Apoi poarta de la stradă s-a închis.

— Ce-aţi făcut după aceea?

— Am mai continuat să ascult, apoi m-am culcat, dar n-am putut să dorm...

— S-a terminat totul, acum, doamnă Menzel, îi spuse Vance. Nu mai aveţi de ce vă teme. Mergeţi în camera dumneavoastră.

Clătinându-se, femeia urcă.

— Acum cred, zice Vance, că putem reconstitui scena care a avut loc aseară aici. Asasinul, după ce a luat cheile de la Drukker, a intrat pe uşa dinspre stradă. El ştia că doamna Drukker avea camera orientată spre spatele casei şi spera să aibă timp să-şi îndeplinească misiunea în camera lui Drukker şi să plece apoi cum venise. Dar doamna Drukker l-a auzit şi crezând, poate, că era „omuleţul", s-a temut pentru fiul ei şi a coborât imediat. Recunoscând intrusul, prin uşa întredeschisă, ea a intrat şi i-a cerut explicaţii. Celălalt i-a spus că Drukker murise şi asta explică gemetele ei şi râsul isteric. Dar astea nu erau decât preliminarii... ca să câştige timp. Voia să scape din situaţia asta şi căuta mijloacele de a o face să moară! Fiţi sigur de asta. Căci ar fi fost periculos să lase un martor în urmă. Şi i-a spus, din moment ce vorbea aprins. Râdea şi el, torturând-o, dezvăluindu-i adevărul şi ea nu mai putu să spună decât: „Oh! Doamne, Doamne!" El i-a arătat cum îl împinsese pe Drukker de pe zid... Când a văzut că era moartă, a plecat!

Markham se plimba prin cameră.

— Ce nu pot eu înţelege e motivul pentru care

acest om a venit aici după moartea lui Drukker.

— Ar trebui să vorbim cu Arnesson, poate o fi ştiind el ceva, propuse Vance.

— Da, poate, întări Heath. Şi adăugă: Sunt mai multe persoane care ne-ar putea da explicaţii.

Markham se opri în faţa sergentului.

— Primul lucru e să-i întrebaţi pe oamenii voştri ce program au acele persoane. Câţi sunt?

Sergentul se ridicase, luând poziţia „drepţi.”

— Sunt trei, domnule, fără să-l pun la socoteală pe Guilfoyle. Ei aşteaptă ordine în locul unde l-au găsit pe Drukker. Vor fi aici *pronto*.

Ieşi şi la mai puţin de cinci minute se întoarse cu ei. Markham îl întrebă pe Snitkin.

Iată ce-am aflat.

Pardee ieşise la 6,30 ca să se ducă la Dillard. La 8,30 Belle Dillard, în rochie de seară, se dusese cu taxiul în West End Avenue (Arnesson, care o însoţise până la maşină, s-a-ntors după aceea).

La 9,15, profesorul Dillard şi Drukker se duseseră împreună în Riverside Drive.

La 9,30, Pardee părăsise casa Dillard şi apoi se îndreptase spre oraş prin Drive.

Puţin după ora 10, Dillard se întorsese singur acasă.

La 10,20, Pardee se-ntorcea şi el.

Belle Dillard se întorsese la 12,30 într-o limuzină, cu nişte prieteni.

Hennessy a fost şi el interogat. Răspunsurile lui confirmară spusele lui Snitkin.

Veni şi rândul lui Emery. Îşi petrecuse după amiaza la Manhattan Chess Club, până la ora 4 şi venise la Dillard la ora 6,30, de unde a ieşit la 9,30. De

acolo se dusese prin Drive spre Yacht Club.

— A luat-o pe aleea unde a fost ucis Sprigg? întrebă Vance.

— Nu putea altfel, decât dacă mergea de-a lungul lui Drive.

— Până unde a mers?

— S-a oprit în locul unde căzuse Sprigg, şi întorcându-se, a luat-o pe acelaşi drum. Cobora încet, de-a lungul drumului şi fiindcă trecea aproape de zid, s-a trezit faţă-n faţă cu profesorul şi cu cocoşatul, care discutau, aşezaţi pe parapet.

— Spui că s-au întâlnit cu ei chiar în locul în care s-a produs accidentul?

Markham asculta atent.

— Da, domnule. Pardee s-a oprit cu ei şi bineînţeles că eu nu am mers mai departe. În trecere, l-am auzit pe cocoşat spunând: „De ce nu te mai antrenezi la şah, astă seară?” Prezenţa lui Pardee părea să-l contrarieze. Mi-am continuat plimbarea până în Strada 74, unde m-am ascuns sub copaci…

— Puteai să-i vezi pe Drukker şi pe Pardee din locul acela?

— Nu, era ceaţă deasă. Îmi închipuiam că Pardee avea să se-ntoarcă, încât am aşteptat.

— Cât era ceasul?

— Zece fără un sfert, domnule.

— Mai erau şi alţi oameni care se plimbau la ora aceea?

— N-am văzut pe nimeni. Şi de asta m-am oprit destul de departe. Pardee nu-i prost, îşi dăduse seama că-l urmăream.

— L-aţi văzut mai târziu?

— Calculele mele m-au înşelat aseară. Pardee

trebuie să se fi întors pe alt drum, mărturisi el cu o undă de dezamăgire. O jumătate de oră după aceea, l-am văzut trecând prin faţa celor două pavilioane mari, în Strada 75...

— Dar, interveni Vance, dacă aţi fost la intrarea în Parc din Strada 74, până la 10 şi un sfert, l-aţi văzut sigur pe profesorul Dillard. S-a-ntors acasă la ora 10.

— Desigur, l-am văzut. Îl aşteptam de 20 de minute pe Pardee, când a apărut profesorul, mergând încet, singur, de-a lungul lui Drive şi s-a dus acasă. Atunci m-am gândit că Pardee şi cocoşatul încă mai vorbeau. De aceea n-am încercat să verific.

— Atunci, la un sfert de oră după ce l-ai văzut pe profesorul Dillard, l-ai văzut şi pe Pardee, revenind din sens opus!

— Aşa e, domnule. Şi fiindcă aşa era consemnul, mi-am reluat postul de observaţie din Strada 75.

— Îţi dai seama, Emery, spuse grav Markham, că Drukker a căzut în timp ce tu aşteptai în Strada 74?

— Da, domnule. Dar nu mă blamaţi pentru asta, nu? Nu-i uşor să supraveghezi pe cineva într-o noapte ceţoasă, pe o stradă pustie.

Sergentul îi eliberă pe cei trei detectivi. Era evident nemulţumit de rapoartele lor.

— Lasă, zise Vance, când vom afla prin mărturisirile lui Pardee şi ale profesorului ce s-a întâmplat în vreme ce Emery îi supraveghea la adăpostul copacilor din Strada 74, vom putea pune cap la cap fragmente de informaţie foarte interesante.

În timp ce vorbea, Belle Dillard, sosind prin curte, intră în hol.

— Unde-i Lady Mae? întrebă ea, tulburată... Nu

e în cameră…

Vance se ridică şi-i oferi un scaun.

— Doamna Drukker a murit aseară de o criza cardiacă. Când aţi venit, doamna Menzel n-a-ndrăznit sa vă lase să urcaţi.

Tânăra, surprinsă, începu să plângă.

— Poate o fi aflat de teribilul accident al lui Adolphe?

— Posibil. Dar ce s-a întâmplat aici noaptea trecută nu e deloc clar. Doctorul Barstead crede că doamna Drukker a murit aseară spre ora 10.

— Aproape în acelaşi timp cu Adolphe? murmură ea. Oh! e îngrozitor. Pyne mi-a spus de accident, azi dimineaţă, la masă, şi am venit imediat. E ceva ciudat… Ieri după masă Lady Mae mi-a vorbit despre Adolphe… şi despre zid…

— Chiar? spuse Vance, ascunzându-şi interesul,

— Când m-am dus la tenis, continuă ea, eram cu Lady Mae. Mergeam pe drumul de ţară care duce la terenul de tenis. Am rămas mult timp rezemate de parapet. În jurul lui Adolphe se îngrămădea un grup de copii, cărora el le arăta cum se procedează ca să poată zbura un aeroplan în miniatură. Lady Mae era foarte mândră şi mi-a spus: „Nu le e teamă de el, Belle, deşi e cocoşat. Îl strigă Humpty Dumpty, ca în cântecul acela… Când te gândeşti, din cauza mea e aşa!”

Fata se opri şi-şi duse batista la ochi.

— V-a spus ea că-l strigă copiii astfel?

— Da, şi era atât de ciudat! Mi-a spus: „Închipuieşte-ţi, Belle, că-ntr-o zi Adolphe ar cădea de sus de pe zid, ca Humpty Dumpty!” Apoi a continuat: „Cock Robin n-a fost ucis cu un arc şi o săgeată? Johnny Sprigg n-a fost ucis cu o armă mică, aici chiar,

la New York?” Şi s-a întâmplat aşa cum prevăzuse ea!

— Da, s-a întâmplat, spuse Vance, dar trebuie să alungăm orice superstiţie şi să nu vedem în acest eveniment decât o coincidenţă.

Se opri.

— Miss Dillard, întrebă el fără să pară că ar vorbi serios, aţi spus asta şi altcuiva?

— Aseară la masă – toată vremea numai la asta m-am gândit.

— A făcut cineva vreo remarcă?

— Unchiul meu m-a sfătuit să n-o mai frecventez pe Lady Mae, care are idei morbide. Domnul Pardee era de acord…

— Dar domnul Arnesson?

— Oh! Sigur nu ia nimic în serios, niciodată… A-nceput să râdă şi a spus în glumă: „Ar fi mare păcat să zboare Adolphe peste zid înainte de-a fi rezolvat problema cuantelor!”

— Domnul Arnesson e acasă acum? întrebă Vance. Am vrea să vorbim cu el despre ce-avem de făcut cu cei doi Drukker.

— S-a dus la Universitate azi dimineaţă, dar se-ntoarce pentru *lunch.* Se va ocupa de tot ce trebuie, sunt sigur. Eram singurii prieteni ai Lady-ei Mae şi ai lui Adolphe. În acest timp o s-o pun pe Grete să facă ordine prin casă,

O lăsarăm. Ne duserăm să-l interogăm pe profesorul Dillard.

CAPITOLUL XIX

Carnetul roşu

(Sâmbătă, 16 aprilie, prânz)

Profesorul era fără îndoială foarte tulburat, când am intrat în bibliotecă. Era întins în şezlong, cu spatele spre fereastră şi avea pe masă, lângă el, nelipsitul lui porto.

— Te aşteptam, Markham, spuse el. Este inutil să ne ameţim cu vorbe goale. Moartea lui Drukker nu e întâmplătoare. Din clipa în care Pyne mi-a povestit împrejurările căderii lui Drukker, am înţeles că în morţile acestea a fost un plan preconceput.

— Adevărat, zise Markham. Mai mult, a murit şi doamna Drukker, aseară, cam în acelaşi timp cu fiul ei.

— Mai bine că nu i-a supravieţuit, răspunse profesorul. Ce pot să fac pentru dumneavoastră? Drukker a venit aici după masă, spre ora 8. Pardee stătuse cu noi la masă, iar Drukker a părut afectat că îl vede. Arnesson se distra să-l enerveze. Dar ştiind că Drukker dorea să discute ceva cu mine, l-am invitat în Parc...

— Aţi stat mult? spuse Markham.

— Nu. S-a ivit un incident neplăcut. Ne-am îndepărtat spre aleea pentru cai, unde a fost ucis bietul băiat. Nu trecuse nici jumătate de oră de când eram acolo, aplecaţi peste parapet, când a apărut Pardee şi s-a oprit la noi. Dar Drukker era atât de

usturător în reflecţiile lui, încât Pardee ne părăsi repede. I-am propus lui Drukker să amânăm discuţia pentru mai târziu. În plus, ceaţa deasă îi provoca usturimi în picioare. El s-a încăpăţânat să mai rămână.

— I-aţi spus şi lui Arnesson?

— Nu l-am văzut pe Sigurd, când m-am întors. M-am gândit că se culcase.

— Puteţi să-mi spuneţi, întrebă Markham, unde e cheia de la poarta dinspre alee?

— Habar n-am, domnule. Dacă-mi aduc bine aminte, era agăţată într-un cui, lângă uşa de la sala armelor.

De la profesor am mers direct la Pardee. Se purta rece, chiar cu ostilitate.

— Ştiţi, domnule Pardee, făcu Markham, că Drukker a căzut de pe zidul din Parc, aseară pe la 10, imediat după plecarea dumneavoastră?

— Am aflat. Mare nenorocire. I-aţi spus asta şi profesorului Dillard? Era cu Drukker.

— Da, de la el venim, interveni Vance. Ne-a spus că eraţi certaţi.

— Drukker era supărat, nu ştiu de ce, că m-a găsit la Dillard…

— Aţi rămas mult timp la Dillard, după aceea?

— Nu, vreun sfert de oră. Arnesson voia să se culce şi am plecat. Înainte de a intra în casă, am trecut prin aleea de cai şi i-am găsit pe Dillard şi Drukker vorbind lângă zid. Ca să nu par nepoliticos, m-am oprit o clipă. Dar fiindcă Drukker a făcut mai multe remarci neplăcute, iritate, m-am întors prin Strada 79, am traversat Drive şi am intrat în casă.

— N-aţi mai hoinărit puţin la întoarcere?

— M-am aşezat la intrarea din Strada 79, să

fumez.

Vreo jumătate de oră, Markham şi Vance îl interogară pe Pardee, fără să scoată nimic de la el.

Mergând spre ieşire, Arnesson veni spre noi dinspre poarta casei Dillard.

— Am aflat vestea cea tristă. Vin de la Universitate şi mi-a spus profesorul că sunteţi la Pardee. Ştiţi ceva?

Şi, fără să aştepte răspunsul nostru:

— Ăsta-i alt cântec din *Mama Gâscă.* Dintr-o dată, dispare toată familia Drukker… Aţi dat de vreun fir?

— Ariadna nu ne-a acordat încă favorurile ei, răspunse Vance.

— Mai întâi ne ducem la casa familiei Drukker, spuse el, sunt multe lucruri de rezolvat. Sper că vă veţi ocupa de afacerile familiei Drukker şi de pregătirile ce trebuiesc făcute pentru funeralii.

Arnesson făcu o grimasă.

— Refuz să mă ocup de funeralii. Spectacol obscen. Dar Belle şi cu mine, o să ne ocupăm de toate celelalte. Lady Mae a lăsat probabil un testament. Trebuie să-l găsim.

Vance se opri aproape de uşa de la subsol a casei Dillard, intră în sala armelor şi ne ajunse din urmă, după ce căută ceva deasupra tocului uşii.

— Cheia de la alee nu e aici… À propos, cunoaşteţi cheia asta, domnule Arnesson?

— Vorbiţi de cheia de la poarta de lemn?… Habar n-am. Nu trec niciodată pe acolo, nici eu, nici altcineva.

Intrarăm la familia Drukker prin curte. Belle Dillard şi doamna Menzel erau în bucătărie.

— Hallo, Belle! zise Arnesson, salutând. Mergi acasă, preiau eu comanda, nu-i o treabă pentru tine!

Şi o conduse până la uşă.

Ea şovăi, privindu-l pe Vance.

— Domnul Arnesson are dreptate, făcu el. Vom aranja totul. Dar, vă rog, două cuvinte. Dintotdeauna aţi ţinut cheia de la alee în sala armelor?

— Da, dintotdeauna. De ce? Nu mai e acolo?

Ironic, Arnesson spuse:

— A plecat!... A dispărut!... Ce tragedie!

După plecarea lui Belle, i se adresă lui Vance:

— Ce amestec are aici o biată cheie ruginită?

— Poate că niciunul, răspunse Vance. Haideţi în salon, e mai bine.

Şi după ce se aşeză:

— Ne-aţi face plăcere dacă ne-aţi spune ce ştiţi despre evenimentele din noaptea trecută.

Arnesson îşi luă pipa.

— Noaptea trecută, deci?... Bine. Pardee a venit la masă. Apoi Drukker, tot sub imperiul obsesiei cu cuantele lui, a venit să discute cu profesorul. Dar prezenţa lui Pardee îl enerva. S-a arătat irascibil, prost crescut... Profesorul a restabilit calmul, luându-l pe Drukker la plimbare. Pardee a mai rămas 15 minute şi eu m-am dus să mă culc.

Îşi aprinse pipa.

— Povestea asta patetică este explicaţia morţii sărmanului Drukker?

— Deloc, răspunse Vance, dar nu e lipsită de interes. L-aţi auzit pe profesor când s-a întors?

— Da! când îşi târăşte piciorul cu gută, când bocăneşte cu bastonul şi zdrăngăne balustrada, sprijinindu-se de ea, nu te poţi înşela asupra prezenţei

lui. Şi aseară a făcut mai mult zgomot decât de obicei.

— Ce concluzie aţi tras din toate astea? întrebă Vance, după un scurt răstimp.

— Îmi scapă detaliile. Profesorul nu era chiar în apele lui. Drukker a căzut de sus, de pe zid ca Humpty Dumpty, spre ora zece, şi a fost găsit dimineaţă. Dar care a fost cauza şocului care a provocat moartea Lady-ei Mae? Cine sau ce i l-a provocat? Şi cum?

— Asasinul a luat cheia lui Drukker şi a venit aici imediat după crimă. Doamna Drukker l-a surprins în camera fiului ei. A urmat o scenă pe care a auzit-o bucătăreasa, din capul scărilor, şi atunci doamna Drukker a sucombat ca urmare a unei dilatări a inimii.

— Scutindu-l astfel pe gentleman să o ucidă?

— E destul de clar, fu de acord Vance. Nu şi motivul vizitei asasinului.

Arnesson continua să fumeze:

— De neînţeles, murmură el în sfârşit. Drukker nu are nici obiecte preţioase, nici diamante... Băiat de treabă... nu din ăia care intră în afaceri îndoielnice... Niciun motiv pentru a-i răscoli cineva camera.

Vance părea neatent.

— Ce era cu teoria aceea la care lucra Drukker?

— Ah! O afacere grasă! şi Arnesson se însufleţea. Era pe cale de a concilia teoria Einstein-Bohr... Ar fi revoluţionat fizica... Ar fi devenit ilustru... Păcat că a dispărut înainte de a fi rezolvat problema.

— Ştiţi unde-şi punea Drukker notele?

— Avea un caiet făcut din foi volante, numerotate şi clasate... Metodic şi grijuliu în toate.

— Ştiţi cum era caietul?

— Sigur! Mi l-a arătat de multe ori. Coperta roşie, foile mici şi galbene, două sau trei foi mai mici şi

pe copertă numele lui, cu litere aurite…

— Unde ar putea fi caietul acum?

— Într-un loc sau două, într-un sertar din cabinet sau în dulăpiorul din cameră.

— Ce-ar fi să mergeţi să-l căutaţi?

Arnesson păru să ezite, dar reveni:

— Bună idee… E un document prea pretenţios ca fie lăsat la întâmplare.

Şi urcă.

Markham făcea turul camerei. Heath era neliniştit. Aşteptam.

Arnesson reveni în mai puţin de zece minute, arătându-ne, dezolat, mâinile goale.

— Am căutat peste tot! Imposibil de găsit!

Se prăbuşi într-un fotoliu şi-şi reaprinse pipa.

— Nu pot să-nţeleg… L-o fi ascuns?

— Poate! murmură Vance.

CAPITOLUL XX

Némésis

(Sâmbătă, 16 aprilie, ora 13)

Orologiul arăta ora 1, aşa încât Markham, Vance şi eu ne duserăm la Stuyvesant Club. Heath rămase acasă la Drukker, spre a continua procedura.

Markham, care avea o întâlnire cu şeful Poliţiei, ne lăsă singuri şi, ca să treacă timpul, Vance mă duse la o audiţie muzicală. Era deja noapte, când ne-am văzut toţi trei, la ceai.

— Mă simt terminat! zise Vance. Toate crimele

astea sunt atât de abil executate, încât nu reuşesc să le înţeleg. Şi nu-mi place deloc treaba asta!

Oftând, îşi sorbea ceaiul.

Deveni deodată serios.

— Markham, avem de a face cu crime model. Fără niciun fir care să ne ajute. Totuşi, simt că se va desena ceva. Cheia enigmei există, pe legea mea! Să o luăm în ordine. Mai întâi a fost ucis Robin. Apoi Sprigg. Doamna Drukker era speriată de „Nebun”. Apoi Drukker este împins de pe zid. Iată patru episoade distincte. Trei dintre ele au fost elaborate atent. Numai unul, cel cu aşezarea „Nebunului” la uşa doamnei Drukker a fost făcut la întâmplare.

— Explică-te! zise Markham.

— Oh! dragul meu! Cel care a adus „Nebunul” de negru a vrut să se pună la adăpost de orice bănuieli. Se văzuse ameninţat de pericol şi încerca să-l elimine. Aminteşte-ţi faptele. Drukker părăsise sala armelor înaintea morţii lui Robin şi se aşezase pe scăriţa de flori. Mai târziu a zărit pe cineva care vorbea de Robin. S-a-ntors acasă şi atunci trupul lui Robin a fost transportat pe terenul de tir, iar doamna Drukker l-a văzut şi a strigat. În felul acesta, asasinul înţelegea că ea era un martor periculos. Şi atunci s-a hotărât să se ducă în camera ei, la miezul nopţii, să-i lase piesa de şah ca semnătură şi avertisment. Nu-şi închipuia că biata femeie îl bănuia pe fiul ei.

— Dar de ce Drukker n-a spus cine era cu Robin în sala urmelor?

— El n-o credea pe acea persoană capabilă de o asemenea mârşăvie. Şi cred că el însuşi a spus acest lucru acelei persoane şi s-a condamnat singur la moarte.

— Şi dacă ceea ce spui e adevărat, la ce ne poate fi de folos?

— La episodul care ne era pregătit dinainte. Când un act secret este improvizat, rămân întotdeauna detalii care scapă. Asasinul a ales ora la care toţi actorii erau în culise – ca să spunem aşa. Dar vizita aceea nocturnă, ah, e cu totul altceva. Nu se putea prevedea totul, căci timpul presa… Drukker şi Dillard erau singuri, acolo, la ora aceea. Or, Drukker este eliminat acum. Atunci?

— Ţi-aş atrage atenţia, zise Markham. Că nu am controlat alibiurile celorlalţi.

— Hai, bătrâne, nu e încă ora şase. Şi tocmai avem nevoie de Arnesson.

— Ce mai e?

— Sugestia ta, răspunse Vance, luându-l de braţ. Vom verifica alibiul lui Pardee.

După o jumătate de oră, stăteam jos, împreună cu Arnesson.

Vance îi întinse o foaie din carnet.

— Fiţi bun şi uitaţi-vă puţin, domnule Arnesson. E o copie a partidei de şah Pardee-Rubinstein. Mi se pare ciudat ce s-a întâmplat la reluarea partidei.

Arnesson luă hârtia şi o studie cu ironia lui obişnuită.

— Ah! este Waterloo-ul lui Pardee?

— Ce-i asta, Markham? interveni profesorul Dillard, speri să pui mâna pe criminal cu ajutorul unei partide de şah?

— Domnul Vance crede că ar putea ajunge la un rezultat…

— Ce glumă bună!

Profesorul îşi mai puse un pahar de porto şi,

luându-şi o carte, se cufundă în lectură.

Arnesson părea absorbit de studiul lui.

— Aici e ceva special. Timpii nu concordă. Ia să vedem… După foaia asta, Albul, adică Pardee, jucase până la momentul amânării o oră şi patruzeci de minute, iar Negrul, adică Rubinstein, o ora şi cincizeci şi opt de minute. Bun, 30 de mutări. Foarte bine. Dar timpii, la sfârşitul jocului, când Pardee a abandonat, dau rezultate diferite: Albul nu a jucat decât 45 de minute, iar Negrul o oră şi 35 de minute.

Vance aprobă.

— Jocul, zise el, după ora 11, a durat două ore şi 19 minute şi s-a terminat la ora 1 şi 19 minute dimineaţa. Şi mutările lui Rubinstein din tot acest timp au cerut 49 minute mai mult decât cele ale lui Pardee. Înţelegeţi ce s-a întâmplat?

Arnesson îşi muşcă buzele şi privi hârtia clipind din ochi.

— Nu-i clar. Dar ia staţi… Să stabilim poziţia la care se afla partida în momentul amânării şi s-o jucăm. Vreţi? Ne-aţi spune părerea despre evoluţia jocului.

— Bună idee, răspunse Arnesson.

Apoi goli cutia pe tabla de şah.

— Acum, să vedem… Oh! lipseşte „Nebunul” negru. Unde să fie?

Îi aruncă lui Vance o privire piezişă.

— Nu contează.

El aranjă piesele, apoi se aşeză şi studie tabla de şah.

— Poziţia lui Pardee nu mi se pare defavorabilă, zise Vance.

— Nici mie. E puţin ciudată.

După câteva clipe, Arnesson consultă din nou

hârtia.

— Să continuăm şi vom vedea ce nu merge.

După vreo şase mutări:

— Ah! combinaţia lui Rubinstein era puternică! Deştept tip!

— E posibil, nu-i aşa, ca aplicarea acestei combinaţii să explice diferenţa de timpi între Negru şi Alb?

— Fără îndoială, şi Rubinstein trebuie să fi fost în formă de n-a făcut diferenţa mai mare. Pentru a pregăti această combinaţie i-au trebuit 45 de minute.

— La ce oră credeţi că a folosit Rubinstein aceste 45 de minute?

— Păi... jocul a început la ora 11; şase mutări înainte de începutul combinaţiei... Oh! era sigur între 11,30 şi 12,30... Da, cam aşa. În total 36 de mutări. Apoi la a 44-a, Rubinstein a mutat pionul ca să dea „şah” la „Nebun” şi atunci Pardee a abandonat... Da, combinaţia a fost făcută între 11,30 şi 12,30.

Vance privi piesele de pe tabla de şah. Erau acum în poziţia în care le lăsase Pardee.

— De curiozitate, zise el calm, am dus jocul, noaptea trecută, până la final. Vreţi să mergem până la capăt?

Arnesson studie poziţia amănunţit timp de câteva minute, apoi întoarse capul încet şi ridică ochii spre Vance. Avea un surâs sardonic.

— Gata... Doamne! ce situaţie! Cinci mutări ale Negrului ca să câştige. E o finală fără precedent. Nu-mi amintesc ceva asemănător. Ultima mutare ar fi „Nebunul” contra „Turei”. Cu alte cuvinte, Pardee era învins de „Nebunul” Negru. Incredibil.

Profesorul Dillard puse cartea alături.

— Ce e? întrebă el, apropiindu-se. Pardee a fost învins de „Nebun”?

Se uită la Vance plin de admiraţie:

— Domnule, aveaţi motive serioase să investigaţi partida asta de şah…

Se uita la tablă cu o expresie plină de tristeţe. Markham era pradă celei mai mari uimiri.

— Ziceţi că e neobişnuit să faci şah-mat numai cu un „Nebun”? îl întrebă el pe Arnesson.

— Nu s-a mai întâmplat… E o poziţie aproape unică. Şi să i se întâmple tocmai lui Pardee, e de neînţeles!

Izbucni într-un hohot de râs batjocoritor.

— Asta mă face să mă gândesc la Fatumul antic, închipuiţi-vă că „Nebunul” Negru a fost timp de 20 de ani oaia neagră a lui Pardee…

— „Nebunul” Negru este simbolul necazurilor lui. Şi acum, în momentul în care era să-l învingă pe marele Rubinstein, iată că vine „Nebunul” şi îl aruncă iar în întuneric.

Am plecat puţin după aceea.

— Nu mă mir, Vance, observă Markham, că Pardee s-a crispat ieri când i-am spus că „Nebunul” Negru îşi făcuse de cap la miezul nopţii, A crezut că-l insulţi.

— Poate…

Vance privea în gol.

— Ciudat cum „Nebunul” ăsta a fost pentru el un coşmar, ani de zile.

— E greu să ţi-l închipui pe Pardee în rolul răzbunătorului, obiectă Markham.

Şi după câteva minute:

— Ce vreţi să spuneţi, când vorbiţi despre

diferenţa de timpi între jocurile lor?

— Într-o partidă de acest tip, nici un jucător nu rămâne „la tablă” cât timp adversarul lui este ocupat să calculeze mutările.”

Vance îşi aprinse tacticos o ţigară.

— Markham, calculele pe care le-a făcut Arnesson arată faptul că Pardee putuse să dispună de trei sferturi de oră cam pe la miezul nopţii.

CAPITOLUL XXI

Crimele şi matematica

(Sâmbătă, 16 aprilie, ora 8,30)

— Nu văd cum ar putea să ne ajute descoperirea acestei fisuri în alibiul lui Pardee, zise Markham. Ba, dimpotrivă, nu face decât să complice lucrurile, deja încurcate.

— Aşa e, răspunse Vance. E o crimă de matematician.

În timpul investigaţiilor, nimeni nu pronunţase numele posibilului asasin. Totuşi, în sinea noastră, ştiam că vinovatul e printre cei cu care discutam.

— O crimă de matematician? articulă Markham.

— Criminalul nostru are bun simţ, susţinu Vance, iar actele lui nu sunt lipsite de logică... Ca să înţelegem aceste crime, să luăm în calcul mai întâi satisfacţia, câştigul matematicianului. Căci toate speculaţiile tind să scoată la iveală insignifianţa

planetei noastre şi a vieţilor noastre. Care este câmpul de investigaţie al matematicianului? Pe de o parte, măsurarea spaţiului infinit, în termeni de ani-lumină şi pe de alta măsurarea electronului care este atât de infinit de mic, încât a fost obligat să inventeze unitatea lui Rutherford, o milionime de micron. Mai e de mirare, după toate acestea, că acei ce se ocupă cu studierea unor mărimi de prodigios disproporţionate ajung uneori să piardă noţiunea valorilor terestre?

Vance făcu un gest larg şi vag.

— Nu sunt oare în toate acestea suficiente argumente pentru dezaxarea spiritului unui om? Şi ce înseamnă pentru un asemenea spirit viaţa unui om sau existenţa însăşi?

— Dar crimele sunt premeditate, deliberate obiectă Markham.

— La persoanele anormale, al căror timp este consacrat în întregime concentrării mintale intense, subconştientul este apt să producă manifestări violente.

Vance se opri şi trase de mai multe ori din ţigară.

— Markham, aşa e, aceste asasinate fantastice, incredibile, au fost montate de un matematician ca ieşire dintr-o viaţă de speculaţii abstracte. Ele îi îndeplinesc toate exigenţele, sunt clare şi precise, admirabil executate. Şi fără a pune la socoteală înalta lor precizie imaginativă, totul le recomandă ca fiind opera unei inteligenţe dezaxate.

— Dar cum îţi explici umorul lor macabru? întrebă Markham.

— Umorul este o detentă. În aceste crime à la *Mama Gâscă* îl avem pe matematicianul care

reacţionează prin acte frivole spre a-şi echilibra fiinţa.

Markham reflectă îndelung. În fine, făcu o mişcare:

— Înţeleg, zise, cum aceste crime ar putea fi puse pe seama unei persoane oarecare, pe care o cunoaştem, dar rămân de explicat scrisorile către presă.

— Umorul trebuie să se răspândească, argumentă Vance. Necesitatea de a te etala…

— Dar „Nebunul”?

— Ah! iată-ne într-un punct nevralgic. Cred că motivul existenţei acestei groaznice orgii de umor rezidă în această semnătură secretă.

Markham se întoarse încet.

— Şahistul şi astronomul sunt incluşi în teoria ta?

— Da, răspunse Vance. Jocul de şah a devenit o afacere de matematici abstracte… şi astronomul, mai mult decât fizicianul speculativ, poate avea impresia foarte vie a insignifianţei planetei şi vieţilor noastre.

Rămaserăm mult timp pe gânduri. Într-un târziu, Markham întrebă:

— De ce să fi luat Pardee, în seara aceea, piesa de şah a lui Arnesson, în loc s-o ia pe cea de la Club?

— Nu piesa era esenţială, cred. Şi-apoi, toate bănuielile din lume nu v-ar autoriza să întreprindeţi ceva împotriva lui. Chiar dacă am cunoaşte asasinul, tot n-am putea… Îţi spun, Markham, avem de-a face cu un creier extrem de viclean. Singura noastră speranţă este să creăm o dovadă…

— Mâine dimineaţă, declară Markham, îl voi trimite pe Heath să controleze alibiul lui Pardee. La prânz, vom avea la lucru 20 de oameni. Vor chestiona

pe fiecare, vom merge din casă în casă. Dacă vom putea găsi pe cineva care l-a văzut într-adevăr pe Pardee în vecinătatea casei Drukker spre miezul nopţii, vom avea atunci dovada…

— Aşa e, aprobă Vance. Va fi punctul de plecare. Da, daţi ordine lui Heath şi oamenilor lui să înceapă treaba.”

Sergentul nu mai avu cum să verifice alibiul. Înainte de ora 9, a doua zi dimineaţă, Markham sună la uşa lui Vance şi-l anunţă că Pardee se sinucisese.

CAPITOLUL XXII

Castelul de cărţi

(Duminică, 14 aprilie, ora 9)

Uluitoarea veste a morţii lui Pardee produse asupra lui Vance un efect extrem de curios. El îl privi o clipă pe Markham, de parcă nu-i venea să creadă. Apoi îl cuprinse o nelinişte febrilă.

— Pe legea mea! strigă el. Asta-i nemaipomenit… Cine ţi-a spus?

— Profesorul Dillard m-a sunat la telefon acum o jumătate de oră. S-a sinucis în sala armelor, acasă la profesor deci, noaptea trecută. Pyne l-a găsit. L-am informat pe sergentul Heath, înainte de a veni aici…

Vance nu răspunse. Îşi bău cafeaua distrat, apoi se ridică şi-şi luă bastonul şi pălăria.

— Sinucis… murmură el coborând scările. Da,

aşa o fi. Dar cum ai spus şi tu, sfârşitul nu e prea îmbucurător…

Merserăm la Dillard, unde ne primi Pyne. După noi apăru şi Heath.

Profesorul Dillard ne conduse în sala armelor. Storurile erau trase, lampa electrică aprinsă şi ferestrele închise.

— Nu m-am atins de nimic, se grăbi profesorul.

Markham se apropie de masa de răchită din mijloc. Corpul lui Pardee era prăbuşit pe un scaun, cu faţa spre terenul de tir. Capul şi umerii aplecaţi pe masă, mâna dreaptă atârnând pe lângă corp, degetele crispate ţineau încă în mână pistolul automat. Pe tâmpla dreaptă se vedea o rană oribilă, de unde se prelinsese mult sânge.

Dar altceva ne atrase atenţia. Revistele şi ziarele care acopereau de obicei masa, fuseseră puse cu grijă alături şi pe locul rămas liber, chiar în faţa cadavrului, se ridica un minunat castel de cărţi. Construcţia ar fi încântat orice copil. Îmi amintii atunci de vorbele lui Vance din ajun, despre distracţiile copilăreşti ale spiritelor ştiinţifice.

— Hic jacet John Pardee, murmură el plin de respect. Şi iată casa pe care Jack a făcut-o… o casă din cărţi de joc…

Se apropie ca să-l vadă mai detaliat, dar se lovi de masă şi delicatul edificiu se surpă. Markham se-ntoarse spre Heath:

— L-aţi informat pe medicul legist?

— Sigur. (Sergentul părea hipnotizat). Şi Burke va veni, de va fi nevoie de el.

Se duse spre fereastră, trase storurile, lăsând să intre soarele. Apoi se-ntoarse spre cadavru.

Îngenunchie lângă el.

— S-ar zice că e pistolul de calibrul 38 care era în sertar, observă el.

— Fără îndoială, răspunse Vance.

Heath se ridică şi ducându-se spre dulapul cu scule, inspectă sertarul.

— Chiar aşa. După vizita doctorului, o s-o-ntreb pe Miss Dillard dacă îl cunoaşte.

Chiar atunci, în halat, Arnesson năvăli precipitat.

— Pe toate vrăjitoarele! strigă el. Mi-a spus Pyne... (Se apropie de masă şi-l privi pe Pardee). Sinucis, nu? De ce nu s-a dus la el acasă pentru asta? E o treabă de şahist! (Se uită la Markham). Sper că n-o să avem necazuri. Şi-aşa s-a vorbit destul de noi. Când îl luaţi de aici? Nu vreau să-l vadă Belle.

— După ce-l examinează medicul, îi spuse Markham sec. Şi n-are rost s-o chemăm pe Miss Dillard.

— Perfect.

Arnesson nu se mişca. Încet, îşi reluă aerul obişnuit.

— À propos, era pe masă un castel de cărţi, când am intrat...

— Ah! Chiar mă întrebam ce-i cu ele.. Un castel de cărţi, nu? Ce copilărie! Ştiţi de ce?

— Deloc. Casa pe care Jack a făcut-o, ar putea explica multe lucruri...

— Înţeleg. (Arnesson căscă ochii mari). Să te amuzi cu jocuri de copii până la sfârşit... ba chiar până la sfârşitul tău! Ciudată idee.

Şi urcă în cameră.

Profesorul se uitase la Arnesson cu ochi paterni.

Se-ntoarse spre Markham.

— Lui Sigurd nu-i place să-şi arate emoţiile. Nu-i luaţi în serios purtările extravagante.

Înainte ca Markham să fi putut răspunde, Pyne îl introduse pe detectivul Burke. Vance profită de această ocazie pentru a-l chestiona pe majordom.

— Cum aţi intrat în sala armelor azi dimineaţă?

— În Oficiu era aer închis, domnule, şi am deschis uşa din dosul scării, ca să se aerisească, domnule. Atunci am văzut storurile trase…

— De obicei nu sunt trase?

— Nu, domnule, în camera asta nu!

— Dar ferestrele?

— Le las întotdeauna întredeschise noaptea.

Azi noapte au fost deschise?

— Da, domnule.

— Foarte bine. Şi după ce ai deschis uşa, azi dimineaţă?

— Mă duceam să sting lumina, când l-am văzut pe bietul domn cu capul pe masă. L-am informat imediat pe profesor.

— Beedle ştie ceva?

— I-am spus după ce aţi venit dumneavoastră.

— La ce oră aţi urcat, tu şi Beedle, aseară?

— La zece, domnule.

După plecarea lui Pyne, urcarăm cu profesorul în bibliotecă. Doar Burke rămase în sala armelor.

— Îmi pare rău, dar nu prea am ce să vă spun, zise profesorul. Pardee a venit aseară, după cină, pretextând că are ceva de vorbit cu Arnesson, dar, în realitate, cred că voia s-o vadă pe Belle. Însă ea s-a scuzat şi a plecat devreme. Pardee a rămas până după ora 11. Apoi a ieşit şi nu l-am mai văzut…

— Dar, zise Vance, dacă Pardee a venit s-o vadă pe nepoata dumneavoastră, cum vă explicaţi că şi-a prelungit vizita atât de târziu?

— Nu-mi explic. (Bătrânul era perplex). Mi-a dat impresia că era cu mintea tulbure şi bucuros să se afle în compania cuiva. Până la urmă i-am spus, un pic cam brutal, poate, că pare obosit. A-nţeles şi s-a grăbit să plece.

— Unde era domnul Arnesson, aseară?

— Sigurd a rămas să stea de vorbă cu noi vreo oră, după ce-a plecat Belle. Îşi petrecuse după-amiaza făcând ordine în casa familiei Drukker.

— Cât era ceasul?

— 10,30 aproximativ.

— Şi spuneţi, continuă Vance, că domnul Pardee vi s-a părut obosit?

— Nu era chiar oboseală. (Profesorul îşi fuma pipa, destul de mohorât). Părea descurajat, aproape melancolic.

— Vi s-a părut că era înfricoşat?

— Nu, absolut deloc, mai degrabă era cuprins de o tristeţe adâncă.

— La plecare l-aţi însoţit pe hol... adică aţi observat încotro a luat-o?

— Nu. Mi-a spus bună seara şi am crezut că iese.

— V-aţi dus în cameră imediat după aceea?

— După zece minute. Aveam de aranjat nişte hârtii.

Vance reflecta. Markham reluă:

— Presupun că e inutil sa vă întreb dacă aţi auzit, noaptea trecută vreun zgomot care să semene cu o împuşcătură?

— Totul era liniştit în casă. Şi, în orice caz, n-aş fi auzit nimic. Sunt două rânduri de scări, holul de jos, un coridor şi în plus uşi grele, fără să mai vorbesc de pereţii foarte groşi.

— Şi nimeni, interveni Vance, chiar şi din stradă, n-ar fi putut auzi, ferestrele fiind închise cu grijă…

Profesorul făcu un semn cu capul şi-l privi fix.

— Exact. Văd că aţi observat. Nu înţeleg de ce Pardee a închis ferestrele.

— Niciodată nu s-au găsit explicaţii satisfăcătoare pentru ciudăţeniile crimelor, făcu Vance, care adăugă după o scurtă linişte: despre ce aţi vorbit cu domnul Pardee?

— Despre mai nimic. Eram oarecum absorbit de lectura unui articol al lui Lilliken din Physics Review şi am încercat să-l captivez şi pe el. Dar, cum v-am spus, se gândea aiurea şi şi-a petrecut cea mai mare parte a timpului în faţa tablei de şah.

— Ah! Chiar aşa? E foarte interesant.

Vance întoarse capul spre tabla cu pricina. Mai erau pe ea încă vreo câteva piese. Se ridică şi se apropie de măsuţă, apoi se întoarse şi se reaşeză.

— Foarte curios, spuse aprinzându-şi o ţigară. Piesele sunt aşezate exact ca în momentul abandonării partidei cu Rubinstein.

Profesorul privi de asemenea tabla de şah şi păru surprins.

Câteva clipe mai târziu, Burke ne anunţă sosirea doctorului. Lăsându-l singur pe profesor, coborârăm în sala armelor.

— Când se vor termina toate astea? făcumormăind medicul. Asasinate, morţi subite,

sinucideri! Mai bine mi-aş lua o slujbă la un abator.

— O să se termine în curând! răspunse Vance.

Doctorul desprinse revolverul din mâinile încleştate ale cadavrului:

— Sergent, ăsta-i pentru muzeul vostru.

Heath puse revolverul în buzunar.

— Când s-a produs moartea, doctore?

— Pe la miezul nopţii. Poate mai devreme, poate mai târziu… Alte întrebări?

Heath scrâşni din dinţi.

— Chiar credeţi că s-a sinucis?

Doremus îl privi lung.

— Dar cum altcumva? Arma era în mâna lui. Gaura din tâmplă are dimensiunea glontelui. Poziţia corpului e firească. Nu sunteţi sigur?

Markham răspunse:

— Dimpotrivă, doctore. Noi hotărâsem deja că a fost o sinucidere.

— Deci asta e! O sinucidere. Totuşi, să-l examinez încă o dată… Ajută-mă, sergent.

Când Heath se duse să-l ajute la ridicarea trupului lui Pardee şi la aşezarea lui pe divan, noi merserăm în salon, unde apăru şi Arnesson.

— Care e verdictul? întrebă el, lăsându-se într-un fotoliu. Sper că nu vă îndoiţi că omul s-a sinucis.

— Ce-i cu întrebarea asta, domnule Arnesson? întrebă Vance.

— E un fel de-a spune. Se-ntâmplă lucruri atât de ciudate pe aici!

— Oh! E adevărat! (Vance încerca să fie convingător). Nu, doctorul nu are nicio îndoială în privinţa asta. Aţi avut impresia aseară că lui Pardee îi trecea prin cap să se sinucidă?”

Arnesson reflectă.

— E greu de spus. În general nu era un om vesel... La urma urmelor, nu ştiu. Totuşi, din moment ce spuneţi că nu există nicio îndoială, e clar.

— Perfect. Şi acum cum situaţi povestea asta în ecuaţia dumneavoastră?

— Ecuaţia mea s-a prăbuşit. Inutil să mă las furat de speculaţii nesfârşite. Ceea ce nu pot să înţeleg e de ce a ales sala armelor.

— Aici era un revolver gata pregătit, observă Vance. Şi asta îmi aduce aminte de ceva. Sergentul Heath ar vrea ca Miss Dillard să identifice revolverul. E doar o formalitate.

— Simplu. Unde-i?

Heath i-l dădu şi Arnesson se oferi să-l arate lui Belle, dar Vance îl opri:

— Întrebaţi-o pe Miss Dillard dacă de obicei erau cărţi de joc în sala armelor?

Arnesson reveni repede şi confirmă că revolverul era chiar cel din dulap şi că nu numai că erau cărţi de joc în sala armelor, dar şi că Pardee cunoştea acest lucru.

Apoi veni doctorul Doremus care întări că Pardee se sinucisese.

— Pe această bază îmi voi face raportul, continuă el. Nu văd alte perspective.

Markham făcu un gest de satisfacţie.

— Nu discutăm concluziile dumneavoastră, doctore. În fapt, sinuciderea concordă cu ceea ce ştim deja; şi ea închide perfect seria „Nebunului”.

Seara, la Club, Markham, Vance şi cu mine eram în fumoar. Heath venise şi plecase. Fusese pregătit un comunicat pentru presă: relata

circumstanţele sinuciderii lui Pardee şi anunţa sfârşitul afacerii cu „Nebunul”. Vance aproape că nu scosese o vorbă toată ziua. Ba chiar refuzase să colaboreze la raportul oficial. Acum se revanşa, exprimându-şi neliniştile:

— E simplu, Markham, e prea simplu. Totul pare logic, dar nu mă pot mulţumi cu aşa ceva. Nu mi-l pot imagina pe „Nebun” încheindu-şi astfel cariera…

Markham părea încurcat.

— Nu am argumente hotărâtoare ca să contrazic, oftă Vance, dar gândul nu-mi dă pace. Moartea lui Pardee e un lucru lipsit de imaginaţie, chiar dacă acoperă un evantai de întâmplări ciudate.

— De unde ştii că el nu-şi epuizase fantezia şi jocurile, iar sinuciderea şi-o pregătise pentru final? Nu e neverosimil…

— E adevărat, dar, dacă sinuciderea s-ar putea explica, motivele crimelor rămân încă foarte confuze.

— Pardee o iubea pe Belle Dillard, observă Markham, ştiind că Robin îi făcea curte. Mai mult, era foarte gelos pe Drukker.

— Dar Sprigg?

— Despre el ne lipsesc, în adevăr, datele…

Vance dădu din cap.

— Nu putem clasifica crimele după motive. Toate îşi au raţiunea de a fi în aceeaşi sursă.

Markham devenea nerăbdător.

— Şi dacă sinuciderea lui Pardee n-ar avea nicio legătură cu crimele, am terminat-o şi la propriu şi la figurat!

— Da, da! Am terminat-o. Totuşi insist să cred că moartea lui Pardee se leagă incontestabil de celelalte crime… Aş vrea să ştiu de ce castelul acela de

cărţi a căzut aşa de uşor când am atins masa…

— Ah…

— … şi de ce n-a căzut când capul şi umerii lui Pardee s-au prăbuşit pe masă după împuşcătură…

— Asta n-are nicio importanţă, obiectă Markham. Prima zguduitură doar le-o fi clintit… Stai! Vrei să spui că a construit cineva castelul de cărţi după moartea lui Pardee?

— Doar îmi las curiozitatea juvenilă să hălăduiască. Înţelegi?

CAPITOLUL XXIII

O descoperire uimitoare

(Luni, 25 aprilie, ora 8,30)

Trecură opt zile. Funeraliile lui Drukker avuseseră loc în căsuţa din strada 76 şi asistară la ea numai familia Dillard şi Arnesson, plus câteva persoane de la Universitate, care ţinuseră să-şi dovedească admiraţia faţă de savant.

Vance şi cu mine eram la casa mortuară în momentul ceremoniei, când veni o fetiţă care aduse un buchet de flori, culese de ea, şi-l rugă pe Arnesson să i le dea lui Drukker. Mă aşteptam de la el la un răspuns batjocoritor, dar am fost surprins să-l aud spunând aproape pe un ton tandru:

— O să i le dau imediat, Madeleine. Şi doamna Drukker îţi va fi recunoscătoare pentru că ţi-ai amintit

de el.

Şi întorcându-se spre noi:

— Era marea prietenă a lui Drukker. Ciudat om. Nu se ducea niciodată la teatru, detesta călătoriile, singura lui distracţie fiind să-i distreze pe cei mici.

Menţionez acest episod pentru că, în ciuda insignifianţei lui, avea sa fie inelul principal în lanţul dovezilor pe care le căutam cu înfrigurare şi care avea să rezolve enigma crimelor „Nebunului”.

Moartea lui Pardee crease o situaţie aproape unică în analele crimei. Raportul lui *District attorney* se hotărâse la vinovăţia probabilă a lui Pardee. Într-adevăr, Markham era prea onest ca să afirme un fapt în privinţa căruia n-ar fi avut dovezi absolute şi lăsă să se întrevadă, pentru calmarea opiniei publice, că afacerea era clasată.

Manhattan Chess Club a fost în mod sigur locul unde s-a vorbit cel mai puţin despre această afacere, iar membrii lui avură delicateţea să asiste aproape toţi la funeraliile lui Pardee.

Primul act al lui Markham, după decesul lui Pardee, a fost să-l pună pe Sperling în libertate şi să retragă gardienii care păzeau casa Dillard. Vance nu aproba această măsură, dar raportul doctorului fusese atât de concludent încât Markham nu avu încotro. Cu atât mai mult cu cât el era convins că moartea lui Pardee pusese capăt, o dată pentru totdeauna necesităţilor de investigaţie. De aceea, probabil că se distra în faţa îndoielilor lui Vance.

Toată săptămâna care urmă descoperirii corpului lui Pardee, Vance nu mai fu acelaşi om. Îşi pierduse miraculosul echilibru. Înţelegeam că era în aşteptare de noi evenimente.

A doua zi după funeraliile lui Drukker, Vance se duse la Arnesson şi, vineri seara, îl însoţi la *Fantomele* lui Ibsen.

În cursul serii, Arnesson îi împărtăşi planul său de a se căsători cu Belle, în iunie. El află că şi doamna Drukker îi lăsase, prin testament, toată averea.

Cât, despre mine, dacă aş fi putut ghici ce avea să se întâmple în săptămâna aceea, cred că mi-ar fi cedat nervii; căci afacerea „Nebunul" nu se încheiase.

Luni, 25 aprilie trebuia să luăm masa cu Markham la Bankers Club şi apoi să mergem la reprezentaţia cu *Maeştrii cântăreţi.* Dar în seara aceea n-am asistat la triumful lui Walther. Am observat tulburarea lui Markham şi abia ne aşezasem, în restaurantul de la Club că-mi şi spuse că primise, în cursul după amiezii, un telefon de la profesorul Dillard.

— Vrea să mă vadă chiar în seara asta, spuse el, şi cum eu ezitam să răspund, a insistat. Mi-a spus că Arnesson va lipsi toată seara şi n-am mai avea aşa o ocazie decât atunci când, poate, va fi prea târziu. Dar n-a vrut să explice nimic şi mă aşteaptă la cină.

Vance ascultase cu cel mai viu interes.

— Sigur, Markham. Mă aşteptam la convocarea asta. Probabil că adevărul va ieşi la iveală.

— Care adevăr?

— Despre vinovăţia lui Pardee.

La ora 8,30 eram la poarta lui Dillard şi Pyne ne conduse direct în bibliotecă.

Profesorul ne salută cu o rezervă calculată.

— Vă mulţumesc, domnule Markham, zise el fără să se ridice. Luaţi loc şi serviţi o ţigară. Trebuie să vă vorbesc... Nu ştiu cum să încep. Toată săptămâna m-am luptat cu ideile. Am profitat de absenţa lui

Sigurd ca să vă rog să veniţi aici.

— La ce vă referiţi? întrebă Markham.

— La nimic clar. Totul e vag, dar insistent. Pe Belle am trimis-o, pentru câtva timp, la nişte prieteni… Principalul e că în ultima vreme mi s-au accentuat nişte îndoieli. Aş vrea să ştiu dacă poliţia este convinsă că această afacere teribilă s-a încheiat. Dacă aş fi sigur, asta m-ar ajuta să scap de îndoielile care, mă hărţuiesc zi şi noapte.

— Şi dacă v-aş spune că nu sunt convins?

Neliniştea se citea în ochii profesorului. Scoase un suspin adânc.

— Ceea ce-i mai greu, spuse el, e să-ţi ştii datoria. Poate am greşit, chemându-vă?

Deşi vorbele au fost obscure, Markham îi răspunse cu simpatie:

— Înţeleg că succesiunea atât de apropiată a acestor tragedii a creat o atmosferă propice îndoielilor. Dar nu trebuie să vă faceţi probleme.

— Sper să aveţi dreptate, murmură profesorul. (Dar nu era liniştit) Închipuiţi-vă, Markham… reluă el. (Dar nu continuă) Da, sper să aveţi dreptate…

— Spuneţi-mi, profesore Dillard, interveni Vance, dacă s-a întâmplat ceva, oricât de neînsemnat, care a dat naştere incertitudinilor dumneavoastră!

— Nu, nimic! Am tatonat doar nişte posibilităţi. Logica pură e bună în principiu.

— Aşa e, zise Vance.

Markham se ridică să plece, dar profesorul îl opri.

— Sigurd trebuie să se întoarcă, îi va face plăcere să vă vadă… À propos, domnule Vance, Sigurd mi-a spus că aţi fost împreună la Fant*ome,* săptămâna

trecută. Vă place Ibsen?

— Am citit mult Ibsen. Incontestabil e un geniu, dar nu are forma estetică sau profunzimea filozofică a lui Goethe, de exemplu.

— N-o să vă înţelegeţi niciodată în privinţa asta cu Sigurd.

Markham se scuză că nu poate să mai stea şi, după câteva minute, coboram pe West End Avenue.

— Te rog să observi, dragul meu, zise Vance, că modestul tău colaborator nu e singurul care are îndoieli asupra dorinţei lui Pardee de a muri. Şi trebuie să-ţi spun că nu l-ai convins deloc pe profesor.

— Îi înţeleg foarte bine starea de spirit, răspunse Markham. Prea multe crime au zdruncinat casa aia.

— Asta nu e o explicaţie. Bătrânului gentleman îi e teamă. Şi ştie ceva ce nu vrea să ne spună.

— N-am chiar impresia asta.

— Oh! Markham! Dragul meu Markham! Chiar n-ai ascultat mica lui poveste, întretăiată de ezitări? Ai fi zis că voia să ne sugereze ideile lui fără să se compromită. De asta ţinea atât de mult să te vadă în lipsa lui Arnesson.

Deodată, Vance se opri din mers. Ochii i se măriseră.

— Vai! dragul meu! De asta mi-a vorbit despre Ibsen... Pe legea mea! Ce idiot am fost! (Se uita la Markham scrâşnind din dinţi). Adevărul, în sfârşit! Şi nici tu, nici eu, nici poliţia nu l-a descoperit, ci un dramaturg norvegian, mort de 20 de ani. În Ibsen e cheia misterului.

Markham crezu c-a-nnebunit. Dar nici n-avu timp să spună ceva, că Vance chemase deja un taxi.

— Când ajungem acasă, o să-ţi arăt ce vreau să-ţi spun. E incredibil, dar adevărat. Şi ar fi trebuit să ghicesc de mult…

— Dacă ar fi vară, zise Markham, aş crede că te-a bătut soarele în cap.

— De la început am ştiut că sunt trei vinovaţi probabili. Fiecare dintre ei, era, psihologic, capabil să ucidă, cu condiţia ca declanşarea emoţiilor lui să-i fi distrus echilibrul moral. Deci nu trebuia să aşteptăm decât semnul care să dea consistenţă bănuielilor. Drukker era unul dintre ei, dar a fost ucis. Mai rămâneau doi şi Pardee s-a sinucis, cel puţin după toate aparenţele. Recunosc că această moarte putea naşte bănuiala că el e vinovatul. Dar eu tot am în cap o îndoială care mă chinuie. Moartea lui nu e o dovadă, şi castelul de cărţi m-a pus pe gânduri. Am aşteptat deci şi am supravegheat a treia posibilitate. Acum ştiu că Pardee era nevinovat şi că nu s-a sinucis. El a fost ucis ca Robin, ca Sprigg, ca Drukker. Moartea lui e o altă glumă macabră. Şi cred că asasinul tocmai îşi râde de noi.

— Dar cum de-ai ajuns la concluzii atât de fantastice?

— Nu mai e vorba de raţionamente. Am în sfârşit o explicaţie a acestor crime şi ştiu semnificaţia semnăturii „Nebunul”. O să-ţi arăt dovada imediat.

Când ajunserăm în apartamentul lui, ne conduse în bibliotecă.

— Am avut tot timpul dovada la degetul cel mic.

A luat, de pe etajera unde erau plasate piesele de teatru, al II-lea volum al operelor lui Henrik Ibsen. Şi, după ce a găsit piesa intitulată *Pretenders*, a pus, deschisă, cartea pe masă.

— Iată rolurile piesei favorite a lui Arnesson, zise el.

Intrigat, Markham luă volumul, în timp ce eu priveam peste umărul lui. Printre numeroasele roluri, citi, „Nicholas Arnesson, Bishop of Oslo[3]”. Dar nu citirăm mai mult. Ochii îmi erau aţintiţi pe acest nume. Şi mi-am amintit... Episcopul Arnesson era numele unuia dintre personajele cele mai hidoase din toată literatura. Era reprezentat ca un monstru cinic care prefăcea în bufonerii oribile tot ce era bun şi sănătos în existenţa umană.

CAPITOLUL XXIV

Act final

(Marţi, 26 aprilie ora 9)

Cu această stupefiantă revelaţie, afacerea „Nebunul” intră în ultima şi cea mai teribilă fază. Heath fusese informat amănunţit asupra descoperirii făcute de Vance. Ne hotărârăm să ne adunăm în consiliul de război, chiar a doua zi, la biroul lui *District attorney.*

Când ne-am despărţit în ajun, Markham era mai tulburat şi mai nehotărât ca niciodată.

— Nu ştiu ce să fac, zicea el. N-aveam nicio dovadă împotriva acestui om. Dar poate vom găsi posibilitatea de a acţiona. Nu sunt partizanul torturii,

3 Bishop of Oslo, Episcop de Oslo. Bishop în engleză, desemnează şi piesa de şah pe care aici o numeşte „Nebunul” (n.a.).

totuşi recunosc că dacă aş avea dreptul să folosesc chingile şi întrebarea...

Vance şi cu mine eram la biroul lui puţin după ora 9. Swacker ne rugă să aşteptăm. Markham, explică el, e ocupat. Şi noi nici nu ne aşezarăm bine că şi intră Heath, tot pus pe fapte mari.

— Treaba voastră, domnule Vance, proclamă el, precis aveţi cheia situaţiei. Dar ce ne va aduce ea nou? Nu prea văd. Noi nu putem aresta un om numai fiindcă numele lui figurează într-o carte.

— Dar poate că vom putea, într-un fel sau altul, să o facem cu forţa, răspunse Vance şi, în orice caz ştim la ce să ne aşteptăm.

Peste zece minute, Swacker ne introduse la Markham.

— Iertaţi-mă că v-am făcut să aşteptaţi. Eram cu un oaspete neaşteptat. (Vocea suna încrâncenat). Alte neplăceri... şi ce-i mai curios e că a apărut un caz întâmplat în aceeaşi parohie din Riverside Park, unde a fost ucis Drukker. Dar nu e de competenţa mea... (El adună câteva hârtiuţe). Acum, să revenim la ale noastre.

— Da' ce s-a mai întâmplat în Riverside Park? întrebă Vance preocupat.

Markham ezita să răspundă.

— Nimic care să ne intereseze. O răpire, după toate aparenţele. Ziarele de dimineaţă oferă o mică informaţie, dacă asta vă interesează...

— Eu nu citesc ziarele.

Vance, deşi părea detaşat, avea o anumită intonaţie a glasului, care îmi atrase atenţia.

— Ce s-a întâmplat?

Markham părea nerăbdător.

— A dispărut un copil de pe terenul de recreaţie, ieri, după ce vorbise cu un străin. Tatăl lui a venit să-mi ceară ajutorul. L-am trimis la biroul de persoane dispărute… Ei, eşti mulţumit?

— Deloc, insistă Vance. Îmi trebuie detalii… Partea aceea din Parc are pentru mine o importanţă capitală.

Markham îl privi printre pleoapele întredeschise.

— Iată cum stau lucrurile… O fetiţă de 5 ani, Madeleine Moffat, se juca într-un grup de copii de vârsta ei, aseară, pe la 5,30 se urcase pe o movilă de lângă zid şi când, puţin mai târziu, guvernanta a venit să o caute, dispăruse. Alte două fetiţe au povestit că văzuseră un bărbat vorbind cu micuţa lor prietenă cu puţin înainte de dispariţia ei. Poliţia a fost alertată şi au început cercetările. Asta-i tot, pentru moment.

— Madeleine!

Vance repetă numele de mai multe ori.

— Spune, Markham, nu ştii dacă fetiţa îl cunoştea pe Drukker?

— Ba da! Taică-su mi-a spus că era mereu invitată la el…

— Dar am văzut-o şi eu pe fetiţa asta!

Şi Vance se ridică, îşi băgă mâinile în buzunare şi-şi aţinti ochii în parchet.

— O copilă adorabilă, cu bucle de aur. I-a adus un buchet de flori lui Drukker, în dimineaţa înmormântării… Şi acum a dispărut după ce a vorbit cu un necunoscut!

— Da’ ce te-a apucat? întrebă Markham surescitat.

Vance parcă nu auzea.

— De ce vi s-a adresat taică-su?

— L-am cunoscut pe Moffat acum câţiva ani… Pe vremea aceea avea legături cu administraţia oraşului. E disperat şi se agaţă de orice speranţă. Crimele recente ale „Nebunului” l-au neliniştit cumplit… Dar, Vance, nu suntem aici ca să discutăm despre această dispariţie.

Vance îşi ridică privirea, fremătând.

— Taci! Da, da, asta-i, murmură el. A venit momentul…

Se repezi spre Markham şi-l apucă de mână.

— Hai… şi repede! E ultima noastră şansă!

Îl luă pe sus, pe Markham, din fotoliu.

— De-o săptămână mă tem de aşa ceva.

Markham se desprinse din strânsoare.

— Vance, nu ies de aici până nu-mi explici…

— Continuă tragedia, e ultimul ei act. Acum e rândul „Micuţei Miss Muffet”. Numele nu e chiar identic, dar n-are importanţă. E suficient pentru glumele „Nebunului”. De altfel, va explica în ziare cum stau lucrurile. Precis că el a pus-o pe fetiţă să se cocoaţe pe movilă şi s-a aşezat lângă ea. Şi acum uite c-a dispărut, a speriat-o…

Markham făcu câţiva paşi fără să înţeleagă, iar Heath, dându-şi ochii peste cap, se îndreptă spre uşă. Oare credeau ei în interpretarea lui? Oricum, se lăsară în seama lui Vance. Ne grăbeam spre staţia de metrou, avându-l cu noi şi pe detectivul Tracy.

— E-o treabă serioasă, îi explicase Vance, te poţi aştepta la orice.

Coborârăm în staţia Franklin Street şi după câteva minute ne îndreptam spre oraş în maşina lui *District attorney.* Tot drumul, nimeni n-a deschis gura. Dar, în timp ce parcurgeam străzile din Central Park,

Vance ne spuse:

— Poate greşesc, dar trebuie să riscăm. Dacă aşteptăm ziarele, va fi prea târziu. Se crede că noi nu ştim nimic şi în asta constă şansa noastră...

— Ce speri să găseşti? întrebă Markham cu o voce nesigură.

Vance dădu din cap:

— Nu ştiu, dar va fi ceva diabolic.

Maşina opri în faţa casei Dillard, iar Vance sări repede treptele. Uşa se deschise imediat ce sună.

— Unde e domnul Arnesson? îl întrebă pe Pyne.

— La Universitate, domnule, răspunse bătrânul servitor, speriat. Dar va fi aici la ora prânzului.

— Atunci du-ne la profesorul Dillard!

— Îmi pare rău, domnule, dar şi profesorul e plecat.

— Înseamnă că eşti singur?

— Da, domnule. Beedle e la piaţă.

— Cu atât mai bine!

Vance îl împinse pe servitor spre scările din fund.

— O să percheziţionăm casa! Sergent, vii cu mine?

Cu ce ardoare se agita!

— Da, răspunse sergentul, nu vă las singur!

Începurăm cu subsolul. Trecurăm totul în revistă. Pyne, speriat, ţinând în mână legătura de chei, ne deschise toate uşile. Sergentul cotrobăia zelos, fără să ştie prea bine ce anume, iar Markham îl urma fără prea multă convingere.

În sfârşit, ajunşi la etajul patru, dădurăm de o uşă pentru care Pyne nu avea cheie.

— Unde dă uşa asta? întrebă Vance.

— Într-o cămăruţă din pod, domnule.

Vance forţă uşa, printr-o izbitură, dar nu cedă.

— Ţi-ai pierdut minţile? strigă Markham. Încalci legea…

— Legea! Noi avem parte de un monstru care-şi bate joc de Lege! Risc totul! Sergent, deblochează uşa asta!

Izbindu-se cu umerii cât putu, Heath făcu uşa ţăndări.

Îl urmarăm pe Vance. Podul era întunecos. Ridicarăm storurile. Ne aflam într-o cămăruţă ticsita cu tot felul de lucruri. Aerul – irespirabil. O pânză groasă de praf acoperea totul.

Vance era descumpănit. Se uită totuşi prin toate ungherele şi până la urmă depistă o valiză. O deschise şi scoase din ea o maşină de scris „Corona”, în al cărei car se afla o hârtie pe care scria:

Miss Muffet cea mititică

S-a urcat pe o movilică…

Din nu ştim ce motiv, dactilograful se oprise aici.

— Asta-i noua scrisoare pentru Presă! exclamă Vance, scoţând din valiză alte hârtii şi plicuri legate cu şnur.

Sub maşina de scris descoperi şi caietul cu coperţi roşii.

— Ia te uită! Calculele lui Drukker despre teoria cuantelor!

Îşi continua, liniştit, cercetările. Se apropie de o masă cu toaletă, aşezată lângă peretele opus ferestrei. Aşa cum stătea aplecat, îl văzurăm deodată sărind brusc. Descoperise o mască de gaze asemănătoare celor folosite de chimişti.

— Feriţi-vă, prieteni! strigă el, acoperindu-şi nasul şi gura.

După toaletă era un mic dulap săpat în zid. Îl deschise şi-l închise repede la loc. Apoi făcu un gest care însemna: nu mai e nimic, putem pleca.

Şi, lăsându-l pe Tracy să supravegheze podul, coborârăm în salon.

— Poate că ai dreptate, mărturisi Markham. Totuşi, nu-mi place modul cum ai procedat. Dacă n-am fi găsit maşina de scris?

— Nu te teme, zise Vance, care privea pe fereastră spre terenul de tir. Nu căutam nici maşina, nici caietul... Lucrurile au luat o întorsătură urâtă... Logica mea n-a dat rezultate.. Am ajuns prea târziu, şopti el.

— N-am pretenţia că ştiu ce tot îndrugi, remarcă Markham, dar, în sfârşit, mi-ai dat o dovadă, cât de cât. Acum o să-l pot aresta pe Arnesson...

— Da, da, desigur, dar eu nu mă gândeam nici la Arnesson, nici la vinovat, nici la triumful lui *District attorney*, eu speram...

Se opri.

— Markham! N-am ajuns prea târziu! Nu mă gândisem prea bine...

Începu să alerge pe coridor:

— Acasă la Drukker trebuie să căutăm! Repede!

Îl urmarăm. Trecurăm ca vântul pe poarta de fier a casei Drukker. Din fericire, nimic nu era încuiat şi n-am fost mirat să constat că uşa de la bucătărie era deschisă.

— Stai, strigă Vance, oprindu-se în holul mic. E inutil să răscolim prin toată casa. Locul cel mai verosimil e undeva prin centrul locuinţei, eventual într-

un cabinet, de unde nu se aude nimic…

Urcă în grabă scările. Ajunserăm la etajul trei. La una din uşi, cheia era în broască. Vance apăsă pe clanţă şi o deschise. Înăuntru era întuneric.

— Repede, sergent, lanterna!

Când se aprinse lumina, Markham scoase un strigăt de uimire, iar Heath fluieră instinctiv. În faţa noastră zăcea fetiţa care-i dusese flori lui Humpty Dumpty în dimineaţa înmormântării.

Vance se aplecă şi-i ascultă bătăile inimii. Apoi o luă în braţe cu duioşie.

— Biată Miss Muffet! şopti el.

Se opri în holul de la parter.

— Deschide uşa, sergent!

Heath ascultă şi Vance coborî în stradă.

— Mergeţi toţi la Dillard şi aşteptaţi-mă! zise el.

Şi, strângând copilul în braţe, traversă Strada 76 şi se opri în faţa unei case unde văzu o plăcuţă cu numele unui doctor.

CAPITOLUL XXV

Căderea cortinei

(Marţi, 26 aprilie, ora 11)

Nici douăzeci de minute nu trecură şi Vance ne ajunse din urmă. Eram în salonul domnului Dillard.

— O să-şi revină, ne anunţă el aşezându-se şi aprinzându-şi o ţigară. Leşinase de spaimă şi era

sufocată. Avea încheieturile mâinilor pline de vânătăi, probabil rezultatul rezistenţei în faţa brutei care-o aruncase în camera aceea, unde o încuiase. N-a ucis-o, într-adevăr, aşa e cântecul, doar a terorizat-o. Dar lipsa aerului ar fi terminat-o.

Markham îl privea admirativ.

— Îmi pare rău c-am încercat să te opresc, spuse el simplu. Ai făcut bine că ai folosit forţa; şi dumneata, sergent.

Heath era încurcat.

— Da! e grozav, domnule.

Markham continua să-l privească pe Vance.

— Te aşteptai să găseşti copilul în viaţă?

— Da, dar sub influenţa vreunui narcotic. Uciderea nu era în planul farselor „Nebunului”.

Markham se uită la ceas, apoi se ridică, hotărât:

— E inutil să aşteptăm venirea lui Arnesson. Cu cât îl arestăm mai repede, cu atât mai bine.

Dar Vance îl opri să-i ordone lui Heath arestarea lui Arnesson.

— Nu te grăbi, Markham; n-ai dovezi. Situaţia încă e delicată. Să fim precauţi, dacă nu vrem să ratăm totul.

— Recunosc că descoperirea maşinii de scris şi a caietului roşu nu e concludentă, răspunse Markham, dar identificarea copilului…

— Vai! dragul meu! Ce importanţă ar da un tribunal dispoziţiei unei fetiţe de 5 ani, fără o dovadă serioasă? Cu ce l-ar implica asta pe Arnesson? Ar fi condamnat la câţiva ani de detenţie, pentru răpire. Asta n-ar pune capăt ororilor… Nu te grăbi.

Markham se aşează, dezumflat. Înţelegea.

Vance începu să se plimbe prin cameră.

— El nu ştie faptul că am descoperit fetiţa… Profesorul Dillard ar putea să ne ajute…

Se opri.

— Da! E singura noastră cale. Trebuie să-l chestionăm pe Arnesson în prezenţa profesorului şi vom obţine ceva… Dillard va face tot posibilul să ne ajute…

— Crezi că ştie mai multe?

— Sunt sigur. Când va afla de episodul „Micuţei Miss Muffet”, e imposibil să nu-l sensibilizeze.

— E riscant, zise Markham, pesimist. Putem totuşi să încercăm. În orice caz, îl voi aresta pe Arnesson înainte de a pleca de aici.

Peste numai câteva clipe sosi profesorul Dillard. Ne privi, vrând să ne citească pe faţă cauza prezenţei noastre.

— Probabil v-aţi mai gândit la ce mi-aţi spus aseară? întrebă el.

— Nu numai la asta, zise Markham, dar domnul Vance a aflat ceea ce ne preocupa. Întorcându-se acasă, mi-a arătat piesa *Pretenders.*

— Aha!

Exclamaţia exprima uşurarea.

— M-am gândit mult la piesa asta…

Ridică ochii neliniştiţi.

— Şi ce-aţi aflat?

Vance răspunse:

— Domnule profesor, suntem în posesia adevărului. Acum îl aşteptăm pe domnul Arnesson… Dar cred că ar fi bine să vorbim mai întâi cu dumneavoastră.

Bătrânul era nehotărât. Intrând în bibliotecă, se opri lângă bufet şi-şi turnă un pahar de porto. Apoi,

întorcându-se brusc spre Markham:

— Iertaţi-mă. Sunt puţin tulburat. Povestiţi-mi, domnule Vance, fără menajamente.

Vance îşi aprinse o ţigară.

— Permiteţi-mi mai întâi să vă pun o întrebare: Unde era domnul Arnesson aseară între 5 şi 6 după-masă?

— Nu ştiu. (Ezita să răspundă). Şi-a luat ceaiul în bibliotecă, dar a ieşit pe la 4,30 şi nu l-am mai văzut decât la cină.

Vance îl privi cu simpatie, apoi continuă:

— Am găsit maşina de scris pe care o folosea „Nebunul", într-o valiză veche ascunsă în pod.

Profesorul nu păru surprins.

— Aţi putut s-o identificaţi?

— Fără îndoială. Ieri, o fetiţă pe nume Madeleine Mofiat a dispărut. În maşină era o foaie de hârtie cu înscrisul începutului textului cu „Micuţa Miss Muffet".

— Oribilă atrocitate! De n-aş fi aşteptat atât să vă avertizez!

— Nu-i nimic, se grăbi să răspundă Vance. Am găsit copilul şi acum e în afară de orice pericol.

— Uf! Ce-aţi mai găsit?

— Caietul lui Drukker, cuprinzând cercetările lui despre cuante, furat din cameră în seara morţii.

— Sunteţi sigur? Poate că dacă n-aş fi sugerat nimic aseară, dacă n-aş fi aruncat sămânţa bănuielii…

— Desigur, răspunse Vance. Dar la drept vorbind, n-avem nicio dovadă şi domnul Markham se întreabă dacă avem dreptul s-o facem. Tot ce putem spera, după identificarea fetiţei, este o condamnare pentru răpire.

— Aha! Da, copilul va recunoaşte…

Bătrânul avea o atitudine plină de compasiune.

— Dacă domnul Arnesson ar fi convins că acţiunea noastră împotriva lui nu-i lasă nicio speranţă, ar putea să aleagă sinuciderea ca singurul mijloc de a scăpa. Ar fi poate unica soluţie bună pentru toată lumea.

Markham protestă, dar Vance continuă:

— Sinuciderea nu e condamnabilă în sine. Biblia şi istoria antică ne oferă nenumărate exemple: Samson, Caton, Hanibal, Lucreţiu, Cleopatra, Seneca…

— Ah! Da, legea. În China, condamnatul la moarte poate alege între sinucidere şi execuţie. Legea e făcută pentru protecţia societăţii. Şi când sinuciderea înlesneşte această protecţie…

— Adevărat, aprobă bătrânul profesor. Suprema justiţie poate interveni fără concursul legii…

În timp ce vorbea, intră Arnesson.

— Admirabil… Încă o conferinţă!

Ne privi cu un aer caraghios şi se aşeză lângă profesor.

— Credeam că totul s-a terminat. Sinuciderea lui Pardee n-a pus punctul final?

— Am găsit-o pe „Micuţa Miss Muffet”, domnule Arnesson, zise Vance înnegurat.

Amuzat, Arnesson îl privi.

— E vreo şaradă? Ce trebuie să răspund?

— Am găsit-o acasă la Drukker, continuă Vance, închisă în cabinet!

— Sunteţi foarte abili, voi, ăştia de la poliţie! Ah! S-o găsiţi aşa de repede pe „Miss Muffet”! Remarcabil! Şi-acum ce-o să faceţi?

— Am găsit şi maşina de scris şi caietul roşu al

lui Drukker.

Arnesson stătea în espectativă.

— Chiar? Unde erau?

— Sus, în pod.

— Aha… Totuşi, zise Arnesson în glumă, nu cred să aveţi dovezi împotriva cuiva…

— Poate c-am putea demonstra de ce asasinul şi-a luat numele de „Nebun”!

— Ah! Mai degrabă asta… Şi eu m-am gândit! Şi mai este o serie de dovezi de care n-am vorbit încă. „Micuţa Miss Muffet” va putea să identifice persoana care a dus-o la Drukker…

— Exact. Din fericire fetiţa şi-a revenit complet; am găsit-o cu 24 de ore mai devreme decât a sperat „Nebunul”…

Arnesson tăcea. Îşi contempla mâinile, crispate nervos.

— Şi dacă totuşi vă înşelaţi? zise el în sfârşit.

— Vă mărturisesc, domnule Arnesson, articulă apăsat Vance, că ştim cine e vinovatul.

— Vai, da’ chiar mă-ngroziţi! Dacă, din întâmplare, aş fi eu „Nebunul”, m-aş da bătut… Totuşi, e sigur că „Nebunul” a pus piesa de şah la uşa doamnei Drukker la miezul nopţii, ori eu în seara aceea m-am întors cu Belle abia la 12,30…

— Cel puţin aşa aţi declarat. Mi-amintesc că v-aţi uitat la ceas. Spuneţi-mi, cât era ceasul?

— Era exact… 12,30!

— Sunteţi un bun chimist, domnule Arnesson, nu?

— Dintre cei mai buni. Am toate diplomele în chimie. Şi ce-i cu asta?

— Răscolind prin pod, azi dimineaţă, am găsit în

zid un dulăpior în care era hidrocianură distilată. Era şi o mască şi tot ce trebuie pentru astfel de operaţii. Mai mult, am simţit un miros puternic de migdale amare.

— O adevărată comoară, laboratorul unui doctor Faust modern... La ce e bună cianura asta?

— Simplă precauţie. În caz de alertă, „Nebunul" dispărea. Totul era pregătit pentru marea călătorie!

Arnesson dădu din cap.

— Excelentă idee a avut...

Profesorul se întoarse cu privirea plină de tristeţe spre omul căruia atâţia ani îi ţinuse loc de tată:

— Mulţi oameni, Sigurd, şi-au justificat sinuciderea...

Arnesson îi tăie vorba cu un râs cinic.

— Ei hai! Sinuciderea n-are nevoie de justificare... Cel ce se omoară, îndeplineşte un act stimabil; aproape că merită să trăiască fiindcă a făcut-o.

Această discuţie îl neliniştea pe Markham, iar Heath se foia pe scaun. Nu vedeam cum ar fi făcut Vance vreun progres, în ciuda eforturilor sale. Dar nu părea nerăbdător, ba chiar mulţumit.

Sfârşitul veni totuşi repede. Urmă un răstimp după spusa profesorului, apoi Arnesson vorbi:

— Spuneţi că ştiţi cine e „Nebunul", domnule Vance?... Dacă e aşa, la ce bun toată vorbăria?

— Dar nu ne grăbeşte nimeni, iar acest porto e excelent!

— Porto? Ah! Da.

Vance scoase brusc un strigăt de surpriză. Se ridicase pe jumătate de pe scaun şi se aplecase, cu mâinile sprijinite de marginea mesei, cu ochii aţintiţi spre poliţa căminului.

— Pe legea mea! Încă nu l-am văzut! Extraordinar!

Gestul era aşa de neaşteptat, încât toţi ne-am întors privirea spre el.

— O gravură de Cellini! strigă el. *Nimfa de la Fontainebleau!* Berenson îmi spusese că a fost distrusă în secolul al XVII-lea. Am văzut originalul la Luvru…

Markham roşi de furie. Părea, într-adevăr incredibil ca Vance să se fi lăsat distras de un obiect de artă în momente atât de tragice şi decisive.

Profesorul nu era mai puţin indignat.

— Aţi ales un moment ciudat, domnule, ca să vă lăsaţi cuprins de entuziasm pentru o operă de artă.

Vance păru încurcat. Se aşeză şi, evitându-ne privirile, începu să se joace cu monoclul.

— Aveţi dreptate, domnule, scuzele mele…

Şi, ca şi cum, ar fi vrut să-şi ascundă zăpăceala, îşi duse paharul la buze; eram cu toţii foarte jenaţi şi într-o mişcare de imitaţie, ridicarăm toţi paharele.

Vance, după ce privi rapid pe masă, se duse spre fereastră unde se postă întorcându-ne spatele. Eram atât de surprins, încât mă uitai la el, foarte intrigat. Şi aproape instantaneu, simţii cum masa era violent aruncată spre mine, în timp ce paharele se răsturnau şi se spărgeau.

Dintr-un salt, am fost în picioare, şi abia am avut timp să văd un corp prăbuşindu-se pe scaunul din faţa mea. O linişte apăsătoare, plină de groază, urmă vacarmului. Eram împietriţi.

— Doamne!

Această exclamaţie a lui Arnesson rupse vraja.

Markham se repezi şi se aplecă asupra corpului profesorului Dillard.

— Chemaţi un doctor, domnule Arnesson!

Vance se întoarse încet şi veni să se aşeze cu un aer obosit:

— Nu e nimic de făcut, zise el oftând. Şi-a pregătit o moarte promptă şi fără dureri: efectul cianurii este instantaneu. Domnilor, afacerea „Nebunul” s-a încheiat!

Markham îl privea fără să priceapă.

— Oh! am presimţit adevărul morţii lui Pardee, răspunse Vance. Dar abia aseară s-a făcut lumină, când profesorul a aruncat vina asupra lui Arnesson.

— Cum? zise acesta abandonând telefonul.

— Da, accentuă Vance. Dumneavoastră trebuia să fiţi sacrificat. Aţi fost ales de la început drept victimă. Aseară a insinuat că dumneavoastră sunteţi vinovatul.

Arnesson nu păru atât de surprins, cum am fi crezut.

— Ştiam că mă ura. Era foarte gelos pe legătura mea cu Belle. De luni de zile mi-am dat seama. Am făcut toată munca pentru lucrarea lui cea nouă şi mă ura pentru onorurile mele academice. Bănuiam ca e în spatele acestor înscenări, dar nu-mi închipuiam că vrea să mă trimită pe scaunul electric.

Vance se ridică şi întinse mâna lui Arnesson.

— Nu riscaţi nimic. Şi vă prezint scuzele mele pentru felul cum v-am tratat puţin mai înainte. Era o simplă manevră tactică, înţelegeţi?

Arnesson râse înăbuşit.

— Nu vă scuzaţi. Ştiam că nu pe mine mă vizaţi. Când aţi început să mă bombardaţi cu întrebări, am înţeles de ce. Dar nu ştiam unde voiaţi să ajungeţi. Mă străduiam din răsputeri să ţin pasul. Sper că nu v-am

încurcat prea mult!

CAPITOLUL XXVI

Heath voia să ştie

(Marţi, 26 aprilie, ora 4 d.m.)

O oră mai târziu, când părăsirăm casa Dillard, credeam că afacerea „Nebunul” era în întregime clasată. Pentru Public, într-adevăr, era. Dar ne aştepta o altă revelaţie, care avea să ne procure o surpriză senzaţională.

Heath veni să ne-ntâlnească în biroul lui *District attorney,* unde mai aveam câteva chestiuni delicate de pus la punct. Vance fu rugat să facă rezumatul întregii probleme.

— Arnesson şi-a spus deja părerea despre aceste crime de maniac, începu el. Profesorul ştia că situaţia lui în lumea ştiinţifică era în declin. Îşi pierduse din forţă şi acuitate, iar lucrările lui nu se puteau lipsi de colaborarea lui Arnesson. De aici cauza urii faţă de fiul adoptiv, la care se adăuga un fel de ciudată gelozie...

— Înţeleg foarte bine aceste motive, dar ele nu explică prea clar crimele, spuse Markham.

— Natura avea nevoie de o ieşire, de o defulare. Aceste crime aveau o ştiinţă a detaliului, o coerenţă, încât de la început am pus totul pe seama unui matematician. Dificultatea de a numi criminalul venea

din faptul că în toată această poveste au fost antrenaţi matematicieni. Singurul pe care-l ştiam nevinovat era Arnesson, care şi-a păstrat tot timpul, prin spiritul lui ludic, echilibrul…

— Toate par rezonabile, zise Markham, dar de unde s-o fi inspirat Dillard?

— Motivul luat din *Mama Gâscă* i-a fost probabil sugerat de Arnesson, pe care l-a auzit zicând în glumă lui Robin să n-aibă încredere în săgeata lui Sperling. A aşteptat momentul şi ocazia s-a ivit. Robin era singur în sala armelor, el l-a lovit în cap pe la spate, i-a străpuns inima cu o săgeată şi l-a transportat pe terenul de tir. Apoi, după ce a spălat pata de sânge, a distrus cârpa, a pus la poştă o scrisoare şi asta în cutia lui de scrisori, a urcat în bibliotecă şi ţi-a telefonat. Pyne nu văzuse nimic. Crima reuşise.

— În orice caz, remarcă Heath, aţi ghicit că Robin n-a fost ucis cu o săgeată.

— Da, examinând starea săgeţii, am concluzionat că Robin fusese ucis în sala armelor. Nu ştiam atunci că profesorul e vinovat.

— Ce armă a folosit? întrebă Markham.

— Probabil bastonul. Ai observat, desigur, măciulia enormă, de aur, care e o armă redutabilă; şi cred că exagera violenţa crizelor lui de gută, ca să ne atragă simpatia şi să se îndepărteze de bănuieli.

— Şi cum explicaţi asasinarea lui Sprigg?

— Tot poveştile din *Mama Gâscă* i-au dat ideea. În ziua pe care a ales-o, s-a sculat, la apelul lui Pyne, la 7,30 şi s-a dus în Park.

— Dar formula Riemann-Christoffel?

— O ştia de la Arnesson, care vorbise cu Sprigg despre ea şi a aşezat-o sub corp ca să îndrepte atenţia

spre Arnesson... Iată-ne ajunşi şi la vizita nocturnă la Drukker. Era cerută de strigătele doamnei Drukker. Profesorul bănuia că doamna îl văzuse transportând corpul lui Robin şi voia s-o facă să tacă, speriind-o. Folosirea piesei de şah i-a fost fără îndoială sugerată de partida jucată de Pardee în prezenţa lui Drukker. Ne-a spus şi nouă că Arnesson era prezent, tocmai pentru cazul în care piesa de şah ar fi căzut în mâinile noastre.

— Credeţi că a vrut să ne facă să-l bănuim pe Pardee?

— Oh! nu. A fost într-adevăr surprins când discuţia despre meciul Pardee-Rubinstein i-a relevat faptul că „Nebunul" fusese punctul vulnerabil în jocul lui Pardee...

Vance îşi scutură scrumul ţigării.

— Doamna Drukker însăşi a fost cauza asasinării fiului ei. Ea şi-a exprimat teama faţă de Belle Dillard. Deci, după cină, s-a dus în pod să-şi scrie scrisoarea. Apoi, în cursul serii, i-a propus cocoşatului o plimbare şi, când l-a văzut pe Pardee, trecând pe aleea pentru cai, a-nţeles că Arnesson era singur. De aceea, după plecarea lui Pardee, l-a lovit pe Drukker şi l-a aruncat de sus, de pe zid. La întoarcere, a intrat la Drukker şi i-a furat caietul roşu.

— Ce nu pot eu să-nţeleg, întrerupse Heath, este motivul pentru care bătrânul l-a ucis pe Pardee. Asta putea să lase bănuiala că Pardee fiind vinovat şi temându-se să nu fie descoperit, s-ar fi sinucis.

— Această sinucidere, sergent, este gluma cea mai fantastică a profesorului. A fost un intermezzo, în timpul căruia conspiraţia pentru distrugerea lui Arnesson s-a putut dezvolta cu mult mai multă

uşurinţă. Această moarte deturna pentru moment bănuielile noastre, astfel că noi am lăsat pe agenţii însărcinaţi cu paza locului să plece. Profesorul l-a însoţit pe Pardee în sala armelor şi, după ce a coborât storurile, i-a arătat o revistă. Şi, în timp ce citea, i-a pus ţeava revolverului la tâmplă şi l-a ucis. Şi admiraţi umorul ăsta diabolic, care-l făcuse să construiască acel castel de cărţi de joc!... Iar cât priveşte această grotescă regizare, ea nu reprezenta decât faţada. Episodul „Micuţei Muffet" trebuia să fie deznodământul bine făcut, care să arunce bănuielile asupra lui Arnesson! El văzuse fetiţa care aduse flori pentru Drukker. *Mama Gâscă* s-a constituit din nou în sursă de inspiraţie. Precis i-a spus fetei că o cheamă Humpty Dumpty şi copila l-a urmat. Combinaţia ar fi reuşit dacă micuţa ar fi fost găsită moartă.

— A crezut că o să răscolim în camera din pod?

— O, da, dar nu înainte de mâine. Voia să facă să dispară tot.

— Ai explicat, zise Markham, că ai fost convins de vinovăţia lui Dillard aseară, când ţi-ai amintit de rolul lui Bishop Arnesson.

— Da. Atunci am înţeles că profesorul încerca să ne convingă de vina lui Arnesson.

— Atunci de ce n-ai spus?

— Dragul meu Markham, ce puteam să fac mai mult decât atât? Mai întâi că nu m-ai fi crezut. Apoi era esenţial ca profesorul să fie convins că îl bănuiam pe Arnesson.

Observasem că de o jumătate de oră sergentul ardea de nerăbdare să-l întrebe ceva pe Vance. Dar nu se hotăra. În sfârşit, s-a decis şi a pus această întrebare cutremurătoare:

— Domnule Vance, aş vrea să ştiu de ce, atunci când ne-aţi arătat gravura, aţi schimbat paharul profesorului cu acela al lui Arnesson?

— Ar fi trebuit să-mi închipui că nu-ţi scapă nimic, sergent... Planul meu era să arăt profesorului că împărtăşeam părerea lui despre vinovăţia lui Arnesson. L-am lăsat să înţeleagă că n-am dovezi... Ştiind că avea la el cianură, am adus vorba despre sinucidere. A căzut în capcană şi a încercat să-l otrăvească pe Arnesson, să ne facă să credem că s-a sinucis. Când i-a dat paharul cu vin a luat dintr-un flacon câteva picături de cianură şi le-a strecurat în el. Îl văzusem şi aş fi putut să-l arestez pe loc. Asta, adăugaţi la identificarea de către fetiţă, i-ar fi adus condamnarea, dar, în ultima clipă, când a umplut din nou paharele, am luat o hotărâre simplă...

— Ne-aţi atras atenţia şi aţi schimbat paharele!

— Te-ai substituit legii!

— Am făcut-o, eram obligat... N-am simţit niciun scrupul ajutând un monstru ca Dillard să treacă Dincolo.

— Dar ăsta-i asasinat! strigă Markham, scandalizat.

— Oh, fără îndoială, răspunse Vance râzând. Da, fireşte... O să mă arestezi?

„Sinuciderea" profesorului Dillard puse capăt faimoasei afaceri „Nebunul" şi reabilită în acelaşi timp memoria lui Pardee. În anul următor, Arnesson şi Belle Dillard şi-au celebrat uniunea în intimitate şi au plecat în Norvegia, unde s-au stabilit. Arnesson a obţinut catedră la Universitatea din Oslo şi, doi ani mai târziu, a fost răsplătit cu premiul Nobel pentru lucrările lui despre fizica particulară. O casă magnifică se ridică azi

pe locul casei Dillard; şi, pe faţada ei, au fost puse două medalioane de ceramică, amintind de ţintele de tir cu arcul. M-am întrebat de multe ori dacă arhitectul alesese în mod deliberat acest motiv decorativ.

SFÂRŞIT

CUPRINS

CAPITOLUL I 3
Cine l-a ucis pe Cock Robin? 3
CAPITOLUL II 9
Pe terenul de tir 9
CAPITOLUL III 19
O veche profeţie 19
CAPITOLUL IV 25
Un bilet misterios 25
CAPITOLUL V 33
Strigăte de femeie 33
CAPITOLUL VI 41
Eu, zise Vrăbioiul 41
CAPITOLUL VII 50
Vance ajunge la o concluzie 50
CAPITOLUL VIII 58
Actul II 58
CAPITOLUL IX 62
Unde e vorba de o formulă 62
CAPITOLUL X 68
Domnul Dillard se dezice 68
CAPITOLUL XI 74
Revolverul furat 74
CAPITOLUL XII 83
Un vizitator nocturn 83
CAPITOLUL XIII 92
Umbra „Nebunului” 92
CAPITOLUL XIV 100
Şahul 100
CAPITOLUL XV 108
Interviul lui Pardee 108
CAPITOLUL XVI 116

Actul III 116
CAPITOLUL XVII 122
Lumina revelatoare 122
CAPITOLUL XVIII 128
Zidul din Parc 128
CAPITOLUL XIX 135
Carnetul roşu 135
CAPITOLUL XX 141
Némésis 141
CAPITOLUL XXI 146
Crimele şi matematica 146
CAPITOLUL XXII 149
Castelul de cărţi 149
CAPITOLUL XXIII 158
O descoperire uimitoare 158
CAPITOLUL XXIV 164
Act final 164
CAPITOLUL XXV 171
Căderea cortinei 171
CAPITOLUL XXVI 179
Heath voia să ştie 179

Lector: Paul Dorian
Tehnoredactor: Aurel Andrei
Tiparul executat sub comanda nr. 105
la S.C. „Dosoftei” S.A. Iaşi
Str. Sf. Lazăr, nr. 49